

GEMEENTE
EEMNES
~

PROGRAMMABEGROTING 2023
MEERJARENRAMING 2024-2026
Deel A

Dit is een uitgave van de Gemeente Eemnes

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Tel. 14 035
info@eemnes.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
AANBIEDING	5
LEESWIJZER	6
BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	9
FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	10
BELEIDSBEGROTING	11
1. PROGRAMMAPLAN	12
UITGANGSPUNTEN	14
VERPLICHT BELEIDSINDICATOREN	15
PROGRAMMA 1 – BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAP	20
PROGRAMMA 2 - VEILIGHEID	22
PROGRAMMA 3 - PUBLIEK, VERGUNNING EN HANDHAVING	25
PROGRAMMA 4 - MOBILITEIT	31
PROGRAMMA 5 - GROENE LEEFOMGEVING	33
PROGRAMMA 6 - MILIEU EN KLIMAAT	36
PROGRAMMA 7 - RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	41
PROGRAMMA 8 – WERK EN INKOMEN	44
PROGRAMMA 9 – SOCIALE SAMENHANG	46
PROGRAMMA 10 - SPORT, CULTUUR EN VRIJE TIJD	49
PROGRAMMA 11 - OPGROEIEN IN EEMNES	51
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	54
OVERHEAD	58
ONVOORZIEN	60
VENNOOTSCHAPSBESLASTING	61
MUTATIE RESERVES	62
2. PARAGRAFEN	63
A. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN	64
B. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	72
C. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	85
D. PARAGRAAF FINANCIERING	91
E. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	95
F. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	97
G. PARAGRAAF GRONDBELEID	106
FINANCIËLE BEGROTING	109
3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	111
3.1 Meerjarenbegroting 2023-2026	111
3.2 Incidentele baten en lasten	112
3.3 Structurele mutatie reserves	114
3.4 Structureel en reëel evenwicht	115
4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	116
4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans	116
4.2 Toelichting geprognosticeerde balans	117
4.3 Investeringsplanning 2023 - 2026	119
4.4 Staat van de reserves 2023 - 2026	121

4.5	Staat van de voorzieningen	126
4.6	EMU-saldo 2023 - 2026	128
BIJLAGEN	129	
Bijlage 1	Renterisico	130
Bijlage 2	Baten en Lasten per taakveld	131
Bijlage 3	Baten en Lasten per taakveld (programma)	133

AANBIEDING

Deze begroting biedt het college aan uw raad aan en wordt gelabeld als beleidsarm.

De beleidsuitgangspunten van de nieuwe coalitie Dorpsbelang – CDA en het op basis daarvan door het college van B&W opgestelde collegeprogramma wordt gepresenteerd in de Perspectiefnota die samen met deze begroting aan uw raad wordt aangeboden.

De financiële uitwerking van de Perspectiefnota 2023 wordt opgenomen in een begrotingswijziging en wordt aangeduid als de 1^e begrotingswijziging 2023 van de gemeente Eemnes.

De begroting is nog ingedeeld op basis van de oude programma-indeling. In overleg met uw raad willen we komen tot een andere programma-indeling voor de begroting 2024. Nu we steeds integraler de aanleg en het beheer van onze openbare ruimte ter hand nemen is het bijvoorbeeld logisch om de programma's mobiliteit en groene leefomgeving samen te voegen. Ook op andere onderdelen is een logischer indeling, gericht op de opgaven van de gemeente, mogelijk.

Uren BEL Combinatie

De DVO 2023 is nog niet gereed. De uren die zijn opgenomen in deze begroting worden met de DVO 2023 verdeeld over de verschillende programma's. In de begroting is een stelpost opgenomen voor de MJON / Ontwikkelnota van de BEL Combinatie op het programma Overhead en doordat de kosten van de BEL Combinatie nog niet zijn vertaald in DVO-uren is een groot deel van de uren nu eveneens 'geparkeerd' op het programma Overhead.

De wijze waarop we de inzet van onze medewerkers nu verdelen over de programma's en de onderliggende kostenplaatsen gaan we daarbij bezien. Hierbij willen we aansluiten op de daadwerkelijke sturing die op uren plaats vindt.

De programmabegroting 2023 bestaat uit de begroting in één oogopslag, de beleidsbegroting en de financiële begroting. Tenzij anders vermeld, zijn alle bedragen in euro's en afgerond op hele getallen. Door deze afronding kan een optelverschil ontstaan. Duiding 'resultaat' in de financiële tabellen:

Bedrag + :	resultaat is negatief (verlies)	méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot
Bedrag - :	resultaat is positief (winst)	minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot

Hieronder worden kort de verschillende onderdelen van de programmabegroting beschreven.

Begroting in één oogopslag

Bij de begroting in één oogopslag is op hoofdlijnen inzicht in de financiële positie van de gemeente gegeven voor de komende jaren. Ook wordt een beeld gegeven van de belangrijkste inkomsten en uitgaven van de gemeente Eemnes.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Programmaplan

In het programmaplan gaan we per programma in op de maatschappelijke opgave, de ambities en de wijze waarop er gestreefd wordt om die ambities te realiseren.

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de mutaties reserves.

Paragrafen

In de paragrafen worden de onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente Eemnes. De voorgeschreven paragrafen betreffen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van de baten en lasten bestaat uit de meerjarenraming 2023-2026 waarmee inzicht wordt gegeven van de totale baten en lasten per programma. Daarnaast is in een overzicht het totaal van alle mutaties na de programmabegroting 2022 gegeven. Beide overzichten sluiten aan met de cijfers en toelichtingen zoals opgenomen in het programmaplan. Ook zijn de incidentele baten en lasten, de structurele mutaties in de reserves en de analyse op het structureel en reëel evenwicht van de begroting gepresenteerd.

Uiteenzetting van de financiële positie

Samen met het overzicht van baten en lasten, is de 'uiteenzetting van de financiële positie' het begrotingsdeel dat de basis is voor de rechtmatigheidscontrole en het oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant. Dit onderdeel (de 'uiteenzetting van de financiële positie') bestaat uit de meerjarige geprognosticeerde balans, de investeringsplanning, een overzicht van de reserves en voorzieningen en tot slot het overzicht van het EMU-saldo.

Bijlagen

De bijlagen bestaan uit:

- berekening van de financiële kengetallen
- renterisico
- toelichting algemene uitkering
- baten en lasten per taakveld
- baten en lasten per taakveld (programma)

BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

De begroting 2023 sluit met een voordelig saldo van € 1.324.000. Dit resultaat is een optelling van de bestaande meerjarenbegroting conform de meerjarenbegroting 2022-2025, de college- en/of raadsbesluiten 2021, de Zomernota 2022, de Kaderbrief 2023, diverse autonome ontwikkelingen, de Meicirculaire 2022, mutaties vanuit bestaand beleid en de eerste pijler van de meerjaren ontwikkelnota (MJON) BEL Combinatie.

Hieronder is de opbouw van de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2026:

Meerjarenperspectief	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Meerjarenbegroting 2022-2025	-201.735	-110.435	-3.641	-3.641
Structurele gevolgen Zomernota 2022	165.700	165.700	165.700	165.700
Meicirculaire 2022 (incl. vorige circulaires)	-1.927.235	-2.418.979	-2.536.465	-1.304.023
Investeren in BEL Combinatie (MJON)	646.501	703.885	574.499	539.976
Nieuwe mutaties - autonome ontwikkelingen (beleidsarm)	351.951	794.572	542.695	574.031
Meerjarenperspectief 2023-2026 (geraamd resultaat)	-964.818	-865.257	-1.257.212	-27.957

De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is en kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dit betekent dat bijvoorbeeld in enig jaar een tekort mag bestaan mits maatregelen worden genomen om die tekorten weg te werken. De provincie toetst of dit adequaat gebeurt.

De tabel voor de bepaling van het structureel evenwicht is hieronder opgenomen. Belangrijk is te bepalen dat er structureel voldoende dekking is voor de structurele budgetten. Op basis van onderstaand overzicht is de begroting structureel in evenwicht.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo baten en lasten	-37.244	-3.182.964	-579.221	356.730
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687
Begrotingssaldo ná dekkingsplan 2022-2025	-964.818	-865.257	-1.257.212	-27.957
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	951.547	10.002	18.820	18.823
Structureel begrotingssaldo	-13.271	-855.255	-1.238.392	-9.134
Structureel evenwicht?	Ja	Ja	Ja	Ja

BELEIDSBEGROTING

1. PROGRAMMAPLAN

In het programmaplan gaan we per programma in op de maatschappelijke effecten en de manier waarop we die effecten willen verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Per programma zijn hiervoor indicatoren opgesteld. De verplichte beleidsindicatoren zijn in het volgende hoofdstuk verzameld. De drie BEL-gemeenten worden naast elkaar gepresenteerd.¹

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de totale mutaties reserves.

Opzet programmaplan

De opbouw per programma is als volgt:

- Visie
- Doelen en activiteiten
- Betrokkenheid verbonden partij om de doelstelling(en) te realiseren
- Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen
- Speerpunten van beleid en relevante beleidsontwikkelingen (indien van toepassing)
- Niet verplichte beleidsindicatoren en servicenormen (indien van toepassing)
- Programmakosten en toelichting op verschil begroting 2023 ten opzichte van de begroting 2022

Bovenstaande onderwerpen zijn nog gebaseerd op de begroting 2022 en nog niet geactualiseerd op basis van het coalitieakkoord en het collegeprogramma.

Toelichting kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijving. Conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader mag de rente niet meer worden gedekt uit de reserve Kapitaallasten. De rentecomponent die in deze reserve zit dient vrij te vallen. De ruimte die hierdoor ontstaat voegen we toe aan een nieuwe reserve projecten.

De berekende rentelasten vanuit het taakveld treasury worden verdeeld over de activa, waardoor het rentedeel van de kapitaallasten neutraal over alle programma's door de begroting heen loopt. Het afschrijvingsdeel echter heeft effect op het resultaat.

De rente voor de begroting 2023 is berekend op 1%. Omdat de activa annuïtair worden afgeschreven, daalt het rentedeel en stijgt het afschrijvingsdeel. De lagere rente heeft als effect, ceteris paribus, dat er een voordeel ontstaat op de kapitaallasten van de taakvelden.

¹ Vergelijking met alle gemeenten is digitaal mogelijk op de website "Waar staat je gemeente.nl"

UITGANGSPUNTEN

1. *Uitkering gemeentefonds*

In de raming is de algemene uitkering tot en met de Meicirculaire 2022 van het gemeentefonds verwerkt.

2. *Salarissen*

Uitgangspunt voor de salarisberekening is:

- Cao gemeenten 2021-2022

3. *Rente omslag*

Voor de begroting 2023 is de rente-omslag net als bij de begroting 2022 bepaald op 1,0%.

4. *Rentetoerekening reserves en overige voorzieningen*

Eemnes kiest er voor om rente toe te rekenen aan de reserves en voorzieningen en deze te verantwoorden als bespaarde rente. Het (gewogen) rentepercentage mag maximaal het rentepercentage zijn dat over externe aangetrokken financieringsmiddelen wordt vergoed. Voor 2023 komt dit gemiddeld uit op 0,8% (was in 2022 0,8%).

5. *Rentetoerekening voorzieningen met contante waarde*

De voorzieningen voor pensioenen en wachtgeldten worden gewaardeerd tegen de contante waarde. De gehanteerde rekenrente is 0,528% gebaseerd op de rekenrente die de DNB voorschrijft aan Nederlandse pensioenfondsen. De stijgende rente op de kapitaalmarkt zal bij de jaarrekening 2022 tot een vrijval leiden.

6. *Grondexploitaties*

Aan de grondexploitaties mag alleen nog een rentepercentage worden toegerekend, dat gebaseerd is op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen.

In deze begroting is rekening gehouden met 0,7% (was in 2022 0,7%).

7. *Bijgestelde begroting 2022*

In de vergelijkende cijfers met de begroting 2022 zijn de begrotingswijzigingen 2022 tot en met juli 2022 verwerkt.

8. *Inflatiecorrectie 2023 is 5,4%*

De consumentenprijsindex (CPI) is de maatstaf waarmee we jaarlijks inflatie meten. Om de CPI voor 2022 te bepalen is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Plan Bureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

VERPLICHTE BELEIDSINDICATOREN

Onderstaande beleidsindicatoren zijn een verplicht onderdeel van de begroting.

De beleidsindicatoren maken de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten beter mogelijk. Op de website **waarstaatjegemeente.nl** staat de landelijke database die continue wordt bijgewerkt. Raadplegen daarvan kan dan ook andere, meer recente, cijfers laten zien.

Deze indicatoren zijn in de programmabegroting 2023 opgenomen in één totaaloverzicht als onderdeel van het programmaplan. Deze indicatoren zijn niet opnieuw opgenomen in de programma's zelf.

Programma 1 - Bestuur van de Gemeenschap en overhead								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	-	-	Formatie		0,38		2022	Eigen gegevens
2	-	-	Bezetting		0,39		2022	Eigen gegevens
3	-	-	Apparaatskosten		€ 508		2022	Eigen gegevens
4	-		Externe inhuur		31%		2022	Eigen gegevens
5	-	-	Overhead		18%		2022	Eigen gegevens

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal fte per 1.000 inwoners.
- 2 De bezetting in aantal fte per 1.000 inwoners.
- 3 De apparaatskosten per inwoner.
- 4 De kosten van externe inhuur als % van het totaal van de loonsom en de totale kosten van inhuur externen.
- 5 Percentage van de totale lasten.

Programma 2 - Veiligheid								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	2	1.0	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0	0,5	0,4	2021	CBS - diefstallen
2	2	1.0	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,5	2,7	3,5	2021	CBS - criminaliteit
3	2	1.0	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1,7	1,1	3,1	2021	CBS - diefstallen
4	2	1.0	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	3,8	5,9	5,7	2021	CBS - criminaliteit

x = geen info.

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
- 2 Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
- 3 Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
- 4 Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden: opruiing, huis-, computer- en lokaal-vredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze 2 delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

Programma 6 - Milieu								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	6	7.0	Omvang huishoudelijk restafval	155	143	155	2020	CBS - stat. hh afval
2	6	7.0	Percentage hernieuwbare elektriciteit	5,3%	34,6%	2,7%	2020	RWS - klimaatmon

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het ingezameld aantal kilo niet gescheiden huishoudelijk afval per inwoner.
- 2 geen toelichting beschikbaar.

Programma 7 - Ruimtelijke Ordening en Wonen								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 527	€ 289	€ 559	2017	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 575	€ 322	x	2018	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 590	€ 345	€ 610	2019	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 631	€ 377	€ 666	2020	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 687	€ 409	€ 714	2021	CBS - stat.WOZ
2	7	8.0	Nieuwbouw woningen	31,5	2	0,4	2020	BAG-ABFresearch
3	7	8.0	Demografische druk	97,1%	79,5%	114,0%	2022	CBS - bevolk.stat.
4	7	8.0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 1.068	€ 770	€ 1.085	2021	COELO
5	7	8.0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1.217	€ 1.013	€ 1.267	2021	COELO

x = geen info

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 De gemiddelde WOZ waarde van woningen per duizend euro.
- 2 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
- 3 De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
- 4 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 5 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Programma 8 - Werk en Inkomen								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	8	6.0	Banen	583,1	630,9	800,1	2021	LISA
2	8	6.0	Kinderen in uitkeringsgezin	2,0%	3,0%	3,0%	2020	CBS Jeugd
3	8	6.0	Netto arbeidsparticipatie	67,1%	70,3%	65,4%	2020	CBS - arbeidsdeel
4	8	6.0	% werkloze jongeren	x	1,0%	x	2020	CBS Jeugd
5	8	6.0	Bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	216,9	213,4	229	2021	CBS - particip.wet
6	8	3.0	Funciemenging in percentage	43,3%	47,6%	47,2%	2021	CBS - BAG/LISA
7	8	3.0	Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners	202,2	234,1	268,4	2021	LISA
8	8	6.0	Lopende re-integratievoorzieningen	137,5	119,3	132,9	2020	CBS - particip.wet

x = geen info

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
- 2 Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal 1 lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens ogv de Wet Werk en Bijstand (WWB tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. T/m 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
- 3 Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 4 Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. T/m 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
- 5 Het aantal personen met een bijstandsuitkering o.g.v. de Wet Werk en Bijstand (WWB t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
- 6 De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- 7 Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
- 8 Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Programma 9 - Sociale Samenhang								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	9	6.0	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	420	390	640	2021	CBS - mon.SD/WM

Toelichting beleidsindicatoren

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische

- 1 ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Programma 10 - Sport, Cultuur en Vrije Tijd								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
20	10	5.0	Niet-sporters	46,3%*	46,7%	43,6%*	2016	CBS/RIVM/GGD
				*2020				
								*2020

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.
Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens 1 x per week aan sport doet.

Programma 11 - Opgroeien in Eemnes								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	4	7	2	2017	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	7	6	1	2018	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	6	1	4	2019	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	11	7	7	2020	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	2	3	2	2021	Stichting Halt
2	11	4.0	Absoluut verzuim	0	0	0	2021	DUO / Ingrado
3	11	4.0	Relatief verzuim	26	30	15	2021	DUO / Ingrado
4	11	4.0	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)%	0,9%	1,6%	1,0%	2021	DUO / Ingrado
5	11	6.0	Jongeren met een delict voor de rechter	1%*	1,0%	0%*	2017	CBS Jeugd
6	11	6.0	Jongeren met jeugdhulp	11,0%	12,6%	11,2%	2021	CBS Jeugd
7	11	6.0	Jongeren met jeugdbescherming	0,5%	0,8%	0,4%	2021	CBS Jeugd
8	11	6.0	Jongeren met jeugdreclassering	x	x	x	2021	CBS Jeugd
x = geen info.				*2020	*2015			

Toelichting beleidsindicatoren

- Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren van 12-18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
- Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar
- Het relatieve aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren zonder vrijstelling dat langer dan 4 opeenvolgende weken niet ingeschreven was op school. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
- Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.
- Percentage 12 t/m 21 jarigen dat met een delict voor de rechter is verschenen. T/m 2015 zijn de cijfers afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. Vanaf 2016 zijn de cijfers afkomstig van het CBS.
- Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.
- Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
- Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringsmedewerker om te voorkomen dat hij/zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

PROGRAMMA 1 – BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAP

Visie

Eemnes is een bestuurskrachtige en zelfstandige gemeente, die samen met andere gemeenten en de inwoners maatschappelijke doelen realiseert via goed georganiseerde dialoogprocessen.

Doelstellingen en activiteiten

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Burgerparticipatie en communicatie	Betrekken inwoners bij maatschappelijke ontwikkelingen, fysiek of digitaal.	Opstellen visienota participatie en communicatie.
		Tweejaarlijks organiseren thematische burgertop.
		Ruimte geven voor en faciliteren van burgerinitiatieven.
		Tenminste 4 keer per jaar raadplegen digitaal burgerpanel.
Zelfstandigheid	Eemnes blijft zelfstandig als gemeente, met voldoende bestuurskracht.	Samenwerking met Baarn inzake belastingen verder uitwerken en concretiseren.
		Versterken van de BEL Combinatie waar het de kerntaken van de gemeente betreft, daar waar het geen kerntaken betreft kijken naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.
		Uitwerken van de toekomstvisie Eemnes.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

De BEL Combinatie is de gemeenschappelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Door de ambtelijke capaciteit te bundelen kan efficiënter worden gewerkt en is de organisatie minder kwetsbaar.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota toekomstvisie	2021
Raadsbesluiten over BEL-samenwerking	2020
Communicatienota "Werken aan relaties"	2014
Informatieplan (BEL)	2020
Nota burgerparticipatie BEL gemeenten	2021
Evaluatie en benchmark BEL gemeenten	2020
Collegeprogramma 2018 – 2022	2018
Vergaderstructuur Raad Eemnes	2015
Notitie Verbonden partijen	2016

Speerpunten en ontwikkelingen

Toekomstvisie Eemnes 2030

De toekomstvisie geeft richting aan de keuzes die de gemeente de komende jaren maakt bij allerlei maatschappelijke opgaven. De visie is gebaseerd op drie pijlers: economie, het sociale terrein en het ruimtelijke terrein. Speciale aandacht is er voor de demografische ontwikkelingen (verandering van de bevolkingssamenstelling) in onze gemeente. Wat zijn de kernwaarden voor onze gemeente? Wat voor gemeente willen we zijn en hoe willen we gezien worden door onze inwoners, ondernemers, instellingen en samenwerkingspartners? De toekomstvisie bevat de strategische hoofdlijnen, een missie en een aantal ambities die de gemeente Eemnes, met behoud van zelfstandigheid, wil realiseren.

Samenwerking met Baarn

Vanaf 2023 wordt de samenwerking tussen de gemeente Baarn en Eemnes verder geïntensiveerd. Dan is de Gemeenschappelijke regeling "Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes 2023 van kracht. Hiermee worden de belastingtaken van de gemeente Eemnes uitgevoerd door de gemeente Baarn.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

01. Bestuur van de gemeenschap	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0	0	0	0
Lasten	825.533	818.483	912.034	908.793	908.711	908.711
Saldo	825.533	818.483	912.034	908.793	908.711	908.711

Toelichting verschillen

Op het programma Bestuur van de Gemeenschap is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan van ruim € 94.000, bestaande uit o.a. de hieronder opgenomen verschillen:

- € 54.000 nadeel heeft betrekking op de Cao-ontwikkelingen,
- € 25.000 nadeel heeft betrekking op de uitbreiding Bureau Regio Amersfoort,
- € 15.000 nadeel heeft betrekking op de Notubizz uitzendingen uit de Zomernota 2022.

PROGRAMMA 2 - VEILIGHEID

Visie

Burgers en bedrijven voelen zich veilig in Eemnes en worden geïnformeerd en gefaciliteerd in zelfredzaamheid en weerbaarheid bij veiligheidsvraagstukken als inbraken, brand en overlast.

Doelstellingen en activiteiten

- Een nieuw integraal veiligheidsplan 2023-2026 dat gezamenlijk met gemeente Baarn, Bunschoten, Soest en de Bilt (werkgebied basisteam politie) zal worden opgesteld.
- De lokale en regionale samenwerking van zorg en veiligheid in de regio Utrecht zal worden voortgezet. Lokaal is er regelmatig overleg tussen burgemeester, wethouder sociaal domein, de politie en adviseurs Zorg en Veiligheid. Zwaardere cases worden voorgelegd aan het Veiligheidshuis Regio Utrecht.
- Ook voor de plekken waar de jeugd elkaar ontmoet moet aandacht zijn voor de veiligheid van de jongeren zelf en de omgeving.
- Toenemende aandacht is ook nodig op gebied van ondermijning van het openbaar bestuur zowel in het buitengebied alsmede op bedrijventerreinen. Hierbij wordt ook gefocust op het voorkomen van betrokkenheid van jeugd bij georganiseerde criminaliteit, zoals de drugshandel en productie hiervan.
- Brandweer Eemnes dient voldoende slagkracht in middelen en capaciteit te behouden om de basisbrandweezorg te kunnen verzorgen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht

De voorbereiding op rampen en crises wordt door de gemeente op regionaal niveau georganiseerd door deelname aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht. In deze gemeenschappelijke regeling werken brandweer, geneeskundige hulpdiensten en gemeenten samen om zo effectief mogelijk op te treden wanneer zich een ramp of crisis voordoet. In totaal nemen 26 gemeenten deel aan deze gemeenschappelijke regeling.

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU), vestiging Amersfoort

Het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en 26 gemeenten in de regio Utrecht.

Het VHRU faciliteert de samenwerking binnen de aanpak van plegers van ernstige overlast en criminaliteit die kampen met complexe problematiek. De problematiek speelt zich bij deze plegers af op meerdere leefgebieden waarbij alleen een zorgvuldig afgewogen combinatie van zorg, straf en

hulpverleningsmaatregelen een duurzame oplossing biedt. Voor alle casussen in Eemnes (en de andere Eemlandse gemeenten) wordt gebruik gemaakt van de vestiging Amersfoort. Tevens maakt Eemnes gebruik van de specialisten in Amersfoort voor de nazorg van ex-gedetineerden en interventies op zorgbehoevende delinquenten. In nauwe samenwerking tussen BEL, Interventieteam HBEL en VHRU zetten we in op gecoördineerde aanpak voor zowel persoonsgerichte aanpak voor kwetsbare, overlast gevende inwoners als ex-gedetineerden.

Maatschappelijke zaken HBEL

Met de HBEL wordt samengewerkt binnen het sociaal domein. Met name op het gebied van zorg en veiligheid wordt intensief samengewerkt aan complexe casuïstiek.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022	2019
Regionaal Crisisbeheersingsplan VRU	2020
Gemeenschappelijke regeling VRU	2019
Programmabegroting 2020 VRU	2022
VTH-beleid Eemnes 2019-2022	2019

Speerpunten en ontwikkelingen

Lokale persoonsgerichte aanpak & Veiligheidshuis Regio Utrecht

De lokale persoonsgerichte aanpak (PGA) is een relatief nieuwe methodiek en daarom nodig om met regelmaat (ambtelijk) te evalueren en de werkwijze indien nodig aan te scherpen. Deze methodiek houdt in dat structureel overleg is met relevante partijen op het gebied van zorg (bijv. GGZ, sociaal wijkteam) en straf (bijv. OM, Reclassering, politie). Dit is met name bedoeld voor complexere overlast- en criminaliteitsdossiers met doelgroepen waar zowel zorg- als strafmaatregelen moeten worden ingezet om te komen tot een veilige leefsituatie.

Jeugd en veiligheid

Met onze partners (Interventieteam HBEL, politie en Versa jongerenwerk) vindt structureel overleg plaats over jeugdoverlast en -criminaliteit. Ook wordt er door de partners opgetreden om jongeren in een traject te krijgen waarin de zorg en veiligheidskaders worden geboden om hen te helpen verder te komen in het leven. Indien een lokale persoonsgerichte aanpak (lokale PGA) nodig is, zal hij/zij aangemeld worden voor triage. Het Veiligheidshuis wordt betrokken zodra de lokale PGA niet afdoende is.

Ondermijnende criminaliteit

In 2022 wordt een herzien Actieplan Ondernijning opgesteld op basis van het ondernijningsbeeld en bijbehorende signalen. Doel van dit plan is om criminaliteit aan te pakken die vaak onzichtbaar (anders dan openlijke geweldpleging en overlast) is en daarmee het gezag van de overheid probeert te ondermijnen. Soms komt bij dit soort criminaliteit ook intimidatie, bedreiging en afpersing kijken van zowel omwonenden als vertegenwoordigers van de overheid. In het plan van aanpak staan integrale controles van risicovolle sectoren, doorontwikkeling van de BIBOB toetsing (integriteitsbeoordelingen van ondernemingen en evenementen) en preventieactiviteiten.

Digitale criminaliteit

Digitale criminaliteit, in het bijzonder de horizontale fraude (fraude tussen particulieren onderling), alsmede andere vormen van digitaal grensoverschrijdend gedrag nemen toe. Om de relatieve wildgroei aan digitale varianten van diefstal, oplichting, pesten en uitbuiting te bestrijden gaan we hier actief op inzetten in 2023, samen met de gemeenten in de BES: de Bilt, Eemdal (Bunschoten, Baarn, Eemnes) en Soest.

Crisisbeheersing

Om de leden van de crisisorganisatie zo goed als mogelijk voor te bereiden op de bestrijding van een ramp of crisis is het van belang om voldoende te oefenen. Ambtelijk is budget beschikbaar om 2 keer per jaar te oefenen, aanvullen op een regionale oefening. Zo ontstaat er routine en ervaring die nodig is om crises en andere acute (bestuurlijke) issues doeltreffend ter hand te nemen.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

02. Veiligheid	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0	0	0	0
Lasten	854.618	888.685	886.927	895.742	891.042	891.043
Saldo	854.618	888.685	886.927	895.742	891.042	891.043

Toelichting verschillen

Op het programma Veiligheid is ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel ontstaan van € 2.000 bestaande uit kleine afwijkingen.

PROGRAMMA 3 - PUBLIEK, VERGUNNING EN HANDHAVING

Visie

Een klantgerichte dienstverlening aan de bewoners van Eemnes, via alle mogelijke kanalen.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen	Activiteiten
Verder ontwikkelen van I dienstverlening. Onze dienstverlening is bij voorkeur digitaal en persoonlijk voor wie dat nodig heeft	De diensten en producten van burgerzaken worden daar waar mogelijk digitaal aangeboden. Hierdoor is het mogelijk voor inwoners om 24/7 aanvragen te doen.
	Om identiteitsfraude te voorkomen wordt er geïnvesteerd in gezichtsopname aan de balie. Wetgeving maakt dat dit verplicht wordt voor alle gemeentes.
Verhogen tevredenheid inwoners	elke 2 jaar wordt de tevredenheid van de inwoners gemeten aan de hand van Waar Staat Je Gemeente. Hierop wordt een actieplan gemaakt en uitgevoerd
	Er wordt continue gestuurd op afgesproken servicenormen waarbij het kwaliteitshandvest van de VNG wordt gehanteerd.
De Basisregistratie Personen is structureel van hoge kwaliteit	De zelfevaluatie zal elk jaar plaatsvinden
	De adresonderzoeken worden geïntensiveerd. We maken gebruik van LAA. Huisbezoeken worden onderdeel van het proces. Tevens zal het gebruik van briefadressen en de leegstand hierin worden meegenomen.
	Medewerkers van Burgerzaken zijn goed opgeleid d.m.v. het behalen van certificaten van het NCOD.
	Het protocol document en identiteitsfraude zal worden geactualiseerd
Communicatie met inwoners verbeteren	Verbeteren van de website met een eigen raadspagina voor informatieverstrekking maar ook met een mogelijkheid voor inwoners om een opmerking of vraag te stellen aan de raad;
	Via website inwoners informeren over wat er te doen is in Eemnes (activiteiten, evenementen, etc.)

	Alle openbare stukken van college en gemeenteraad worden op de website geplaatst, en zijn zo makkelijk online terug te vinden voor de inwoners (incl. raadsinformatiebrieven, (technische en schriftelijke) vragen en antwoorden).
	We passen ons taalgebruik aan naar begrijpelijk, formulieren worden simpeler en begrijpelijk gemaakt via het project "Communiceren met impact"
	Actief communiceren over regels ten aanzien van omgevingsvergunningen.
Bevorderen eigen verantwoordelijkheid inwoners en bedrijven. Wij communiceren proactief, tijdig, consequent en accuraat	Borgen en verbeteren naleefgedrag van inwoners en bedrijven in de periode 2023-2026.
	Registratie en toezicht en handhaving wordt verbeterd en het naleefgedrag inzichtelijk gemaakt, uiterlijk eind 2023.
	Aandacht wordt gericht op gebiedsgericht toezicht en handhaving.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

De taken op het gebied van risicobeheersing en brandveiligheid worden uitgevoerd door de Brandweer. Werkzaamheden variëren van advisering (omgevingsvergunningen, evenementen, ingebruikneming panden) tot controles/toezicht (bij inrichtingen, bedrijven en evenementen).

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken op het gebied van milieutaken uit voor de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Beleidsregeling briefadres	2022
Gemeentelijk reglement Burgerlijke Stand	2021
Handboek Waardedocumenten	2021
Handboek Basisregistratie Personen (BRP)	2021
Verordening Gegevensverstrekking basisregistratie personen	2021
Protocol document- en identiteitsfraude	2014
Regeling Beheer en Toezicht BRP	2020
Privacy Reglement Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand	2019
Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving 2019-2022	2019
Standplaatsenbeleid Eemnes 2012	2012
Marktverordening gemeente Eemnes	2010/2015
Wegsleepverordening Eemnes	2009/2014
Welstandsnota gemeente Eemnes	2012
Bouwverordening	2010
Reglement BEL-Commissie Ruimtelijke Kwaliteit 2017	2017
Brandbeveiligingsverordening gemeente Eemnes 2016	2016
Drank- en horecaverordening gemeente Eemnes 2014	2014
Verordening behandeling bezwaarschriften Eemnes	2021
	2020

Relevante beleidskaders	
Algemeen Plaatselijke Verordening Eemnes Winkeltijdenverordening 2014	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitvoeren Programma Dienstverlening

De huidige visie op Dienstverlening 2020 zal vanuit een BEL brede kijk worden herijkt, het uitvoeringsprogramma Dienstverlening zal, waar nodig, worden bijgesteld en/of uitgebreid naar de huidige ontwikkelingen. De doorontwikkeling van het KCC, als eerste aanspreekpunt van de organisatie, vindt haar doorgang. Meting van de klanttevredenheid wordt waar mogelijk ingezet om een continue verbetering van de dienstverlening te kunnen blijven monitoren. Om de twee jaar (volgende in 2024) doen we mee aan de landelijke benchmark www.waarstaatjegemeente.nl.

Wet Kwaliteitsborging

Gelijktijdig met de Omgevingswet zal de Wet kwaliteitsborging in werking treden. Deze wet voorziet in het overhevelen van taken op het gebied van de toetsing van bouwaanvragen op het bouwbesluit en de toezicht daarop door private partijen. Dat betekent dat vanaf 2023 een deel van de werkzaamheden, die nu nog worden uitgevoerd door de gemeente, straks worden uitgevoerd door marktpartijen.

Uitvoeringsprogramma VTH 2024

Jaarlijks stelt het College het Uitvoeringsprogramma VTH vast. In 2023 zullen we daarom de voorbereidingen treffen voor het Uitvoeringsprogramma 2024. Voor een meer specifieke beschouwing van de beoogde effecten, resultaten, projecten en uit te voeren acties, verwijzen we u graag naar de Uitvoeringsprogramma's.

BOA-inzet

De BOA inzet is per 2022 structureel verhoogd. Daarnaast wordt de BOA-inzet vanaf 2023 structureel in de BEL begroting ondergebracht. Hierdoor wordt continuïteit van inzet behouden en kan worden ingezet op het verder professionaliseren van het team.

Nieuwe gemeentelijke taken

Met de komst van de Omgevingswet komen er nieuwe taken bij de gemeente terecht. Zo worden voor bodemtaken, waarvoor nu de provincie bevoegd gezag is, met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gemeenten het bevoegde gezag. Deze bodemtaken worden neergelegd bij de RUD Utrecht.

Doorontwikkeling uitvoering evenementen

In 2023 wordt ingezet op het vastleggen van heldere afspraken tussen teams onderling en externe partijen over de afstemming en uitvoering van evenementen. Hierbij kan gedacht worden aan de verdeling in 'wie doet wat' binnen de BEL en hoe wordt het gecoördineerd.

Van Drank- en horecawet naar Alcoholwet

In 2021 is de Drank- en Horecawet gewijzigd. Er zijn een aantal artikelen gewijzigd, toegevoegd en verwijderd en de naam is veranderd naar Alcoholwet.

De Drank- en Horecaverordening moet worden aangepast aan de huidige wet- en regelgeving. Ook de aanwijzing alcoholverbodsgebieden (2012) dient opnieuw te worden herzien, gezien de realisatie van de Zuidpolder.

Beleidsindicatoren

Niet wettelijk verplichte indicatoren

Onderstaande beleidsindicatoren zijn de niet wettelijk verplichte indicatoren.

Indicatoren *) Publiek en Dienstverlening	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
De klanttevredenheid is stabiel of neemt bij voorkeur jaarlijks toe.	6,9	6,9	7,1
Als u ons belt, staan wij u binnen 30 seconden te woord.	84,2%	85%	90%
U wordt maximaal 2 keer doorverbonden. Als de betreffende medewerker niet direct telefonisch bereikbaar is, wordt een terugbelafpraak gemaakt die wordt nagekomen binnen 2 werkdagen.	100%	100%	100%
Aan onze balie hoeft u gemiddeld niet langer dan 15 minuten te wachten	100%	100%	100%
Digitaal bestelde en betaalde producten ontvangt u binnen 5 werkdagen	nmb	nmb	90%
Binnen 2 weken na ontvangst van uw melding over het onderhoud van de openbare ruimte melden wij wat er gebeurd is met uw melding.	94.66%	95%	95%
Servicenorm 'Vergunningen'	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vergunning Alcoholwet: binnen 3 maanden na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing	100%	95%	95%
Evenementenvergunning: binnen 8 weken na het indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	100%	100%	95%
Omgevingsvergunningen: op aanvragen wordt binnen de wettelijk gestelde termijn of sneller een beslissing genomen.	90%	95%	95%
Van rechtswege verleende vergunningen	1	0	0
Minimaal 95% van de verleende vergunningen houden stand in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure	%	95%	95%
Het behouden en verhogen van de klanttevredenheid in de periode 2023-2026.	n.b.	n.b.	n.t.b.
Servicenorm 'Toezicht en handhaving'	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Maximaal aantal dossier waarin een dwangsom is betaald vanwege het niet tijdig nemen van een besluit: 0		0	0
De doelstelling voor 2023 ten aanzien van het naleefgedrag wordt gesteld op tenminste 90% na een eerste aanschrijving	90%	90%	90%
De doelstelling van het naleefgedrag wordt voor de periode 2023-2026 gesteld op tenminste 70% spontane naleving.	n.b.	70%	70%

Indicatoren *) Publiek en Dienstverlening	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Termijnafhandeling MOR-meldingen: binnen 5 dagen na ontvangst worden MOR-meldingen die vallen onder het taakveld van de Boa's in behandeling genomen.			

Meldingen Openbare Ruimte (MOR)

De MOR meldingen kunnen sinds november 2019 worden gemeld via de 'Slimmer Melden' applicatie op de website van de gemeente. Een melding via 'Slimmer Melden', wordt maar één keer geregistreerd, waardoor er geen dubbele meldingen meer aanwezig zijn. Wél kan een 2e melder, op de reeds gedane melding, een tweede stem uitbrengen waardoor de urgentie wordt verhoogd. De meldingen worden in alle gevallen zo snel mogelijk afgehandeld. De afhandeltijd van een melding kan verschillen, omdat urgentie en complexiteit hierbij een belangrijke rol speelt. De Slimmer Melden applicatie wordt ondersteund door een online dashboard waarop de management – en sturingsinformatie zichtbaar is. Dit draagt bij aan de continue verbetering van het MOR meldingenproces. Ons uitgangspunt is om de voortgang van het afhandelproces inzichtelijk te tonen op de website, waardoor de inwoners de gemiddelde afhandeltijden per melding kunnen zien.

Wettelijke verplichtingen

Onderstaande indicatoren zijn de wettelijke verplichte indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Oordeel BRP zelfevaluatie volgens wettelijke vereisten	positief	positief	positief
Oordeel zelfevaluatie reisdocumenten volgens wettelijke vereisten	positief	positief	positief

Indicator	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Stemlokalen voldoen aan wettelijke vereisten qua toegankelijkheid	100%	100%	100%

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

03. Publiek, Vergunning en Handhaving	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-863.045	-1.163.113	-1.347.677	-1.482.677	-1.272.677	-1.247.677
Lasten	1.377.706	1.570.172	1.210.437	1.202.108	1.202.108	1.207.108
Saldo	514.661	407.059	-137.240	-280.569	-70.569	-40.569

Toelichting verschillen

Op het programma Publiek, Vergunning en Handhaving is ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel ontstaan van € 544.000 bestaande uit o.a. de hieronder opgenomen verschillen:

- € 379.000 verwachte voordeel op bouwleges als gevolg van de stijgende bouwprijzen én het actualiseren van de opbrengsten bouwleges
- € 165.000 voordeel vanwege de mutaties vanuit de DVO en overige kleine voordelen.

PROGRAMMA 4 - MOBILITEIT

Visie

Een goed functionerend, veilig en duurzaam verkeer en vervoersysteem in Eemnes.

Doelstellingen en activiteiten

Zie hiervoor de speerpunten en ontwikkelingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	2017 – 2021
Uitvoeringsplan Openbare Verlichting	2015
Actualisering verkeersmodel Eemnes	2014
Beleidsplan gladheidbestrijding	2011
Wegenbeheerplan	2017 - 2021
Onderhoudsplan kunstwerken	2018 - 2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Wegenbeheerplan

Tijdens het opstellen van de begroting 2023 wordt gewerkt aan een nieuw wegenbeheerplan voor de periode 2022 - 2026. Uitgangspunt voor de kwaliteit van onze wegen is de CROW-normering, waarbij voor asfalt en elementen een norm variërend van A+ tot D wordt gehanteerd. Om beleidsmatige redenen (voorkomen sluiptverkeer) kan onderhoud bewust beperkt worden. Vaststelling door de raad volgt in 2023.

Civiele kunstwerken

Tijdens het opstellen van de begroting 2023 wordt gewerkt aan een nieuw beheerplan voor de periode 2022 - 2026. Vaststelling door de raad volgt.

Verkeer en Vervoer

Gemeentelijk Verkeer en VervoersPlan (GVVP)

Het gemeentelijk verkeersbeleidsplan loopt af eind 2021. Het college heeft besloten om nog geen nieuw Beleidsplan op te stellen, omdat we nog volop bezig zijn met het uitvoeren van het huidige GVVP 2017-

2021. Om in te spelen op landelijke ontwikkelingen is het goed om in 2024 – 2025 een nieuwe Mobiliteitsvisie op te stellen waarbinnen ook nieuwe landelijke beleidsontwikkelingen een plek kunnen krijgen, zoals: Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV), Het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP), Het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) en de Gebiedsontsluitingsweg 30 (GOW30).

SPV 2030

In 2022 wordt verder gewerkt aan het Regionale uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid in het kader van Rijksprogramma Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV). Dit wordt opgepakt door de provincie samen met de regiogemeenten. Per gemeente wordt duidelijk waar aandachtspunten zitten en investeringen wenselijk zijn. Per project komt het college met voorstellen inclusief mogelijke subsidies.

Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF)

Daarnaast wordt er gewerkt aan het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (Tour de Force). Dit plan beziet op het stimuleren van het gebruik van de fiets. Dit wordt opgepakt door de provincie samen met de regiogemeenten. Er wordt gewerkt aan een regionale uitvoeringsagenda. Eemnes combineert de Tour de Force zoveel mogelijk met het Centrumplan en andere infrastructurele ingrepen. De investeringen zijn bedoeld om concrete knelpunten op het regionale fietsnetwerk aan te pakken, ook binnen Eemnes.

Regionaal MobiliteitsPlan (RMP)

Het RMP komt voor uit het Klimaatakkoord. Er dient door elke wegbeheerder een bijdrage te worden geleverd aan de landelijke opgave om te komen tot een reductie van de uitstoot van CO2 ten gevolge van wegverkeer. De provincie stelt met de regiogemeenten een menukaart op. Gemeenten kunnen op basis daarvan keuzes maken waar de reductie kan worden gerealiseerd..

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

04. Mobiliteit	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-368.078	-3.819.009	-2.479.628	-41.287	-41.287	-41.287
Lasten	1.570.188	4.872.067	3.896.974	1.411.822	1.432.208	1.403.493
Saldo	1.202.111	1.053.058	1.417.346	1.370.535	1.390.921	1.362.206

Toelichting verschillen

Op het programma Mobiliteit is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan van € 364.000 bestaande o.a. uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 307.000 nadeel voor de aanleg HOV-buslijn. Dekking hiervan is uit de reserve,
- € 37.000 nadeel heeft betrekking op de energiekosten van de openbare verlichting uit de Zomernota 2022 en de aangehouden maandtermijnen,
- € 23.000 nadeel vanwege de inflatiecorrectie van 5,4%,
- € 3.000 voordeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

PROGRAMMA 5 - GROENE LEEFOMGEVING

Visie

Borgen van het groene karakter van Eemnes en de groene woonomgeving in Eemnes verbeteren.

Doelstellingen en activiteiten

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Openbaar groen	Kwaliteitsniveau van het onderhoud van openbaar groen zo veel mogelijk handhaven.	Uitvoeren Groenplan: a. Dunnen bomen singels; b. Groenvakken aanpassen op meer biodiversiteit c. Groenvakken aanpassen aan minder onderhoud.
		Meting beleving openbare ruimte en groen (Waar staat je gemeente)
		Uitvoeren van integraal bestek (groen/vegen/bomen/kolken/etc.) Invulling geven aan bezuiniging op beheer openbare ruimte
		We spuiten 1 x preventief voor bestrijding Eikenprocessierups. We stimuleren de natuurlijke vijanden (meer variatie, meer verruiging).
		We beperken de overlast door de Japanse Duizendknoop en de Reuzenberenklauw.
Speelterreinen	Goed onderhouden speelvoorzieningen.	Uitvoeren Speelplan
Eempolder	Behouden en versterken van het waardevolle Eemlandse landschap, en waar mogelijk bomen- en bermenbeleid inzetten voor biodiversiteit.	Beheren <u>ecologische bermen</u> polderwegen opgenomen in integraal bestek.
		Beheren <u>overige bermen</u> polderwegen.
		Aanbesteding beheer overige bermen polderwegen.
Bomenbeheer	Beschermen en behouden waardevol bomenbestand.	Uitbreiden bomenbestand met 20 bomen per jaar.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		Lijst waardevolle bomen aanvullen met o.a. bomen Wakkerendijk en Meentweg.
Paardenroutes	Aparte paardenroutes aan noord – en zuidzijde van de dorpskern. Minder overlast van paardenpoep.	Aanleg oost-west verbinding via Zuidpolder
Hondenpoep	De opbrengsten van de hondenbelasting volledig inzetten om de overlast ten gevolge van hondenpoep adequaat te bestrijden.	Instandhouding en schoonmaak van de losloopgebieden en het niet-opruimgebied voor honden is opgenomen in integraal bestek.
Grondwater	Afvloeiend hemelwater doelmatig inzamelen en verwerken.	Uitvoering geven aan de voorgestelde en goedgekeurde maatregelen, komend uit grondwateronderzoek in het centrumgebied. Dit loopt mee in het Centrumplan Eemnes.
Oppervlaktewater	In ecologisch evenwicht verkerend en schoon oppervlaktewater.	Oeverbeheer wordt samen met waterschap Vallei en Veluwe uitgevoerd.
		De Coöperatie Gastvrije Randmeren maait het fonteinkruid in het Eemmeer. Nieuwe technieken worden getest (waaronder een verbeterde maaikop op de maaiboten). Daarnaast wordt gewerkt aan een structurele oplossing, deze wordt gevonden in natuurverbetering.

Betrokkenheid verbonden partijen

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband. De deelnemers zijn 16 gemeenten tussen de Hollandse Brug en het Keteldiep. Er wordt aansluiting gezocht met private partijen als jachthavens, vakantiecentra etc. Het takenpakket van Gastvrije Randmeren bestaat uit:

- Beheer van water Randmeren
- Recreatief beheer van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren
- Gebiedsontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling in samenhang met IVR (internationale vereniging voor binnenvaart) en Blauwe As.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Groenplan Eemnes	2017
Integraal bestek onderhoud openbare ruimte	2019
Werkinstructie Beleidsregel Gemeentelijke Bomen	2012
Speelplan Eemnes	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Bomen in bosplantsoen

Bomen in bosplantsoen staan niet als boom geregistreerd maar er is wel boomveiligheidscontrole nodig (om aan de wettelijke aansprakelijkheid te voldoen). Er wordt een rapport opgesteld om hoeveel bomen het gaat en hoeveel achterstallig onderhoud er is. Op basis van dat rapport wordt structureel budget aangevraagd.

Wat mag het kosten?

In onderstaand tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

05. Groene leefomgeving	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-16.233	-25.528	-25.878	-24.528	-24.528	-24.528
Lasten	1.306.053	1.123.795	1.191.178	1.253.645	1.258.349	1.260.965
Saldo	1.289.821	1.098.267	1.165.300	1.229.117	1.233.821	1.236.437

Toelichting verschillen

Op het programma Groene Leefomgeving is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan ten bedrage van € 67.000 bestaande o.a. uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 33.000 nadeel vanwege de inflatiecorrectie van 5,4%,
- € 34.000 nadeel als gevolg van de kosten voor de bladcampagne.

PROGRAMMA 6 - MILIEU EN KLIMAAT

Visie

In Eemnes willen wij voor onze inwoners een duurzaam gezonde leefomgeving creëren. Een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit, waar groen en water volop aanwezig is, waar zo min mogelijk geluidsoverlast is en waar mensen zich prettig voelen.

Doelstellingen en activiteiten

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Geluid A27	De geluidsoverlast als gevolg van de A27 verminderen.	Begin 2021 is de ophoging van de geluidwal aan de westzijde gerealiseerd: een bovenwettelijke maatregel getroffen door de gemeente. Wegbeheerder van de A27 is Rijkswaterstaat. We houden de ontwikkelingen rond de A27 door RWS in de gaten en grijpen kansen aan in geval van groot onderhoud en/of aanpassing van de A27 om de geluidsoverlast te verminderen.
Afvalbeheer	Duurzaam afvalbeheer.	Naar aanleiding van de in 2020 uitgevoerde evaluatie over de ingevoerde wijze van huis-aan-huis inzameling (in 2017), zijn in 2021 vervolgstappen in gang gezet (extra aandacht aan GFT-scheiden en opstarten onderzoek mogelijkheden plaatsen bladkorven en mogelijkheden aanpassen PMD inzamelfrequentie) die vervolg krijgen in 2022.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
	Asbest verwijderen.	Het zoveel mogelijk verwijderen van asbestdaken was een landelijke doelstelling. Onduidelijk is of hier landelijk nog gevolg aan wordt gegeven. De gemeente wil zich toch inspannen om zoveel mogelijk asbestdaken te verwijderen, hiertoe is eind 2020 een plan van aanpak asbestdaken opgesteld. In 2021 worden de eerste deelprojecten vanuit het plan van aanpak opgepakt en krijgt zijn vervolg in 2022. De uitvoering van het plan loopt door tot en met 2024.
Klimaatbeleid	Eemnes klimaatneutraal in 2030.	Inwoners van Eemnes voorbereiden op en helpen bij de transitie naar een (grotendeels) aardgasvrij Eemnes in 2030. Huiseigenaren stimuleren we om hun woningen energiezuinig te maken en vergaand te verduurzamen.
		Creëren van mogelijkheden voor grootschalige opwek van zonne-energie. Als onderdeel daarvan zullen we agrariërs en andere ondernemers stimuleren om hun daken te gaan gebruiken om zonnepanelen te realiseren.
		Stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken van alle soorten gebouwen (boerderijen, woningen, bedrijven en openbare gebouwen).
		Uitvoeren Europees subsidieproject Renaissance (lokaal bekend onder de naam LEF!), gericht op het lokaal verhandelen van lokaal opgewekte duurzame energie.
		Het faciliteren van de verduurzaming van bedrijfspanden in Eemnes. Maatregelen gericht op het verminderen van energieverbruik en de CO2-uitstoot kunnen via de gemeente gefinancierd worden.
		De praktische uitvoering van de gemaakte afspraken met de Alliantie, over verduurzaming van sociale huurwoningen (een klimaatneutraal woningbezit in 2027), bewaken en ondersteunen.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		Uitvoeren van Quick Scans voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen, en doorvoeren van duurzaamheidsmaatregelen aan gemeentelijke gebouwen.
		Activeren van scholen om duurzaamheidsmaatregelen te nemen die bijdragen aan de beoogde klimaatneutraliteit in 2030.
		Stimuleren van energiebesparing, isolatie én het gebruik duurzame energie in gemeentelijke gebouwen, particuliere woningen en sociale (huur)woningen.
		Uitvoering geven aan de RES 1.0 regio Amersfoort. Bijdragen aan de ontwikkeling van RES 2.0 regio Amersfoort.
		Opstellen van wijkuitvoeringsplannen op basis van de vastgestelde Transitievisie Warmte.
		Stimuleren verder onderzoek naar kansen voor Ultradiepe Geothermie in Eemnes.
		Inzet van duurzaamheidscoaches voor advisering en begeleiding van particuliere woningeigenaren.
		Kansen bepalen voor overkapping met zonnepanelen van parkeerplaatsen.
Hemelwater en grondwater	Zorgen voor inzameling, transport van stedelijk afvalwater en hemelwater in de openbare ruimte; zorgen voor afvoer van overtollig grondwater.	Aansluiten bij “operatie steenbreek” en bewoners stimuleren om hun tuinen te vergroenen.
Begraafplaats	Uitbreiding begraafplaats	Aanleg van urnenmuur. Aanleg van extra graven.
	Goedkoper beheer	Aanpassen inrichting begraafplaats. Werkzaamheden benoemen in werkomschrijving buitendienst

Betrokkenheid verbonden partijen

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD Utrecht voert milieutaken uit. Het gaat hierbij om het houden van toezicht en verlenen van vergunningen gerelateerd aan wet- en regelgeving op het gebied van milieu.

AVU

De AVU is opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota geluidbeleid	2017
Klimaatbeleid Eemnes 2012-2020, aanvullend uitvoeringsprogramma	2012
Eemnes Klimaatneutraal 2030	2017
Afvalstoffenverordening Eemnes 2017	2017
Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022	2018
Verordening afvalstoffenheffing	2021
Verordening Rioolrechten	2021
Verordening op het beheer en het gebruik van de begraafplaats	2014

Speerpunten en ontwikkelingen

Klimaatbeleid

In 2023 gaat Eemnes de uitvoering van de Transitievisie Warmte in gang zetten. De eerste stappen zullen vooral gericht zijn op de isolatie van woningen en gebouwen, zodat op termijn de overstap gemaakt kan worden naar duurzame warmtebronnen. Geothermie wordt daarvoor nog steeds als een kansrijke optie gezien, en het doel is om de eerste boringen hiervoor in 2024 te laten plaatsvinden. De hiervoor noodzakelijk voorbereidingen moeten plaatsvinden in 2023.

Voor duurzame elektriciteitsopwekking wordt vooral gekeken naar beschikbare (bedrijfs-)daken in Eemnes, en naar mogelijke overkapping met zonnepanelen van parkeerplaatsen. Ondanks de beperkingen in capaciteit van het huidige elektriciteitsnet denken wij dat hier nog goede resultaten te behalen zijn.

De Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Regio Amersfoort die in 2021 is vastgesteld, wordt geactualiseerd. Dit moet in juli 2023 leiden tot de RES 2.0. De doelstelling uit de RES 1.0 om regionaal tenminste 0,5 TWh aan duurzame energie op te wekken, blijft het uitgangspunt. De wijze waarop dit ingevuld gaat worden vraagt wel om enkele aanpassingen ten opzichte van de RES 1.0. Eemnes zal zich vooralsnog blijven richten op duurzame elektriciteit op daken en overkappingen.

Eemnes blijft ook inzetten op de ondersteuning van inwoners, verenigingen en ondernemers bij de verduurzaming van woningen en gebouwen. De duurzaamheidslening voor particulieren en de stimuleringslening voor ondernemers worden in 2023 voortgezet. Praktische ondersteuning blijft ook

beschikbaar. Particulieren en verenigingen kunnen daarvoor terecht bij de energiecoaches van Eemnes Energie. Voor ondernemers is er ondersteuning via het programma 'Klimaatstafette'.

Afval

Op basis van de in 2022 uitgevoerde evaluatie en het daarbij behorende onderzoek naar alternatieve inzamelmethodes, is besloten om in 2023 een gerichte communicatie en voorlichtingscampagne (i.s.m. de AVU) op te zetten en uit te voeren met het doel inwoners meer bewust te laten worden over de noodzaak tot scheiden van afval (grondstoffen) en verminderen van restafval. Vervolgstap is om in 2024 te bekijken of de landelijke doelstelling van 100 kg restafval per inwoner is gehaald en indien nodig opnieuw de mogelijke alternatieve scenario's tegen het licht te houden c.q. te beoordelen of een nieuw inzamelsysteem nodig is.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

06. Milieu en klimaat	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-2.515.489	-2.563.130	-2.645.041	-2.697.682	-2.794.099	-2.800.995
Lasten	2.482.309	2.808.235	2.174.899	2.168.174	2.247.318	2.253.018
Saldo	-33.181	245.105	-470.142	-529.508	-546.781	-547.977

Toelichting verschillen

Op het programma Milieu en Klimaat is ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel ontstaan van € 715.000 bestaande o.a. uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 207.000 voordeel vanwege de mutaties vanuit de DVO,
- € 150.000 voordeel hogere opbrengsten riool en afval ten behoeve van 100% kostendekkendheid,
- € 50.000 voordeel heeft betrekking op de vergoedingen voor grondstoffen (afval) van derden partijen uit de Zomernota 2022,
- € 162.000 voordeel vanwege incidentele kosten 2022 (budgetoverheveling 2021 – 2022),
- € 132.000 voordeel door incidentele budgetten 2022 met betrekking tot milieu- en klimaatbeleid,
- € 14.000 voordeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

PROGRAMMA 7 - RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

Visie

Wij kiezen voor een gestage groei van de woningvoorraad. Door deze gestage groei, waarbij woningen opgeleverd worden in alle segmenten, geven wij starters de mogelijkheid om voor het eerst te gaan kopen maar ook anderen om te verhuizen. We bouwen gedifferentieerd, met focus op de doelgroepen starters, middenhuurders en senioren dichtbij de voorzieningen. De gestage groei zorgt bovendien voor behoud van vitaliteit in ons dorp.

Doelstellingen en activiteiten

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Omgevingswet	De nieuwe Omgevingswet die ingevoerd gaat worden zal onze bijzondere aandacht krijgen.	Implementeren van de Omgevingswet conform de minimum eisen van de VNG aangevuld met een beleidsneutraal Omgevingsplan en het opstellen van een Omgevingsvisie.
Woningbouw	Optimaal benutten wooncapaciteit, voldoende woonruimte voor inwoners van Eemnes.	Binnen project Zuidpolder realiseren van meer woningen in de periode 2022 – 2024.
		Herontwikkeling terrein Hink Stap Sprong en Hilt met woningbouw.
		Herontwikkeling terrein Ocriet met woningbouw
	Mensen uit alle doelgroepen moeten zelfstandig en betaalbaar kunnen wonen. Doelgroepen waarvoor we gaan bouwen zijn starters en senioren en ook wordt er prioriteit gegeven aan middenhuur (gebaseerd op coalitieprogramma).	Uitvoering geven aan en monitoren van prestatieafspraken met de Alliantie, inclusief realisatie nieuwe sociale huurwoningen.
		Onderzoeken of we de grond van sociale koop – en huurwoningen in erfpacht kunnen uitgeven.
		Nieuwe regelgeving voor sociaal compensatiefonds opstellen. Uitvoeren bestuursopdracht ‘investeren in sociale huurwoningen na 2022’.

Betrokkenheid verbonden partijen

CV en BV Zuidpolder

In augustus 2013 zijn de marktpartijen Heijmans (voorheen Vos & Teeuwissen) en Van Wijnen met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV.

Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes

Ten behoeve van de financiering van de activiteiten in de Zuidpolder is in 2014 een participatiemaatschappij opgericht waarin de lening van de gemeente inzake bouw- en woonrijp maken wordt doorgezet naar de CV Zuidpolder.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Huisvestingsverordening Eemnes 2019	2019
Woonvisie Eemnes 2019-2023	2019
Structuurvisie	2004/2010
Bestemmingsplannen (diversen)	

Speerpunten en ontwikkelingen

Omgevingswet

Het programma Implementatie Omgevingswet is op 1 juli 2022 gestopt, de verantwoordelijkheid voor de implementatie ligt vanaf die datum bij de betreffende teams in de BEL Combinatie. De datum waarop de wet in werking treedt is echter nog niet helemaal zeker. De verwachting is wel dat de Eerste Kamer in november de finale goedkeuring geeft aan het Koninklijk Besluit zodat de Omgevingswet op 1-1-2023 in werking kan treden. De implementatie is dan nog niet afgerond.

Er zal nog langere tijd inzet gepleegd moeten worden om het beleid en de regelgeving van het fysieke domein aan te passen aan het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet (omgevingsvisie, omgevingsplan en programma's).

Met het maken van een omgevingsvisie is in 2022 gestart, dit proces loopt door in 2023. Gelijker tijd worden onder het regiem van de Omgevingswet prestatie afspraken, beheer- en gebiedsplannen en allerlei andere uitvoeringsplannen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving omgevormd tot programma's.

Het opstellen van het omgevingsplan van Eemnes is een grote klus waarin samen met de gemeenten Blaricum en Laren wordt opgetrokken. Het opstellen van de omgevingsplannen wordt in 2023 in één keer aanbesteed, zodat een adviesbureau in één proces drie omgevingsplannen kan maken. We verwachten dat dit proces zeker drie jaar in beslag neemt.

Voor het bereiken van de doelstellingen van de Omgevingswet is echter meer nodig. De gewenste ontwikkeling vraagt niet alleen het 'technisch' aanpassen van regels, processen en werkwijzen, maar ook om een verdergaande ontwikkeling van o.a. cultuur, vaardigheden en gedrag. Het is nodig om de organisatie

verder te laten groeien in de wijze waarop de Omgevingswet wordt uitgevoerd. Deze ontwikkeling zal duurzaam aandacht vragen tot 2030 (en wellicht daarna).

Woningbouw HSS en Hilt

De bouw van woningen bij de Hinkstapsprong (HSS) en Hilt is in 2022 van start gegaan. In 2023 zullen voor beide projecten de woonrijp maak plannen worden vastgesteld. Naar verwachting zullen de woningen begin 2023 (met een uitloop in 2024) worden opgeleverd.

Tiny Houses

In 2023 zal op basis van een bestuursopdracht een visie worden gemaakt en overleg met de provincie worden gevoerd over het bouwen van tijdelijke tiny houses aan de noordkant van Eemnes.

Woningbouw Zuidpolder

De voortgang van de woningbouw in het project Zuidpolder verloopt positief. Bij verkoopbijeenvakkomsten is de belangstelling voor alle woningcategorieën onverminderd groot. Ook bij de verkoop is in lijn met voorgaande jaren meer dan de helft van de woningen toegewezen aan Eemnesser inwoners.

Nieuw woonbeleid

In 2023 loopt de geldigheid van de huidige woonvisie af. In 2023 wordt gewerkt aan het opstellen van nieuw woonzorgvisie voor de komende jaren. Hierin worden de ambities en doelstellingen van het coalitieakkoord en collegeprogramma meegenomen. Het nieuwe woonbeleid wordt verwerkt in (het proces van) de op te stellen Omgevingsvisie voor Eemnes. Het nieuwe woonbeleid vormt de basis voor het maken van meerjarige prestatieafspraken met woningbouwcorporatie De Alliantie.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

07. Ruimtelijke ordening en wonen	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-6.197.913	-9.271.878	-1.773.463	-3.758.307	-714.743	-714.743
Lasten	2.911.732	6.442.819	925.621	925.449	915.229	915.229
Saldo	-3.286.181	-2.829.059	-847.842	-2.832.858	200.486	200.486

Toelichting verschillen

Op het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan van € 1.981.000 bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 2.369.000 nadeel heeft betrekking op mutaties uit de Grondexploitaties (die via de reserves aan reserve kapitaalasten wordt toegevoegd)
- € 318.000 voordeel vanwege de mutaties vanuit de DVO,
- € 46.000 voordeel op de rentelasten als gevolg van de actualisatie van de investeringen,
- € 24.000 voordeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

PROGRAMMA 8 – WERK EN INKOMEN

Visie

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde in Eemnes. Er nemen zo veel mogelijk mensen actief deel aan onze samenleving en waar mogelijk in (regulier) werk.

Doelstellingen en activiteiten

Zie hiervoor de speerpunten en ontwikkelingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Maatschappelijke zaken HBEL (gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de WMO, Participatiewet, leerlingenvervoer, inburgering en schuldhulpverlening plaats.

Tomin

De gemeenschappelijke regeling 'Werkvoorziening Tomingroep' voorziet in de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. De hoofddoelstelling is het aanbieden van werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken, maar die door een vorm van beperking geen kans hebben op een baan in het reguliere bedrijfsleven.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Participatievisie	2014
Startnotitie een nieuw huis	2021
Richtlijnen bijzondere bijstand	2022
Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2022	2021
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2022
Verordening Adviesraad sociaal domein Huizen Blaricum Eemnes Laren	2017
Verordening Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Beleidsplan schuldhulpverlening

In Eemnes blijven we ook inzetten op het voorkomen van schulden en het tegengaan van armoede. Wij volgen hierbij de lijn van het Rijk. Preventie is en blijft hierbij een belangrijk speerpunt. Zo houden we in stand wat er al is: de budgetcoach, formulierenhulp in het Huis van Eemnes en vroegsignalering van schulden. We hebben bijzondere aandacht voor jong volwassenen met schuldenproblematiek. Ook

huishoudens die door de hoge energiekosten in de problemen komen, ondersteunen we financieel door een bijdrage.

Daarbij onderzoeken wij wat nog meer nodig is om armoede onder risicogroepen te beperken en schulden te voorkomen. Zowel in regioverband als lokaal zullen we de juiste hulp voor de juiste groep inzetten. Om te bepalen wat nodig is - en voor het vernieuwde beleidsplan Schuldhelpverlening die wij in de komende periode gaan opstellen - zullen wij inwoners en organisaties actief betrekken.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

08. Werk en inkomen	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-1.254.201	-1.370.488	-1.434.250	-1.369.250	-1.476.250	-1.495.250
Lasten	2.465.804	2.592.138	2.453.545	2.408.485	2.441.430	2.464.181
Saldo	1.211.603	1.221.650	1.019.295	1.039.235	965.180	968.931

Toelichting verschillen

Op het programma Werk en Inkomen is ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel ontstaan van € 202.000 bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 215.000 voordeel heeft betrekking op de aanpassingen vanuit de geactualiseerde begroting HBEL,
- € 13.000 nadeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

PROGRAMMA 9 – SOCIALE SAMENHANG

Visie

Zelfstandig mee kunnen doen is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn goed in staat om zelfstandig mee te kunnen doen in onze samenleving, maar voor diegene die dat niet kunnen bieden wij ondersteuning. Maatwerk is hierbij ons uitgangspunt waarbij wij de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Doelstellingen en activiteiten

Zie hiervoor de speerpunten en ontwikkelingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Maatschappelijke zaken HBEL (ondergebracht bij de gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de WMO, Participatiewet, leerlingenvervoer, inburgering en schuldhulpverlening plaats.

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Daarnaast is een deel van de inkoop en het contractbeheer van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein belegd bij de regio.

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente de taken uit op het gebied van Gezondheidszorg(bescherming en bevordering), Inspectie kinderopvang, Ouderenzorg, Epidemiologie en bestrijding Infectieziekten. Om aan de lokale behoeften te voldoen voert de GGD Regio Utrecht naast de verplichte taken ook nog maatwerkafspraken uit.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes	2020
Beleidsplan bescherming en opvang 2021-2024	2021
Verordening Adviesraad sociaal domein HBEL	2017
Regionaal Programma Volwasseneducatie Regio Gooi en Vechtstreek	2019

Speerpunten en ontwikkelingen

Versterken preventief voorveld

Eind 2022 starten de BEL-gemeenten met een pilot gericht op het preventieve aanbod op het gebied van bewegen, leefstijl en welzijn. Er is al een groot preventief aanbod op het gebied van lichamelijke en mentale gezondheid alleen niet alle inwoners en professionals weten dit aanbod te vinden.

Preventie-akkoord

In 2021-2022 is in Eemnes een lokaal preventie-akkoord opgesteld. Het doel van dit preventie-akkoord is om de algemene gezondheid van onze inwoners te verbeteren. In samenwerking met diverse organisaties hebben wij een plan opgesteld met een aantal specifieke acties voor jong en oud. Alle inwoners kunnen hiervan profiteren. In de komende jaren zal het preventie-akkoord een structureel karakter krijgen, waarbij wij jaarlijks of tweejaarlijks met inwoners en organisaties vaststellen welke acties en interventies op dat moment passend zijn om een gezonde levensstijl te bevorderen.

Openbare gezondheidszorg

Gezondheid betreft het fysieke, mentale en maatschappelijke welzijn van mensen en wordt voor een groot deel beïnvloed door de leefomgeving, leefstijl en de mate waarin iemand grip op zijn leven heeft. Een goede en positieve gezondheid vergroot de kwaliteit van leven en stelt mensen in staat om beter en langer inzetbaar te zijn in de samenleving. Een gezonde leefstijl draagt bij aan gezondheid in de breedste zin van het woord en kan bedragen aan het voorkomen van gezondheidsklachten (preventie). Bij mensen met een bepaalde gezondheidsklacht, aandoening of ziekte (is zorg), kan een gezonde leefstijl ook een groot curatief potentieel hebben. Inzet op een gezonde en positieve leefstijl als (onderdeel van de) behandeling is een vorm van passende zorg die de druk op de zorgprofessionals kan verminderen en de zorg betaalbaar houdt. Daarom moet een gezonde leefstijl, met aandacht voor een gezonde leefomgeving, onderdeel gaan uitmaken van het dagelijks leven van burgers.

Om dit te bereiken is brede maatschappelijke en politieke inzet op gezondheidsbevordering essentieel. Hierbij gaat het niet alleen om de inzet op de domeinen van gezondheid en welzijn, maar ook breder.

De laatste jaren is ingezet om de samenwerking met diverse partners uit dit werkveld zowel lokaal als regionaal (aangevuld met onderwijs, sport & bewegen), te verstevigen en meer samen te werken. Dit is mogelijk gemaakt door diverse landelijke subsidies. Lokaal hebben we daar een preventie-akkoord voor opgesteld, welke voldoet aan het gedachtegoed zoals hierboven omschreven. Echter om te zorgen dat we dit voor de komende jaren structureel kunnen borgen vraagt dit om een doorontwikkeling. Er wordt ingezet op het versterken en uitbreiden van interventies om een gezonde en positieve leefstijl te bevorderen. Als middel is er een schakelpunt voor inwoners en professionals gerealiseerd, waarbij vraag en aanbod op het gebied van leefstijl worden beantwoord. De 1ste lijn heeft daardoor een gericht aanspreekpunt voor inwoners met een niet medische vraag, die ondersteuning en advies ontvangen van professionals uit de sport, welzijn en maatschappelijk werkveld en inwoners kunnen binnenlopen op spreekuren en/of een gerichte afspraak maken. Dit is een preventieve maatregel die we moeten blijven voortzetten om bij zorgprofessionals de druk te verminderen en de kosten voor de zorg betaalbaar te houden.

GGD regio Utrecht

Wij zullen de komende periode opnieuw evalueren of de maatwerkafspraken nog passend zijn of dat er behoefte is aan herziening van de afspraken. Daarbij willen wij meer gebruik gaan maken van informatie verkregen uit epidemiologisch onderzoek: van data naar doen, voor een goed gezondheidsbeleid.

De groep jongeren van 12-18 jaar wordt over het algemeen gezien door de GGD Gooi en Vechtstreek. We gebruiken daarom ook data van de GGD Gooi en Vechtstreek over deze groep (denk bijvoorbeeld aan de mentale gezondheid, stress en alcoholgebruik onder de 18 jaar).

Doordecentralisatie Beschermd Wonen per 2024

Vanaf 2024 gaan alle gemeenten zelf de middelen ontvangen voor Beschermd Wonen in plaats van dat die naar de centrumgemeenten gaan. In Regio Gooi en Vechtstreekverband is hierover afgesproken dat de huidige wijze van samenwerking wordt gecontinueerd. De reden is dat de betrokken gemeenten een te klein aantal cliënten hebben om dit zelf te gaan organiseren. We merken dus weinig van deze verandering en zullen de middelen doorzetten naar de regio. Wel is in het beleidsplan Bescherming & Opvang afgesproken dat iedere gemeente inzet op preventie. Dit nemen we mee in de visie op het sociaal domein en de inzet op het preventieve voorveld.

Visie Sociaal Domein

Er is de afgelopen jaren in HBEL verband gewerkt aan een gedeeld kader van normen en waarden. Op basis hiervan formuleert de gemeente een heldere visie op het sociaal domein, die ons meer grip en sturing moet gaan bieden. Ook vertalen we het gedeelde waardenkader naar handvatten voor de uitvoerende medewerkers, zodat het een duidelijke richting geeft bij individuele besluiten. Deze visie zal in 2023 aan de raad worden voorgelegd.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

09. Sociale Samenhang	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-54.541	-43.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Lasten	2.025.981	2.470.969	2.493.326	2.447.724	2.398.245	2.382.994
Saldo	1.971.440	2.427.969	2.448.326	2.402.724	2.353.245	2.337.994

Toelichting verschillen

Op het programma Sociale Samenhang is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan van € 20.000 bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 30.000 nadeel heeft betrekking op de stelpost subsidies uit de Kaderbrief 2023,
- € 10.000 voordeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

PROGRAMMA 10 - SPORT, CULTUUR EN VRIJE TIJD

Visie

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen. Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving.

Doelstellingen en activiteiten

Zie hiervoor de speerpunten en ontwikkelingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Nota 'van koe tot kunst' met uitvoeringsplan	2010
Verordening investeringssubsidie sport	2009
Beleidsregels en Uitvoeringsregels MO	2012
Nota Sport, bewegen en meedoen in de BEL 2018-2030	2018
Plan van aanpak JOGG 2021-2024	2021
Lokaal Sportakkoord, Blaricum, Eemnes en Laren 2020	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Lokaal Sportakkoord

Het ministerie van VWS heeft nieuwe ambities opgesteld voor het Lokaal Sportakkoord. In 2023 wordt een (geactualiseerd) lokaal Sportakkoord opgesteld. Hierin worden de uitgangspunten en ambities van de ministerie van VWS meegenomen.

Structureel aanbod van cultuureducatie

Medio 2021 is door verschillende organisaties, waaronder de gemeente Eemnes, het MuziekAkkoord Gooi en Vechtstreek ondertekend. Alle samenwerkingspartijen spraken af hoe ze gezamenlijk tot structureel muziekonderwijs voor alle kinderen in de regio gaan komen.

Met Kunst Centraal, de cultuuraanbieder op het basisonderwijs en de Gooische Muziekschool wordt momenteel onderzocht of een structureel aanbod van muziekonderwijs mogelijk is.

Nieuwe Kunst en cultuurnota

Voor de periode 2023-2026 wordt een nieuwe cultuurnota opgesteld. Hierin staat omschreven wat de ambities en speerpunten zijn voor de komende jaren op het gebied van: versterken van de culturele infrastructuur (onder meer de bibliotheek en het Huis van Eemnes), bevorderen van cultuurparticipatie (jeugd, jongeren, jeugdfonds voor sport en cultuur, volwassenenfonds Sport en Cultuur en cultuureducatie op de scholen) en integraal beleid en samenwerking (op het gebied van gezondheid, jeugd, sport, armoedebestrijding, openbare ruimte en onderwijs). Onze visie legt de nadruk op meer verbinding tussen verschillende instellingen, organisaties, verenigingen en inwoners. Daarnaast moet kunst en cultuur voor elke doelgroep toegankelijk zijn en wordt er ook aandacht besteed aan cultureel en historisch erfgoed.

Toekomstbestendige bibliotheek

Bibliotheek “Gooi en meer” en Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum hebben het voornemen om per 1 januari 2023 te fuseren. De organisaties werken al langere tijd nauw samen. De daadwerkelijke fusie heeft als doel een robuuste organisatie te realiseren waarmee de dienstverlening binnen de gemeenten op onveranderd kwaliteitsniveau blijft.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

10. Sport, cultuur en vrije tijd	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-661.675	-688.805	-722.714	-722.714	-722.714	-722.714
Lasten	2.084.509	2.043.687	2.084.876	2.079.541	2.079.040	1.982.732
Saldo programma	1.422.833	1.354.882	1.362.162	1.356.827	1.356.326	1.260.018

Toelichting verschillen

Op het programma Sport, Cultuur en Recreatie is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan van € 7.000 bestaande per saldo uit diverse kleine mutaties.

PROGRAMMA 11 - OPGROEIEN IN EEMNES

Visie

In de komende jaren willen wij meer preventief en integraal gaan werken t.a.v. de jeugdzorg en zorgen voor voldoende voorzieningen voor de jeugd in Eemnes. Wanneer ondersteuning nodig is, wordt deze voor jeugdigen en ouders snel, effectief en dichtbij het gezin georganiseerd én sluit deze ondersteuning aan bij de eigen kracht en het sociale netwerk van de jeugd en ouders. De gezinnen worden zo veel mogelijk ambulantly thuis of in een gezinsvervangende situatie geholpen en ondersteund. De eigen kracht van jeugdigen en ouders wordt versterkt en gebruikt om samen (met professionele hulpverlening) oplossingen te vinden.

Doelstellingen en activiteiten

Zie hiervoor de speerpunten en ontwikkelingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regio Gooi- en Vechtstreek

De Regio Gooi en Vechtstreek voert een aantal taken voor Eemnes uit, waaronder de uitvoering en de handhaving van de leerplicht.

Regio Amersfoort

In de jeugdzorgregio Amersfoort (voorheen genaamd jeugdzorgregio Eemland) werkt de gemeente Eemnes samen met de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg voor de inkoop van de jeugdhulp en account- en contractmanagement. Bovenregionaal wordt er in de zes Utrechtse Jeugdzorgregio's en twee centrumgemeenten Utrecht en Amersfoort samengewerkt wanneer het gaat om de contractering van gecertificeerde instellingen (GI's) voor Veilig Thuis Utrecht (VT) en de organisatie van (preventieve) jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR). Relatiebeheer met lokale jeugdhulpaanbieders, monitoring en sturing zullen we als gemeente met de nieuwe taakgerichte inkoop op perceel jeugdzorg zelf moeten organiseren.

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente Eemnes de taken uit op het gebied van Jeugdgezondheidszorg en verzorg de inspecties van de kinderopvang.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Statuten Stichting Basisonderwijs Gooi- en Vechtstreek	2022
Verordening Onderwijshuisvesting	2022
Verordening financiële en materiële gelijkstelling basisonderwijs	2015
Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie gemeente Eemnes 2020-2022	2019
Verordening Jeugdhulp	2019
Subsidieverordening 'Elke peuter een kans! 2020-2022'	2019
Convenant eerste opvangonderwijs	2022
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2022
Beleidsnotitie kindarrangement voor de gemeenten HBEL	2018
Beleidsregels toezicht en handhaving Wet kinderopvang gemeente Eemnes	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Subsidieregeling kinderopvang

Vanaf 2023 gaan we werken met een herziene subsidieregeling kinderopvang voor VVE en kostwinnergezinnen. De voorgaande subsidieregeling Elke Peuter Een Kans verliep per 2023 en moest om die reden worden herzien. In de herziene subsidieregeling hebben we samen met gemeente Huizen besloten om de subsidieregeling zowel administratief als financieel gelijk te trekken binnen de HBEL. Dit zorgt voor een uniforme manier van werken waardoor de werkwijze eenvoudiger wordt. Ook maakt de regeling de ouderbijdrage gelijkwaardig met omliggende gemeenten doordat er gebruik wordt gemaakt van het landelijk VNG adviestabel. Dit heeft ook tot gevolg dat de financiële drempel voor ouders wordt verlaagd waardoor er meer kinderen bereikt kunnen worden.

Jeugd- en Gezinsteam

Het Jeugd- en Gezinsteam van Eemnes zal meer (lichte) begeleiding doen en minder verwijzen. In het team werken SKJ geregistreerde jeugdhulpprofessionals en gedragswetenschappers die de meeste vragen kunnen ondervangen. De wachttijd van het JGT moet kort zijn zodat wanneer verwijzing nodig is er snel worden verwezen naar de juiste behandelaar.

Jeugdraad

Kinderen hebben een stem en die moet en mag gehoord worden. We werken graag samen met de jeugd in Eemnes en dat doen we onder andere door met de jeugdraad in gesprek te gaan over verschillende onderwerpen die hen bezighoudt. Zo ook het inrichten en verbeteren van ontmoetingsplekken voor jeugd in ons dorp.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

11. Opgroeien in Eemnes	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-461.186	-264.302	-277.668	-277.668	-277.668	-277.668
Lasten	5.066.185	5.115.418	4.924.089	4.560.166	4.560.202	4.559.912
Saldo	4.604.999	4.851.116	4.646.421	4.282.498	4.282.534	4.282.244

Toelichting verschillen

Op het programma Opgroeien in Eemnes is ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel ontstaan van € 205.000 bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 139.000 voordeel vanwege de mutaties vanuit de DVO,
- € 20.000 voordeel op de rente- en afschrijvingslasten lasten als gevolg van de actualisatie van de investeringen,
- € 10.000 voordeel heeft betrekking op de actualisatie en indexatie van de huren,
- € 36.000 voordeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000 (waaronder toegepaste inflatiecorrecties),

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

De maatschappelijke opgave

Onze ambities

- Eemnes heeft een sluitende meerjarenbegroting.
- De OZB opbrengst wordt in principe alleen gecorrigeerd met de inflatie, geen extra verhoging van de OZB met uitzondering van de areaaluitbreiding.
- Een goede lastenverdeling tussen één- en meerpersoonshuishoudens.
- Uitgangspunt zijn kostendekkende bouwleges ook als die daardoor in BEL verband niet langer uniform zijn.
- Wij willen de negatieve financiële prikkel van bouwleges weghalen bij verduurzaming.
- De BEL-organisatie versterken wij daar waar het de kerntaken van de gemeente betreft, daar waar het geen kerntaken betreft kijken we naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Inkomsten uit OZB, belastingen en leges	Geen extra verhoging van de OZB, met uitzondering van areaaluitbreiding.	Bij de OZB sluiten we aan op het inflatiecijfer van het CPB.
Bedrijfsvoering BEL Combinatie	De BEL organisatie versterken op kerntaken gemeente. Daar waar het geen kerntaken betreft kijken naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.	In overleg met Laren en Blaricum treden t.a.v. toekomstige ontwikkeling van de ambtelijke organisatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Verordening 212 Financieel beleid en beheer	2020
Verordening 213 Controleverordening	2004
Verordening 213 Verordening Doelmatigheid en doeltreffendheid	2004
Treasurystatuut en uitvoeringsbesluit treasury	2014
Besluit Begroting en Verantwoording met aanvullingen	2019
OZB- verordening	Nog in 2022 vast te stellen
Diverse verordeningen op de heffing van leges bijv. riolering, afval, etc.	
Verordening toeristenbelasting	

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitbesteding belastingtaken

Vanaf 2023 worden de belastingtaken van de gemeente Eemnes uitgevoerd door de gemeente Baarn. De bekostiging van de uitbesteding van deze taken aan de gemeente Baarn is in de begroting 2022 reeds structureel verwerkt op basis van het businessplan dat in oktober 2021 door de raad is vastgesteld.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

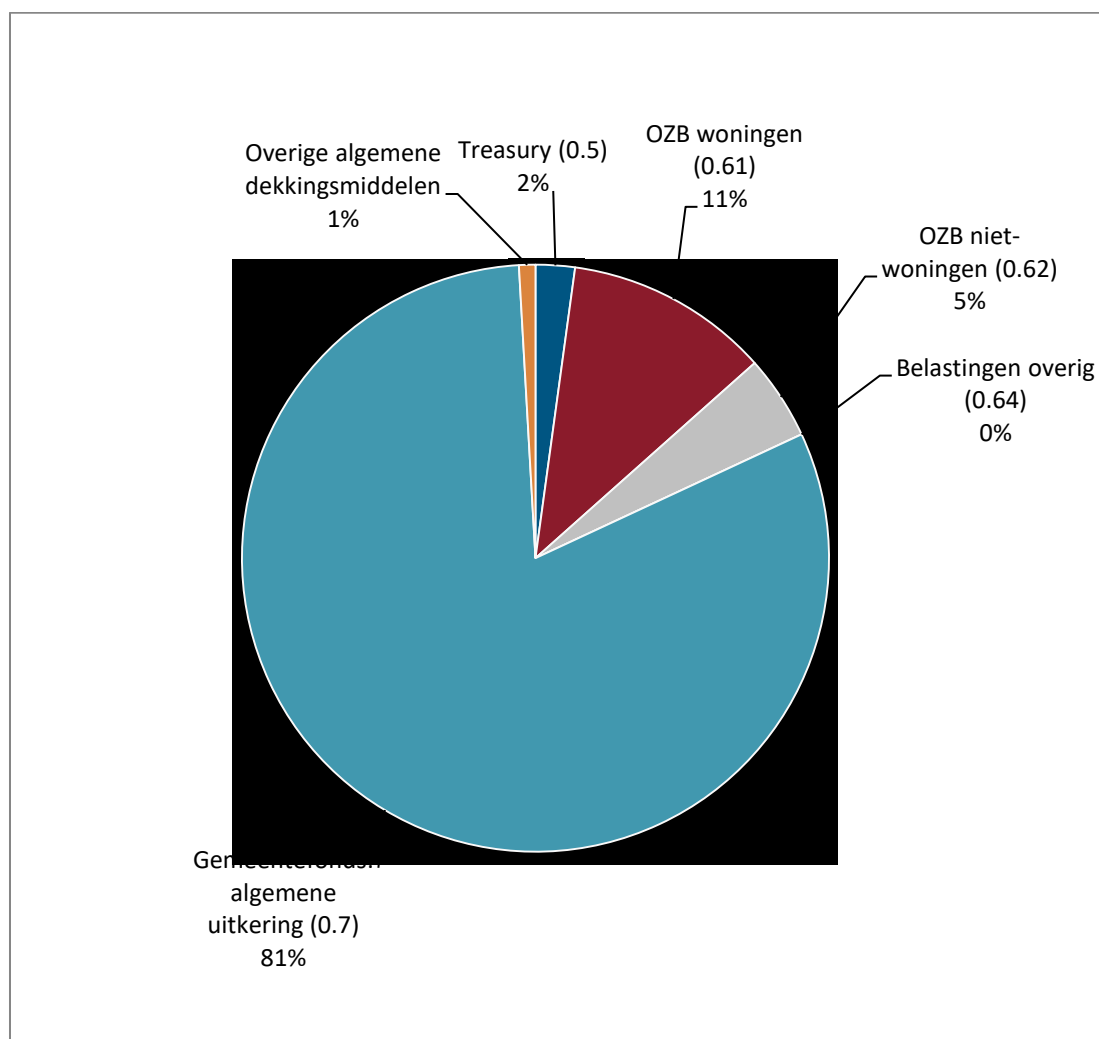
Hieronder staan de belangrijke inkomsten van de gemeente Eemnes gepresenteerd.

Het overgrote deel van de inkomsten bestaat uit de uitkering vanuit het gemeentefonds en de OZB-opbrengsten.

De opbrengsten die hierna nog resteren bestaan uit het saldo van overige opbrengsten zoals treasury (rente en dividenden) en overige belastingen zoals de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Algemene dekkingsmiddelen	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Omschrijving inclusief taakveldnummer	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Treasury (0.5)	-355.025	-232.996	-224.762	-218.500	-216.621
OZB woningen (0.61)	-1.852.871	-2.010.708	-2.159.619	-2.305.641	-2.441.654
OZB niet-woningen (0.62)	-705.041	-829.415	-894.715	-965.015	-975.015
Belastingen overig (0.64)	-72.000	-66.000	-66.000	-66.000	-66.000
Gemeentefonds: algemene uitkering (0.7)	-12.382.961	-14.465.929	-14.899.988	-15.038.961	-13.807.519
Overige baten en lasten (0.8)	0	0	0	0	0
Toeristenbelasting (3.4)	-115.000	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-15.482.898	-17.700.048	-18.340.084	-18.689.117	-17.601.809

In verhouding zien de inkomsten uit de algemene dekkingsmiddelen er als volgt uit:

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-15.668.378	-15.482.898	-17.700.048	-18.340.084	-18.689.117	-17.601.809
Lasten	931.582	781.222	434.520	411.093	368.511	347.069
Saldo programma	-14.736.796	-14.701.676	-17.265.528	-17.928.991	-18.320.606	-17.254.740

Toelichting verschillen

Op Algemene dekkingsmiddelen is ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel ontstaan van € 2.564.000 bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 2.326.000 voordeel heeft betrekking op de inkomsten algemene uitkering uit de september-, december- en meicirculaire,
- € 256.000 voordeel als gevolg van de ontwikkelingen inzake de OZB woningen en niet woningen, dit bestaat uit de groei van het aantal woningen en niet-woningen en de inflatiecorrectie van 5,4%.
- € 28.000 nadeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

OVERHEAD

Toelichting

Een overzicht van de gemeentelijke overhead is een verplichting uit de wet- en regelgeving van het BBV. In dit overzicht is enerzijds de eigen overhead van de gemeente Eemnes opgenomen en anderzijds de overhead die doorbelast wordt door onder andere de BEL Combinatie of andere verbonden partijen.

De kosten opgenomen in overhead zijn als volgt:

1. Kosten van de gemeente zelf:
 - Huisvestingskosten gemeentehuis
 - Bestuursondersteuning/staf
 - Overige ondersteuning College, representatie en voorlichting
2. Alle overhead van de BEL Combinatie conform het aandeel in de DVO, de stelpost MJON en de nog niet verdeelde DVO-uren.
3. De overhead van de regio Gooi- en Vechtstreek met betrekking tot de regionale samenwerking Personeel en Organisatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Daarnaast is een deel van het inkoop en contractbeheer van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein belegd bij de regio. Op het onderdeel Overhead wordt de overhead met betrekking tot de regionale samenwerking Personeel en Organisatie verantwoord.

BEL Combinatie

De BEL Combinatie is de gemeenschappelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Door de ambtelijke capaciteit te bundelen kan efficiënter worden gewerkt en is de organisatie minder kwetsbaar.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Overhead	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-54.318	-51.502	-51.502	-51.502	-51.502	-51.502
Lasten	2.801.623	2.714.480	4.867.199	4.944.993	4.817.971	4.793.448
Saldo	2.747.305	2.662.978	4.815.697	4.893.491	4.766.469	4.741.946

Toelichting verschillen

Op Overhead is ten opzichte van de begroting 2022 een nadeel ontstaan van € 2.149.000 bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen:

- € 17.000 voordeel heeft betrekking op de stelpost salarissen die ingeboekt is vanwege de Cao,
- € 2.123.000 nadeel vanwege de mutaties vanuit de begroting 2023 van de BEL Combinatie,
- € 49.000 nadeel heeft betrekking op de taakmutaties uit de december- en meicirculaire en die nog nader moeten worden verdeeld,

- € 6.000 voordeel door diverse mutaties kleiner dan € 10.000.

ONVOORZIEN

Toelichting

In de begroting 2023 is een post onvoorzien opgenomen van € 10.000 voor structurele onvoorziene uitgaven. Volgens de beleidsuitgangspunten van de begroting is een beroep op onvoorzien slechts mogelijk indien aan drie criteria wordt voldaan: onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van onvoorzien opgenomen.

Onvoorzien	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0	0	0	0
Lasten	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting verschillen

Op Onvoorzien is ten opzichte van de begroting 2022 geen verschil ontstaan.

VENNOOTSCHAPSBESLASTING

Toelichting

Per 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor gemeenten. Deze belastingplicht geldt bij die activiteiten waarbij de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met private partijen. Het doel van de wijziging van de wet is om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private partijen.

Gemeenten zijn nu belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven, zo luidt het wettelijk criterium. Praktisch gezien betekent dit dat alleen die activiteiten van de gemeente in de heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als -belaste- onderneming te worden aangemerkt.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de mutatie reserves opgenomen.

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0	0	0	0
Lasten	171.538	40.000	0	0	0	0
Saldo	171.538	40.000	0	0	0	0

Toelichting verschillen

In 2022 is rekening gehouden met de VPB-last die moeten worden betaald over de behaalde winsten uit ondernemersactiviteiten (zoals de grondexploitatie Zuidpolder).

MUTATIE RESERVES

Toelichting

De mutaties op reserves worden op basis van de BBV afzonderlijk inzichtelijk worden gemaakt.

Onder de uiteenzetting van de financiële positie is een overzicht opgenomen van het toekomstige verloop van de reserves en zijn de reserves nader beschreven.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de mutatie reserves opgenomen.

Mutatie Reserves	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	-7.512.423	-3.112.324	-3.533.544	-767.601	-763.299	-469.995
Lasten	5.694.897	3.516.178	2.605.970	3.085.308	85.308	85.308
Saldo	-1.817.526	403.854	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687

Toelichting verschillen

De mutaties aan de verschillende reserves zien er als volgt uit:

Reserves		2023	2024	2025	2026
R.92000	Algemene reserve	0	1.500.000	0	0
	Algemene reserve	0	1.500.000	0	0
R.92020	Reserve Kapitaallasten	-2.923.913	-539.151	-544.538	-451.172
R.92024	Reserve Sociaal Domein	-27.087	0	0	0
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	0	0	0	0
R.92030	Reserve Omgevingswet	0	0	0	0
R.92033	Reserve HOV/VERDER	-165.000	0	0	0
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	85.308	85.308	85.308	85.308
R.92036	Reserve Zuidpolder	-159.630	-159.630	-149.941	0
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	-23.432	0	0	0
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	-95.000	-50.000	-50.000	0
R.92044	Reserve duurzaamheid	0	0	0	0
R.92046	Reserve Ombuigen	0	0	0	0
R.92047	Reserve Coronarisico's	0	0	0	0
R.92048	Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	-18.820	-18.820	-18.820	-18.823
nieuw	Reserve Projecten	2.400.000	1.500.000	0	0
	Bestemmingsreserves	-927.574	817.707	-677.991	-384.687
	Totaal	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687

2. PARAGRAFEN

Inleiding

De voorgeschreven paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programmabegroting. Het doel van de paragrafen is de raad in staat te stellen een aantal wezenlijke beleidslijnen vast te stellen en de uitvoering op hoofdlijnen te controleren. De paragrafen richten zich op de (beheers)onderwerpen die vooral belangrijk zijn voor de gemeentelijke bedrijfsvoering. Vroeger was deze informatie op meerdere plaatsen ‘versnipperd’ in de begroting terug te vinden. Door de paragrafen wordt de begroting dus inzichtelijker voor deze onderwerpen. Met de paragrafen heeft de raad een extra instrument (naast de programma’s) om de uitvoering te kunnen controleren.

De volgende paragrafen zijn verplicht voorgeschreven:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

Waar mogelijk zijn de paragrafen gebaseerd op het reeds vastgestelde beleid voor het betrokken terrein. In dat geval wordt dan ook verwezen naar de relevante beleidsnota’s.

A. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

Het wettelijk kader voor het opstellen van de paragraaf lokale heffingen is bepaald in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In deze paragraaf worden aan alle vereisten vanuit het BBV invulling gegeven.

De geraamde inkomsten

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de gemeente heft op grond van wettelijke bepalingen. Bij de lokale lasten is onderscheid te maken tussen zuivere belastingen, heffingen en retributies.

Zuivere belastingen

Zuivere belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente zelf kan bepalen waaraan zij deze inkomsten wil uitgeven. De zuivere belastingen bestaan onder andere uit de onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en precariobelasting.

Heffingen

Heffingen dekken de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Inwoners betalen dit ook als de dienst niet wordt gewenst. Denk hierbij aan afvalstoffenheffing en rioolheffing. De heffingen mogen nooit meer opbrengen dan dat de uitvoering van de dienstverlening kost, oftewel de gemeente mag hierop geen “winst” maken.

Retributies

Retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs. Net als bij de heffingen moet retributies niet meer opleveren dan dat het de gemeente kost.

Hieronder volgen de belangrijkste heffingsinkomsten voor de gemeente Eemnes.

Inkomsten lokale heffingen	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Omschrijving inclusief taakveld	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten
Niet gebonden					
OZB woningen (0.61)	-1.852.871	-2.010.708	-2.159.619	-2.305.641	-2.441.654
OZB niet-woningen (0.62)	-705.041	-829.415	-894.715	-965.015	-975.015
Precariobelasting (0.64)	-	-	-	-	-
Toeristenbelasting (3.4)	-115.000	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
Hondenbelasting (0.64)	-62.000	-56.000	-56.000	-56.000	-56.000
Gebonden					
Leges burgerzaken (0.2)	-124.800	-111.300	-111.300	-111.300	-111.300
Leges vergunningen A.P.V. (1.2)	-40.090	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Leges verkeer, vervoer en waterstaat (2.1)	-26.973	-25.900	-25.900	-25.900	-25.900
Marktgelden (3.3)	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100

Rioolheffing (7.2)	-817.298	-893.807	-901.174	-904.858	-911.754
Afvalstoffenheffing (7.3)	-1.461.434	-1.522.797	-1.522.797	-1.522.795	-1.522.795
Graf- en begraafrechten (7.5)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Leges bestemmingsplannen (8.1)	-45.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Leges omgevingsvergunning (8.3)	-811.167	-1.190.000	-1.325.000	-1.115.000	-1.090.000
Leges welstandstoezicht (8.3)	-24.000	-19.500	-19.500	-19.500	-19.500
Overige leges en heffingen	-7.384	-7.452	-7.452	-7.452	-7.452
Totaal inkomsten	-6.121.158	-6.823.979	-7.180.557	-7.190.561	-7.318.470

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges;
2. De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven.

Inflatiepercentage

De consumentenprijsindex (CPI) is de maatstaf waarmee we jaarlijks inflatie meten. Om de CPI voor 2023 te bepalen is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Plan Bureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek. Op basis van de Macro Economische Verkenning 2022 (en de juniraming 2021) is de CPI 5,4%. De BEL gemeenten maken gebruik van dit inflatiepercentage in de begroting 2023.

We beseffen dat de inflatie in 2022 fors hoger uitvalt dan dit percentage en dat dit de 'koopkracht' van de gemeente uitholt. Voor het zelfde geld kan er dan minder gedaan worden. De hoge inflatie uit 2022 'doorbelasten' via een hogere OZB-tarief laten we achterwege.

Leges

Leges zijn de heffingen, die de gemeente in rekening brengt voor door haar verleende diensten. De burger betaalt alleen leges als de gemeente daarvoor een specifieke dienst heeft verleend. Omdat de gemeente geen onderneming is met een winstoogmerk mag de opbrengst van alle leges niet meer zijn dan de daarvoor gemaakte kosten. Let wel, dit geldt voor het totaal van alle leges en niet voor iedere individuele post.

Van alle heffingen die geëgaliseerd kunnen worden met een voorziening of reserve wordt de individuele kostendekkendheid aangetoond.

Overzicht van diverse heffingen op hoofdlijnen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor de komende jaren is het uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie.

Dit betekent dat bij een waardestijging van de woning het tarief van de OZB daalt, maar bij een daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen. Rekening houdend met de verwachte waardestijging (woningen 7% en niet-woningen 0%) en het toepassen van een indexatie van 5,4% ontwikkelt het tarief zich in 2023 als volgt:

OZB-tarieven	Boekjaar 2022	Boekjaar 2023	Afwijking in percentage
OZB Woningen eigenaren	0,1039%	0,1021%	-1,73%
OZB Niet-woningen eigenaren	0,3647%	0,4487%	23,03%

De stijging van het tarief OZB voor de niet-woningen is conform de afspraak uit de Kadernota Ombuigen om in drie stappen naar het regionaal gemiddelde toe te groeien. We worden door het Rijk ook voor het gemiddelde (landelijke) tarief gekort in de Algemene Uitkering. Vanwege deze afspraak is de 5,4% inflatie niet toegepast voor de niet-woningen.

De stijging van de OZB opbrengsten wordt begrensd door de Macronorm. De Macronorm geeft de maximale toegestane stijging aan. Deze is de optelsom van de verwachte economische groei en de inflatie.

Definitieve vaststelling van de tarieven vindt plaats in november/december 2021 met het vaststellen van de verordening onroerende zaakbelasting 2022. Dan zijn de herwaarderingen op basis van de wet WOZ afgerond. Aan bovenstaande percentages kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Afvalstoffenheffing

De geraamde inkomsten voor 2023 bedragen € 1.522.797. Bij de tariefberekening van de heffing wordt gestreefd naar een 100% kostendekkendheid. Bij een 100% kostendekkendheid zijn de inkomsten gelijk aan de kosten. De kosten bestaan uit het ophalen van huisvuil, zwerfafval, toerekening van de overhead en de btw. Doordat Blaricum en Laren gebruik maken van de perscontainer van Eemnes levert dit een vergoeding op van € 11.000 op. Vooruitlopend op het bepalen van de kostendekkende tarieven worden deze opbrengsten in mindering van de kosten gebracht.

De tarieven 2023 voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2022 gelijk gebleven.

De tarieven afvalstoffenheffing zien er als volgt uit:

Tarieven afvalstoffenheffing	2022	2023	Afwijking in percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 255,21	€ 255,21	0,00%
Meerpersoonshuishoudens	€ 409,76	€ 409,76	0,00%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2025
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten afval (7.3)	1.066.043	1.194.175	1.194.175	1.194.175	1.194.175
Kapitaallasten (7.3)	43.836	43.940	43.940	43.939	43.939
BTW (21%)	233.075	260.004	260.004	260.004	260.004
Netto kosten (excl. uren en overhead)	1.342.954	1.498.119	1.498.119	1.498.118	1.498.118
Uren BEL-combinatie (7.3)	85.979	85.979	85.979	85.979	85.979
Kwijtscheldingen (6.3)	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
Toerekening overhead	101.232	106.699	106.699	106.699	106.699
Totale kosten (incl. uren en overhead)	1.563.165	1.723.797	1.723.797	1.723.795	1.723.795
Baten afval (7.3)	-151.000	-201.000	-201.000	-201.000	-201.000
Opbrengst afvalstoffenheffing (7.3)	-1.461.434	-1.522.797	-1.522.797	-1.522.795	-1.522.795
Totale inkomsten	-1.612.434	-1.723.797	-1.723.797	-1.723.795	-1.723.795
Resultaat voor mutatie voorziening	-49.269	-	-	-	-
Mutaties voorziening	49.269	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	-	-	-	-	-
Dekkingspercentage na mutatie	100%	100%	100%	100%	100%

Rioolheffing

De geraamde inkomsten bedragen voor 2023 € 893.807.

De rioolheffing wordt berekend op basis van het principe 100% kostendekkendheid. De kosten voor de exploitatie van de riolering, de inzet van personeel, de overhead, het onderhoud van de objecten, 75% van de kosten van straatreiniging en BTW worden doorbelast in het tarief.

De tarieven worden vastgesteld op basis van maximaal kostendekkendheid.

Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2022 stijgen de kosten voor de exploitatie van riolering. Deze kostenstijging wordt doorbelast in het tarief rioolheffing in 2023. Bij het vaststellen van de tarieven voor 2022 is het riooltarief lager dan kostendekkend vastgesteld. Voor de begroting 2023 gaan we uit van kostendekkendheid en valt de stijging procentueel hoger uit.

De tarieven rioolheffing zien er als volgt uit:

Tarieven rioolheffing (woningen)	2022	2023	Afwijking in Percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 89,14	€ 98,30	10,28%
Meerpersoonshuishoudens	€ 183,18	€ 202,00	10,28%
Bedrijven	€ 321,58	€ 338,94	5,40%
Grootverbruik (per 100 m3)	€ 81,15	€ 85,53	5,40%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2025
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
75% Lasten straatreiniging (2.1)	72.120	72.120	72.120	72.120	72.120
Kapitaallasten riolering (7.2)	181.038	206.074	212.162	215.207	220.906
Overige lasten riolering (7.2)	233.500	228.500	228.500	228.500	228.500
BTW (21%)	102.198	106.406	107.684	108.324	109.520
Netto kosten (excl. uren en overhead)	588.856	613.100	620.466	624.151	631.046
75% Uren BEL-combinatie (2.1)	56.774	56.774	56.774	56.774	56.774
Uren BEL-combinatie (7.2)	79.540	79.540	79.540	79.540	79.540
Toerekening overhead	136.996	144.394	144.394	144.394	144.394
Totale kosten (incl. uren en overhead)	862.166	893.807	901.174	904.858	911.754
Opbrengsten heffingen (7.2):					
Belasting op producenten	-169.524	-178.678	-178.678	-178.678	-178.678
Belasting op huishoudens	-684.074	-715.129	-722.496	-726.180	-733.076
Totale inkomsten	-853.598	-893.807	-901.174	-904.858	-911.754
Resultaat voor mutatie voorziening	8.568		-		-
Mutaties voorziening	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	8.567	-	-	-	-
Dekkingspercentage na mutatie	99,01%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Leges Burgerzaken

De geraamde inkomsten voor 2023 bedragen € 111.300. Onder de naam 'leges' worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in de verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Voor het verstrekken van paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen moet de gemeente aan het Rijk of de RDW een vergoeding afdragen.

De leges zijn grotendeels geüniformeerd in BEL-verband. Uitgangspunt is om een redelijke mate van kostendekkendheid te bereiken. Overigens kan door de wettelijke (maximum)tarieven voor paspoorten en rijbewijzen dit lastig bereikt worden. Voor alle gemeenten geldt dat we ruimere openingstijden hebben als aanbod aan klanten. Wel worden de balies zo efficiënt mogelijk ingericht qua afspraken, waardoor geregeld één collega ingezet wordt voor twee balies (deel van een dagdeel één gemeente en andere deel van een dagdeel een andere gemeente). Door de reisdocumentensoftware kunnen we de balies niet samenvoegen voor de drie gemeenten.

Overige belastingen en leges (burgerzaken, WABO leges) worden zoveel mogelijk kostendekkend berekend. De kostendekkendheid van de WABO leges wordt uitgewerkt volgens de VNG systematiek.

Graf- en begraafrechten

De tarieven worden verhoogd met het inflatiepercentage.

Meerjarig is er geen sprake van kostendekkende graf- en begraafrechten. Hieronder is de berekening van de meerjarige kostendekkendheid weergegeven.

Het kostendekkingspercentage geeft tot 2035 een vertekend beeld. De voorziening grafrechten is op aangeven van de accountant bij de jaarrekening 2017 gevuld met vooruit ontvangen grafrechten vanaf 2015. Veelal betreft dit 20-jarige contracten. Voordat alle meerjarige contracten op de begraafplaats meelopen in de voorziening gaat er dan ook 20 jaar voorbij (inmiddels dus nog 14 jaar). Pas dan is sprake van een reëel kostendekkingspercentage.

Overigens is de begraafplaats al jarenlang niet kostendekkend, vooral vanwege de voorkeur voor cremieren. Verhoging van de grafrechten zal die trend eerder versnellen.

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid grafrechten	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Overige lasten begraafplaats (7.5)	3.150	3.150	3.150	3.150	3.150
BTW (21%)	662	662	662	662	662
Netto kosten (excl. uren en overhead)	3.812	3.812	3.812	3.812	3.812
Uren BEL-combinatie (7.5)	112.599	112.599	112.599	112.599	112.599
Toerekening overhead	149.175	149.175	149.175	149.175	149.175
Totale kosten (incl. uren en overhead)	265.586	265.586	265.586	265.586	265.586
Overige baten begraafplaats (7.5):	-9.168	-10.398	-11.627	-12.857	-13.511
Grafrechten	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totale inkomsten	-24.168	-25.398	-26.627	-27.857	-28.511
Resultaat voor mutatie voorziening	241.418	240.188	238.959	237.729	237.075
Mutaties voorziening	6.849	5.619	4.390	3.160	2.506
Resultaat na mutatie voorziening	248.266	245.807	243.349	240.889	239.581
Dekkingspercentage na mutatie	6,52%	7,45%	8,37%	9,30%	9,79%

Hondenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen in 2023 € 56.000. De hondenbelasting wordt aangewend voor het schoonhouden en onderhouden van de hondenuitlaatplaatsen en de kosten voor inzet op het gebied van handhaving (BOA en politiesurveillance). Ieder jaar wordt een deel van de gemeente opnieuw gecontroleerd.

Toeristenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen voor 2022 € 95.000. De opbrengsten zijn gebaseerd op een tarief van € 2 per nacht per persoon.

De lokale lastendruk

Om de lokale lastendruk te berekenen dient de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente te worden bepaald. De gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente Eemnes bedroeg € 433.350 in 2022. Door de waardeverhoging van 7% mee te nemen, wordt de gemiddelde WOZ waarde geschat op € 463.685 in 2023. Met deze gegevens kan een reële vergelijking met vorig jaar worden gemaakt.

Tariefvergelijking per huishouden	OZB 2023	Afval 2023	Riool 2023	Totaal 2023	Totaal 2022	Verschil	In procenten
Eenpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 255,21	€ 98,30	€ 353,51	€ 344,35	€ 9,16	3%
Eigenaar	€ 473,42	€ 255,21	€ 98,30	€ 826,93	€ 794,60	€ 32,33	4%
Meerpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 409,76	€ 202,00	€ 611,76	€ 593,57	€ 18,19	3%
Eigenaar	€ 473,42	€ 409,76	€ 202,00	€ 1.085,18	€ 1.043,82	€ 41,36	4%

Per individueel huishouden kan door verschillende factoren een afwijkend beeld ontstaan.

Gemiddeld is door de combinatie van OZB, riool en afval sprake van een matige stijging van de lastendruk voor 2023. Het college is blij dat in deze tijd van forse lastenverzwaring de ontwikkeling van de lokale lasten ruim onder de huidige inflatie zal kunnen blijven.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Eemnes heeft in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen vastgelegd dat de 100% norm wordt toegepast. Bij de opmaak van de gemeentelijke leidraad is aansluiting gezocht bij de leidraad van de Rijksbelastingdienst. Het is echter geen kopie. Daar waar nodig hebben wij bepalingen toegevoegd of aangepast aan de gemeentelijke situatie.

Kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen is bedoeld voor particulieren en zelfstandig ondernemers/zzp'ers die op het bestaansminimum rond komen en niet over vermogen beschikken.

Het Inlichtingenbureau (samenwerkingsstichting VNG en SZW) helpt gemeenten bij het toetsen of iemand, aan wie het voorgaande jaar kwijtschelding is verleend, ook dit jaar geen gemeentelijke belastingen hoeft te betalen. Via het BSN vergelijkt het Inlichtingenbureau de gegevens over inkomen en vermogen om te toetsen of iemand voor kwijtschelding in aanmerking komt. Het Inlichtingenbureau doet dit met van de gegevens van het UWV, de RDW en de Belastingdienst.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid geautomatiseerd kwijtschelding toe te kennen. Voorwaarde is dat aan de aanvrager in het voorgaande belastingjaar volledige kwijtschelding is toegekend en hij/zij toestemming heeft gegeven aan de gemeente (middels vraag op aanvraagformulier) voor toetsing van de gegevens bij het Inlichtingenbureau. Zolang de toets positief uitvalt, wordt aan belastingschuldige geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Het cluster Invordering is verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwijtscheldingsproces.

Kostendekkendheid leges

De inkomsten van leges dienen in totaal niet hoger te zijn dan de kosten die daarvoor gemaakt worden. In totaliteit dekken de inkomsten uit leges 43% van de kosten waarvoor deze bedoeld zijn. Zie de opstelling hiervan per titel op de volgende pagina.

Titel 1 Burgerzaken leges	Begr. 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	679.948	513.816	513.816	513.816	513.816
Overhead	362.787	614.031	614.031	614.031	614.031
BCF - BTW	756	756	756	756	756
Totaal lasten (A)	1.043.491	1.128.603	1.128.603	1.128.603	1.128.603
Legesopbrengsten	174.263	124.673	123.500	123.500	123.500
Totaal baten (B)	174.263	124.673	123.500	123.500	123.500
Kostendekkendheid titel 1 (B / A * 100%)	17%	11%	11%	11%	11%

Titel 2 Bouwleges (wabo)	Begr. 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	960.647	718.083	718.083	718.083	718.083
Overhead	373.024	455.839	455.839	455.839	455.839
BCF - BTW	11.445	11.445	11.445	11.445	11.445
Totaal lasten (A)	1.345.116	1.185.367	1.185.367	1.185.367	1.185.367
Legesopbrengsten	883.367	1.242.700	1.377.700	1.167.700	1.142.700
Totaal baten (B)	883.367	1.242.700	1.377.700	1.167.700	1.142.700
Kostendekkendheid titel 2 (B / A * 100%)	66%	105%	116%	99%	96%

Titel 3 Overige leges (evenementen en horeca)	Begr. 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	113.422	87.575	87.575	87.575	87.575
Overhead	38.471	53.268	53.268	53.268	53.268
BCF - BTW	5.488	5.488	5.488	5.488	5.488
Totaal lasten (A)	157.381	146.331	146.331	146.331	146.331
Legesopbrengsten	13.805	13.805	13.805	13.805	13.805
Totaal baten (B)	13.805	13.805	13.805	13.805	13.805
Kostendekkendheid titel 3 (B / A * 100%)	9%	9%	9%	9%	9%

Totaal lasten titel 1 t/m 3 (A)	2.545.988	2.460.302	2.460.302	2.460.302	2.460.302
Totaal baten titel 1 t/m 3 (B)	1.071.435	1.381.178	1.515.005	1.305.005	1.280.005
Totaal saldo titel 1 t/m 3 (A - B)	1.474.553	1.079.124	945.297	1.155.297	1.180.297
Totale kostendekkendheid titel 1 t/m 3 (B / A * 100%)	42%	56%	62%	53%	52%

B. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

1.1

Waarom is weerstandsvermogen van belang?

Informatie over het weerstandsvermogen is belangrijk om te weten of én in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zodat de gemeente Eemnes kan zorgen dat de uitvoering van het bestaande beleid en voorzieningen doorgang blijft vinden.

Ook bij goed financieel beheer kunnen onverwachte financiële gevolgen optreden. Deze tegenvallers kunnen structureel of incidenteel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente.

Wat zijn de normen?

Vanuit de provincie Utrecht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven.

Opvangen van structurele, incidentele tegenvallers en restrisico's

De mate van flexibiliteit van de baten en lasten in de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen (structurele) tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen (het benutten van de onbenutte belastingcapaciteit).

Daarnaast kunnen incidentele tegenvallers opgevangen worden door het inzetten van de algemene reserve en/of door het niet-beklemde deel van de bestemmingsreserves anders in te zetten.

Restrisico's kan de gemeente dus dragen door het achter de hand hebben van voldoende weerstandscapaciteit. Een precies sluitende begroting (zonder enige mate van flexibiliteit) en geen weerstandscapaciteit betekent dat iedere financiële tegenvaller een probleem gaat opleveren, als er geen even grote meevallers tegenover staan.

Hoe hoog moet weerstandscapaciteit zijn?

De begrotingsprogramma's en daarmee het beleid van de gemeente staan dan permanent onder druk.

Weerstandscapaciteit als financiële buffer is daarom noodzakelijk. Hoe hoog de weerstandscapaciteit zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is namelijk afhankelijk van de financiële restrisico's die de gemeente (op enig moment) loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden: dit wijzigt in de tijd.

Wat staat in deze paragraaf?

- 1.2 Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's
- 1.3 Weerstandsvermogen
- 1.4 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- 1.5 Risico's
- 1.6 Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen
- 1.7 Kengetallen

1.2 Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Wat is het beleid?

Het beleid is vastgelegd in de “Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie” en is door de raad vastgesteld. De tekst in deze begroting is beperkt omdat er al vastgesteld beleid is.

Wat staan de begrippen voor?

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Begrip	Toelichting
Weerstandscapaciteit	Dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
Risico's	Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.
Weerstandsvermogen	Dit is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die zich binnen de gemeente kunnen manifesteren
Risicomanagement	Het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden van de risico's en/of de gevolgen van de risico's beheersbaar houdt.
Beheersmaatregelen	Het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Alle gemeenten moeten een tabel met financiële kengetallen opnemen in deze paragraaf. Deze cijfers geven de gemeenteraad een globaal inzicht in de financiële ontwikkelingen in de gemeente. Voor de financiële kengetallen zijn geen landelijke normen vastgesteld omdat deze erg afhankelijk zijn van de lokale situatie.

Cyclische aanpak

Gekozen is voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota risicomanagement zijn de volgende fasen beschreven:

Fase	Activiteiten
Fase 1: Kaderstelling en strategie	Het vastleggen van de kaders in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen
Fase 2: Risico-analyse	Inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen). De kans vermenigvuldigt met het financiële gevolg bepaald de risico-score.
Fase 3: Beheersmaatregelen	Om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's is een aantal basisstrategieën: - Accepteren - Reduceren - Elimineren - Overdragen/verzekeran

Fase	Activiteiten
Fase 4: Monitoren en toetsen	In deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.
Fase 5: Toezicht en toetsen	Risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandvermogen.
Fase 6: Continue verbetering	Op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt het beleid vast en stelt de paragraaf weerstandvermogen in de begroting en jaarrekening vast.
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover.
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt.

1.3 Weerstandvermogen

Om het weerstandvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandvermogen gedefinieerd:

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio kan ingedeeld worden volgens onderstaande waarderingstabel.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	$\geq 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 \leq x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 \leq x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 \leq x < 1,0$	Matig
E	$0,6 \leq x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

De gemeente Eemnes streeft er naar om deze ratio tussen de 1 en 2 te houden. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandvermogen.

1.4 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

1.4.1 Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) bestaat uit de volgende onderdelen:

Nr.	Post	
1	Onroerende Zaakbelasting (onbenutte belastingcapaciteit)	1.204.092
2	Rioolheffing	0
3	Afvalstoffenheffing	0
4	Onvoorzien	10.000
	Totaal structureel weerstandsvermogen	1.214.092

Toelichting

1. Onroerende zaakbelasting

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de OZB te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente. Voor de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het zogenaamde artikel 12-beleid. Een gemeente met een artikel 12-status is een Nederlandse gemeente die onder financiële curatele is gesteld door het Rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een "redelijk peil eigen heffingen", willen zij in aanmerking kunnen komen voor rijkssteun. De actuele normen voor dit artikel 12-beleid staan steeds in de circulaire Gemeentefonds. Voor het jaar 2023 is dit percentage vastgesteld op 0,1729%.

Cat.	Redelijk peil artikel 12	Tarieven	Opbrengst 2023	Onbenutte belastingcapaciteit
Eigenaren woning	0,1729	0,1021	2.010.708	1.394.301
Eigenaren niet-woningen	0,1729	0,4487	829.415	-509.812
Gebruikers niet-woningen	0,1729	0,0000	0	319.603
Totaal				1.204.092

Het verschil van de tarieven in de begroting 2023 en het rekentarief voor 2023 uit de meicirculaire 2022 geeft een onbenutte capaciteit in 2023 van € 1.204.092. Theoretisch zou dit ruimte bieden voor een tariefsverhoging ter grootte van dit bedrag. Voordat de gemeente een beroep kan doen op de status van artikel 12, moeten de tarieven voor de OZB naar dat niveau worden verhoogd.

2. Rioolheffing

De rioolheffing is 100% kostendekkend. De aanwezige voorziening is vooralsnog nog niet ingezet.

3. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend.

4. Onvoorzien

In de begroting 2023 is een post onvoorzien voor structurele uitgaven ad € 10.000 opgenomen. Er mag alleen van de post onvoorzien gebruik gemaakt worden als er sprake is van de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar.

1.4.2 Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vermogen om tegenvallers eenmalig op te vangen zonder dat invloed heeft op het voortzetten van bestaand beleid.

In het onderstaande overzicht wordt de stand gegeven conform de begroting 2023.

Nr.	Reserve	Stand per 1-1-2023
1	Algemene reserve	1.526.145
2	Bestemmingsreserves (niet beklemd)	0
	Totaal reserves	1.526.145
3	Stille reserves	0
	Totaal incidenteel weerstandsvermogen	1.526.145

Toelichting

1. Algemene reserve

Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven voortvloeiende uit:

- opkomende verplichtingen
- calamiteiten
- het opvangen van rekeningtekorten

In de meerjarenraming houden we rekening met een toevoeging in 2024 van € 1,5 mln. aan de algemene reserve.

2. Vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves nemen een bijzondere plaats in. De raad heeft de bestemming van deze reserves vastgelegd. In die zin kunnen de saldi niet zondermeer bij het beschikbare weerstandsvermogen worden opgeteld. Anderzijds is de raad bevoegd om de bestemming van reserves te wijzigen. Bij grote calamiteiten, waarbij het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve niet toereikend is, kan de raad besluiten ook bestemmingsreserves anders in te zetten.

Voor de berekening van het weerstandsvermogen worden alleen die reserves meegenomen die niet beklemd zijn (de komende jaren niet worden gebruikt voor uitgaven).

Met het vaststellen van de nota reserves en voorziening, zijn deze reserves opgeheven en toegevoegd aan de algemene reserve.

De nieuwe reserve Projecten is feitelijk niet beklemd omdat de raad kan besluiten een project niet uit te voeren.

3. Stille reserves

De stille reserves betreffen een aantal onroerende zaken die reeds (voor een groot deel) zijn afgeschreven.

Per object wordt de WOZ-waarde gecorrigeerd met aanwezige boekwaarden vermeld. Een belangrijke voorwaarde is dat het een en ander binnen afzienbare tijd verkoopbaar is.

Voor 2023 zijn er geen stille reserves meer aanwezig. De Hilt en de Hink Stap Sprong zijn opgenomen in de GREX. De bibliotheek is verkocht in 2020 en Impuls is reeds gerenoveerd, waardoor er naar verwachting (nog) geen sprake is van een stille reserve.

Geen of beperkte boekwaarde:

- Kerktorens Eemnes Binnen en Eemnes Buiten
- Gronddepot
- Diverse percelen (openbaar gebied)
- Noordbuurt 7,5 ha (agrarische grond, toekomstige uitbreidingslocatie)

1.5 Risico's

De gemeente probeert haar doelstellingen te bereiken maar hierbij kunnen zich risico's voordoen die er voor kunnen zorgen dat het behalen van die doelstellingen negatief wordt beïnvloed. Voor een groot aantal geïdentificeerde risico's zijn maatregelen getroffen om de kans en/of het gevolg te verminderen. Voor een aantal risico's is dit om verschillende redenen (bewust) niet gedaan of kunnen de beheersmaatregelen niet geheel effectief zijn (voor de kans en/of het gevolg): dit zijn de zogenaamde restrisico's.

Restrisico's

De risico's relevant voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet zijn of konden worden ondervangen met beheersmaatregelen (zogenaamde restrisico's). Er heeft een gemeentebrede risico-inventarisatie plaatsgevonden waarbij alle teams de processen zijn beoordeeld op mogelijke nog niet afgedekte risico's. De 'gevonden' restrisico's zijn vervolgens voor zover mogelijk gekwantificeerd.

Het financieel effect is berekend door de kans te vermenigvuldigen met het ingeschatte financiële gevolg.

Kans		Financieel gevolg	
Klasse	Kwantiteit	Klasse	Geldgevolg
1	10%	1	€ 2.000
2	30%	2	€ 20.000
3	50%	3	€ 100.000
4	70%	4	€ 180.000
5	90%	5	€ 1.000.000

Hierbij is onderscheid gemaakt in structurele financiële gevolgen en incidentele financiële gevolgen. Indien noodzakelijk kan van dit model worden afgeweken voor zover en indien een bepaald risico de maximaal in dit model bereikbare waarde van € 900.000 overstijgt (90% van € 1.000.000). Dit wordt separaat bij het benoemde risico aangegeven. Echter gezien de risico's benoemd, alsmede de te verwachten omvang van deze risico's afgezet tegen de omvang van de reguliere begroting, is niet waarschijnlijk dat een dergelijk risico zich kan voordoen.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 21 risico's geïdentificeerd waarbij een inschatting is gemaakt van de mate van de kans dat het daadwerkelijk op zal gaan treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de begroting bekend zijn.

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
Bestuur	Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap	Voorziening wachtgeld. Jaarlijkse actualisatie	4*3		70.000

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
		recht op wachtgeld, voor zover ze de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt. Risico doet zich voor op moment van eventuele collegecrisis en bij het einde van de raadsperiode 2018-2022.				
Bestuur	Pensioenen	Eemnes is zelf verantwoordelijk voor de betaling van de pensioenen van wethouders.	Jaarlijkse actualisatie	2*3		30.000
Bestuur	Te weinig invloed als kleine gemeente op begroting en plannen van gemeenschappelijke regelingen	Doordat Eemnes slechts een beperkt stemrecht heeft, kan zij majeure ontwikkelingen niet tegen houden. Hierbij is het van belang dat Eemnes zich sterk profileert in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB).	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Gezamenlijk optreden van de Utrechtse gemeenten.	3*4	100.000	
Veilig Eemnes	Rampen	Risico dat op grondgebied van Eemnes zich een ramp voordoet.	Verzekeringen, adequate crisisbeheersingsorganisatie en actieve participatie in de VRU, waardoor we de gevolgen beperken.	1*5		100.000
Milieu	Illegale stort / milieu criminaliteit	In het buitengebied wordt de gemeente soms geconfronteerd met illegale stort van asbest (Goyergracht), grof vuil (puin, banden, apparaten) of restanten van XTC-laboratoria. De kosten komen dan voor 50% voor rekening van de gemeente.	Afspraken met politie en VRU over inspecties en toezicht	2*3		30.000

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
Ruimtelijke Ordening en wonen	Grondexploitatie	Bij een actief grondbeleid loopt Eemnes risico's (zie ook paragraaf grondbeleid)	Op dit moment een theoretisch risico: Om de risico's in de GREX te kunnen monitoren zijn actuele exploitatie-opzetten noodzakelijk en voorhanden.		0	
Ruimtelijke Ordening en wonen	Planschade	Planschade ontstaat, wanneer een belanghebbende waardedaling ervaart van zijn eigendom ten gevolge van een planologische beslissing van de gemeente.	Inschatting van mogelijke planschade opnemen in de leges, zodat de kosten voor rekening van de initiatiefnemer blijven komen.	3*3		50.000
Ruimtelijke Ordening en wonen	Bodemverontreiniging	Bij herontwikkeling van binnenstedelijke locaties is er kans op bodemverontreiniging.	Bodembeleid en bodemkwaliteitskaart moeten up-to-date zijn	1*4		18.000
Werk en inkomen en Sociale samenhang	Open-einde regelingen	Als de economie krimpt, zal het aantal aanvragen toenemen. Voor kleine gemeenten bestaat de suppletierегeling, met eigen risico.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen. Bezien of SZW de regeling voor het eigen risico niet wijzigt.	2*4	54.000	
Werk en inkomen en Sociale samenhang	Open-einde regelingen	Invoering abonnementstarief in plaats van een inkomens-afhankelijke bijdrage	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen.	2*3	30.000	
Sociale Samenhang	WMO verstrekkingen	De WMO verstrekkingen betreffen een openeinde regeling. In het kader van de "kanteling" zal het aantal verstrekkingen naar verwachting afnemen.	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen.	2*3	30.000	
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatiebijdrage Huis van Eemnes	Stijging personeelskosten (in kansen-	Effectief personeelsmanagement om extra personeelskosten te voorkomen plus de	3*2	10.000	

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
		begroting geraamd op 2%)	inzet van het LeerWerkHuis. Overgang CAO gemeenten naar andere cao.			
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatiebijdrage Huis van Eemnes	Niet realiseren van de hogere opbrengst zaalhuur.	Aantrekkelijk houden van HvE voor huurders en sportverenigingen, succesvolle eigen programmering en goede commerciële aanpak.	2*3	30.000	
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatiebijdrage Huis van Eemnes	Niet realiseren van horeca-exploitatie zoals geraamd in kansenbegroting.	Een aantrekkelijke inrichting die uitnodigt om in HvE te verblijven, dagopvang realiseren, een breed aanbod aan activiteiten, nieuwe doelgroep bibliotheekbezoekers, studenten, ZZP'ers binnen halen.	2*3	30.000	
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatiebijdrage Huis van Eemnes	Stijging kapitaallasten	Er is een mix van drie leningen aangetrokken waarmee de financiering voor 1/3e deel voor 25 jaar en de rest 10 jaar is veilig gesteld. De herfinanciering over 10 jaar is over de dan lagere boekwaarde. Goed treasurymanagement vanuit de gemeente om de totale financiering zo goedkoop mogelijk te houden. Tot 2028 doet dit risico zich niet voor.	1*2	p.m.	
Opgroeien in Eemnes	Extra middelen Jeugdzorg	De extra middelen Jeugdzorg voor de jaren 2019 t/m 2021 worden als structureel aangemerkt. Ook de later toegekende extra stelpost 2022-2023 wordt als structureel	Maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz, mede gericht op beheersing van de kosten.	2*3	120.000	

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
		aangemerkt. Provincie Utrecht is hiermee akkoord op voorwaarde dat deze post als risico wordt benoemd.				
Sociale Samenhang & Opgroeien in Eemnes	Onzekerheid kostenstijging maatwerkvoorzieningen	De begroting van de maatwerkvoorzieningen is grotendeels gebaseerd op de uitgaven in 2019. Daarnaast zien we in 2020 bij een aantal voorzieningen een doorgaande trend in kosten ervan (€ 162.000 op basis van 1 ^e helft 2020). Omdat het structurele karakter ervan onduidelijk is (als gevolg van de corona-crisis), is deze stijging bij de begroting van 2021 buiten beschouwing gelaten.	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen. Dit risico heeft een incidenteel karakter. Mogelijke structurele effecten worden meegenomen in de eerst volgende kadernota en worden integraal afgewogen.	5*4		500.000
Bedrijfsvoering	Weerstandsvormogen BEL Combinatie	Geen weerstandsvormogen bij de BEL Combinatie, waardoor gemeente extra moet bijdragen.		3*3	50.000	
Woningbouw	Garanties Sociale woningbouw	De gemeente Eemnes staat garant voor woningbouw leningen van de Alliantie.	Monitoring van financiële ontwikkelingen aan de hand van jaarrekening. Risico is als klein aan te merken; de 1e borgstelling (het WSW) heeft een groot vermogen (80 miljard), echter de omvang kan groot zijn als het zich voordoet.	4*3		70.000

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
Alle	Oorlog Ukraine / Gas en Elektra	In 2022 stegen de prijzen mede naar aanleiding van de oorlog in Ukraine.	De financiële gevolgen van gas en elektra zijn meegenomen in de begroting. In eerste instantie is het risico afgedekt.		p.m.	p.m.
Alle	COVID -19	Volksgezondheids-crisis met grote financiële gevolgen o.a. als gevolg van steunmaatregelen	Risico voor 2023 lijkt klein, maar		p.m.	p.m.
Totaal risico's					454.000	868.000

1.6 Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht worden de hierboven genoemde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

		Structureel	Incidenteel
A	Geinventariseerde risico's	0,5 mln.	0,9 mln.
B	Beschikbare weerstandscapaciteit	1,2 mln.	1,5 mln.
C = B - A	Saldo	+/- 0,7 mln.	+/- 0,6 mln.

De ratio weerstandsvermogen kan met betrekking tot de incidentele posten als volgt worden berekend:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{1,5 \text{ miljoen}}{0,9 \text{ miljoen}} = 1,67$$

1.7 (Financiële) kengetallen

Gemeenten dienen onderstaande financiële kengetallen verplicht op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kengetallen		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Netto schuldquote	140,8%	128,0%	147,7%	131,3%	142,6%	144,9%
2	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	114,3%	104,5%	122,2%	108,8%	118,4%	120,3%
3	Solvabiliteitsratio	16,4%	18,9%	18,8%	24,4%	24,9%	25,9%

4	Grondexploitatie	21,9%	-0,7%	-0,8%	-0,8%	-0,9%	-0,9%
5	Structurele exploitatieruimte	-6,4%	0,0%	0,0%	2,9%	4,2%	0,0%
6	Belastingcapaciteit	130,9%	131,6%	133,3%	133,3%	133,3%	133,3%

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% is neutraal en wanneer de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, bevindt een gemeente zich in de gevarezone. De normpercentages 90% en 130% zijn gebaseerd op de signaleringswaarden van het ministerie van BZK.

De netto schuldquote van de gemeente Eemnes (147,7%) stijgt ten opzicht van 2022.

De schuldquote van de gemeente is hoog vanwege de huidige Grondexploitaties Hilt, HSS en Zuidpolder en de onlangs geopende GREX Zuidpolder Zuid.

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen

Voor een genuanceerder beeld van de schuldpositie moet ook worden gekeken naar de doorgeleende gelden. Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen worden deze leningen geëlimineerd. De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen bedraagt in 2023 122,2%.

3. Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Eemnes in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is het percentage van het vermogen dat uit eigen vermogen bestaat. Deze ratio geeft een goed beeld van de mate waarin bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen of vreemd vermogen. Het ministerie van BZK hanteert een norm voor solvabiliteit tussen de 20% en 50%. De solvabiliteit van Eemnes bedraagt 18,8% in 2023 en is dus net onder de norm. Na de toevoeging aan de algemene reserve stijgt de solvabiliteit naar ruim 24%.

4. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft met +/- 0,8% aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Vanwege de verwachting dat de grex bedrijventerrein Zuidpolder in 2022 wordt afgesloten, laten we de verwachte winst op de balans staan, totdat deze werkelijk gerealiseerd is.

5. Structurele exploitatieruimte

In principe dienen de structurele lasten en baten in evenwicht te zijn. De mate waarin dit gebeurt, is de structurele exploitatieruimte.

De structurele exploitatie ruimte van 0,7% geeft aan dat de structurele baten in 2023 voldoende zijn om de structurele lasten te dekken.

6. Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing de afvalstoffenheffing minus de gemiddelde heffingskorting als gevolg van kwijtscheldingen. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde. Uitgedrukt in een percentage betekent dit dat de belastingcapaciteit van Eemnes in 2022 uitkomt op 133,3% van het landelijk gemiddelde van 2022.

Hoe het landelijk gemiddelde 2023 eruit gaat zien en of Eemnes hoger of lager uitkomt, is uiteraard pas bekend nadat ook alle gemeentelijke tarieven 2023 bekend zijn.

C. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

De gemeente Eemnes heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in voorzieningen voor haar inwoners en instellingen, zoals wegen, riolering, openbaar groen, speelplaatsen, straatmeubilair en gebouwen. Het onderhoud van deze kapitaalgoederen is van cruciaal belang voor het functioneren van de gemeente. Ook voor de inwoners is de kwaliteit van hun leefomgeving van groot belang; teruglopende kwaliteit kan leiden tot kleiner ergernissen, klachten of zelfs serieuze ongelukken. Slecht onderhouden gebouwen betekent voor de gebruikers een vermindering van gebruiksgenot en mogelijk zelfs van gebruiksmogelijkheden. De beheerdata voor wegen, groen, bomen, speelplaatsen zijn opgenomen in het integraal databeheersysteem Greenpoint. De beheerdata voor riolering zijn geactualiseerd opgenomen in het databeheersysteem Kikker van Riodesk.

Het beleid van de gemeente Eemnes voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende vastgestelde nota's:

- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 - 2022);
- Exploitatieovereenkomst Openbare Verlichting Citytec;
- Wegenbeheerplan 2017-2021;
- Beheerplan civiele kunstwerken 2018-2020;
- Groenbeheerplan Eemnes 2017-2020;
- Groenplan Eemnes 2017-2027;
- Speelplaatsenplan 2020
- Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader 2013.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplan	Begroting	2023	2024 (* € 1.000)	2025	2026
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	38	48	48	48
	Kapitaallasten	107	111	111	113
Groen	Onderhoudsbudget	220	211	214	217
	Kapitaallasten	105	155		
	Investeringen IP	52	135	48	28
Riolering	Onderhoudsbudget	70	70	70	70
	Kapitaallasten	191	169	181	192
	Investeringen IP	173	261	221	221
Wegen	Onderhoudsbudget	147	146	156	158
	Kapitaallasten	1.370	335	40	
	Investeringen IP	4	20	65	65
Speelplaatsen	Onderhoudsbudget	15	15	15	15
	Kapitaallasten	-	9	28	47
	Investeringen IP	87	175	174	
Gebouwen	Onderhoudsbudget	51	51	51	51
	Kapitaallasten	650	650	650	650

Schoolgebouwen

Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen naast het binnenonderhoud ook verantwoordelijk geworden voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de bekostiging van het binnen- en buitenonderhoud voor het deel van de schoolcomplexen Vierkante bosje en Noorderlicht/Hobbitstee waarin de peuterspeelzalen zijn gehuisvest.

Mutaties gebouwen voor de begroting 2023-2026

Energieprijzen

De energieprijzen zijn gestegen en dit heeft ook invloed op het gemeentelijk vastgoed. Voor de panden waar de gemeente de gas, water en licht (gwl) op naam heeft staan is er sprake van een flinke kostenstijging in 2022. Voor de begroting van 2023 zijn wij voor deze panden uitgegaan van het huidige niveau 2022 met een marge van 10% stijging. Hierbij noemend dat we het risico van een verdere stijging van de energieprijzen, waar de oorlog en de energiemarkt debet aan zijn, niet kunnen voorspellen en ook niet als jaarverwachting kunnen inplannen.

Verzekeringen

In 2019 zijn alle panden opnieuw getaxeerd voor actualisatie van de verzekerde opstalwaarde. Dit effect op de betalen premies is verwerkt in de begroting van 2022. In 2021 zijn de opstalverzekeringen opnieuw aanbesteed met als gevolg dat er voor de begroting van 2023 sprake is van een stijging van deze kosten.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt uitgevoerd o.b.v. (meerjaren) onderhoudsplannen. De onderhoudsplannen betreffen de bouwkundige elementen (extern en intern), de gebouw gebonden installaties, de terreininstallaties en de bouwkundige inventaris. De (meerjaren)onderhoudsplannen worden jaarlijks geactualiseerd. De werkzaamheden zijn onderverdeeld naar jaarlijks uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en vervanging en groot onderhoud dat niet jaarlijks, maar wel periodiek plaats dient te vinden. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.

Het jaarlijks installatietechnisch en klein bouwkundig onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, is grotendeels bij externe partijen ondergebracht.

Het meerjarenonderhoud (vervanging en groot onderhoud) wordt in regie opgedragen.

Het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen wordt jaarlijks intern geactualiseerd. In 2021 zijn installatietechnische en bouwkundige her inspecties uitgevoerd op diverse gemeentelijke panden. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het MJOP, en zichtbaar in de begroting.

De kosten van jaarlijks terugkerende werkzaamheden worden begroot in de exploitatie. Sinds 2015 maakt de gemeente Eemnes gebruik van de componentenbenadering ten behoeve van het groot onderhoud. Uitgaven groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.

Toelichting onderhoudsplannen

CIVIELE KUNSTWERKEN (bruggen, singels, duikers en beschoeiingen).

Het betreft hierbij om onderhoud van 27 kunstwerken waarvan 23 bruggen. Het kwaliteitsniveau is conform CROW richtlijnen. Regulier onderhoud wordt uitgevoerd conform bestaand plan.

OPENBARE VERLICHTING

Naam beheersplan	Uitvoeringsplan Eemnes 2015	Jaar vaststelling	2015
		Actualisatie	2023
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele openbare verlichting van het gemeentelijk openbaar gebied.		
Doel:	Verduurzaming van de openbare verlichting onder het motto "donker waar het kan en verlichten waar het moet".		
Beleidskader:	Het onderhoud van de openbare verlichting in 2023 vindt plaats op basis van het beheer en onderhoudsplan van CityTec. Conform het uitvoeringsplan Eemnes 2015 is de openbare verlichting verduurzaamd. Deze verduurzaming houdt in dat de openbare verlichting is gemoderniseerd met dimbare ledverlichting en hierdoor een substantiële bijdrage wordt geleverd aan een beter milieu en tegelijkertijd een besparing van financiële middelen. De kwaliteitsnorm is conform het (eigen kwaliteitsplan van CityTec). Dit is conform de exploitatieovereenkomst.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Alle lasten van de openbare verlichting gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. Het onderhoud wordt uitgevoerd door CityTec. In 2015 zijn investeringsbedragen (€ 1.836.211) beschikbaar gesteld zowel voor de bestaande openbare verlichting als het vernieuwen en verduurzamen hiervan. In 2023 wordt de exploitatieovereenkomst herzien.		

GROEN

Naam beheersplan	Groenplan Eemnes (+ Groenbeheerplan Eemnes)	Jaar vaststelling	2017 (2017)
		Actualisatie	2027 (2020)
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele groene inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: bomen, hagen, heesters, gazons, ruw gras, plantsoen, bosplantsoen, perken, bermen etc.		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in het benodigde budget per jaar voor het technisch en functioneel in stand houden van de gemeentelijke groenvoorzieningen.		
Beleidskader:	Het Groenplan 2017 incl. het groenbeheerplan. Het onderhoud is opgenomen in het integraal bestek onderhoud openbare ruimte, dat per 1 jan 2020 gestart is. Voor het centrum geldt kwaliteit "A" en voor de overige gebieden in Eemnes "B".		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Het onderhoud is nagenoeg geheel uitbesteed op het centrumgebied en de begraafplaats na. Dit wordt in eigen beheer uitgevoerd. Alle baten en lasten van het openbaar groen gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. In de exploitatie zijn de kosten opgenomen voor het onderhoud. De budgetten zijn afgestemd op de vereiste beeldkwaliteit. Met ingang van 2017 worden de investeringen geactiveerd en komen de kapitaallasten, na besluitvorming van de raad, ten laste van de reserve dekking kapitaallasten.		

RIOLERING

Naam beheersplan	GRP 2018- 2022	Jaar vaststelling	2018
		Actualisatie	2022
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het gehele gemeentelijk rioolstelsel, inclusief bergbezink- en overstortvoorzieningen en de drukriolering, inclusief alle pompgemalen en bijbehorende zaken.		
Doel:	Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geeft inzicht in de noodzakelijke onderhoud- en nieuwbouwwerkzaamheden en de daartoe benodigde budgetten over de planperiode. De planmatige opzet van het GRP vormt tevens de basis voor de raming van de jaarlijkse lasten en daarmee voor de bepaling van de hoogte van het rioolrecht. In het GRP is een lijst van investeringen opgenomen die noodzakelijk zijn om de riolering op het vereiste kwaliteitsniveau te houden. Deze lijst bevat investeringen voor rioolvervanging, rioolrenovatie, rioolreparaties en maatregelen van het nieuwe beleid.		
Beleidskader:	In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 t/m 2022) zijn beleidskaders en speerpunten voor de planperiode vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is volgens de richtlijnen van RIONED en diverse relevante NEN- normen. Hierbij wordt toekomstige visie, ambitie en beleidsspeerpunten van het bestuur vastgesteld. Op basis van het meerjaren GRP wordt een BPR (Beheerplan Riolering) en elk jaar een Uitvoeringsprogramma GRP opgesteld. Hierbij wordt nader beschreven welke activiteiten en maatregelen in het betreffende jaar worden uitgevoerd. Tijdens het opstellen van de begroting 2023 wordt er gewerkt aan een nieuw plan die wordt opgenomen in het omgevingsplan in het kader van de Omgevingswet.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De reguliere onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. De object-, systeemmaatregelen en rioolvervangingen vallen onder de investeringen en hebben een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor reconstructie en aanleg. Mechanisatie heeft een afschrijving van 15 jaar. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met het kwaliteitsniveau conform		

	de richtlijnen van RIONED. De budgetten zijn afgestemd op het vereiste kwaliteitsniveau.
--	--

WEGEN

Naam beheersplan	Wegenbeheerplan 2017 – 2021	Jaar vaststelling	2016
		Actualisatie Wegenbeheerplan	2021
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele grijze inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: wegen (zand, asfalt en klinker), trottoirs, fiets- en voetpaden, pleinen, parkeerplaatsen, tunnels etc. Met behulp van de ingevoerde beheerdata en inspecties in het beheersysteem wordt inzicht gekregen in de actuele kwaliteit en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van het onderhoud aan het wegennet om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken/handhaven. Op basis van dit inzicht is een planning gemaakt voor het onderhoud van de wegen.		
Doel:	Het wegennet planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gesteld budget.		
Beleidskader:	Het beleidskader wordt bepaald door enkele wetten, als de Wegen en Verkeerswet, Wet Herverdeling Wegenbeheer, het BW en de Wet Milieubeheer. Er is ook een relatie met andere beleidsterreinen, zoals riolering (gezamenlijke aanleg), verkeersveiligheid, milieu en sociale veiligheid, ruimtelijke ordening, nieuwbouwprojecten etc. Met ingang van 2017 wordt gewerkt conform het Wegenbeheerplan voor de planperiode 2017 t/m 2021. Als kwaliteitsnorm wordt hoofdzakelijk het kwaliteitsniveau "B" volgens CROW standaard kwaliteitsniveaus voor het onderhoud aangehouden. Tijdens het opstellen van de begroting 2023 wordt gewerkt aan een nieuw wegenbeheerplan. Vaststelling door de raad volgt.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. Tot 2017 werden investeringen met maatschappelijk nut in één jaar afgeschreven ten laste van de reserve dekking kapitaallasten. Met ingang van 2017 worden deze investeringen geactiveerd en komen de kapitaallasten, na besluitvorming van de raad, ten laste van de reserve dekking kapitaallasten. De budgetten zijn afgestemd op het kwaliteitsniveau "B".		

SPEELPLAATSEN

Naam beheersplan	Speelplaatsenplan	Jaar vaststelling	2020
		Actualisatie	2030
Te onderhouden kapitaalgoederen:		Alle gemeentelijke speelplaatsen.	
Doel:		Het beheerplan geeft inzicht in de benodigde budgetten voor onderhoud en renovatie van speelplekken in de planperiode.	
Beleidskader:		In het Speelplan 2020 is gekeken naar de leeftijdsopbouw van de jeugd in Eemnes en de situatie per speelvoorziening. Op basis daarvan en de inbreng van de jeugd is de visie op het beheer van de speelplaatsen in Eemnes bepaald. Per jaar wordt een aantal plaatsen gerenoveerd.	
Financiële situatie begrotingsjaar:		De jaarlijkse lasten inzake renovatie worden ten laste gebracht van de reserve kapitaallasten. Het speelplan bevat ook een raming voor de aankomende jaren. Kapitaallasten van de investeringen t/m 2022 komen ten laste van de reserve "Dekking kapitaallasten". Investeringen van 2023 en verder komen ten laste van het begrotingssaldo.	

GEBOUWEN

Naam beheersplan	Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader	Jaar vaststelling	2013
		Actualisatie	Jaarlijks
Te onderhouden kapitaalgoederen:		Het integrale onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, wordt intern beheerd door het cluster Vastgoed en Grondzaken van het team Ruimtelijke ontwikkeling/Openbare ruimte.	
Doel:		De gebouwen planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gestelde budget. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.	
Beleidskader:		Jaarlijks wordt intern het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke eigendommen geactualiseerd. In 2021 zijn de onderhoudsplannen herzien. De gemeente Eemnes maakt gebruik van de componentenbenadering ten behoeve van het groot onderhoud. Uitgaven groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.	

D. PARAGRAAF FINANCIERING

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De uitvoerder van de financieringsfunctie zorgt voor voldoende financiële middelen om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Hiervoor worden kort- en langlopende leningen aangetrokken. Ook het verstrekken van geldleningen en garanties en het beheersen van financiële risico's behoort tot de financieringsfunctie.

Het wettelijk kader vertaalt zich in nationale en Europese wetgeving. Voor wat betreft de nationale wetgeving, bestaan de kaders met name uit:

- de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
- de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- de Gemeentewet;
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Verdere uitwerking van de financieringsfunctie hebben wij via de financiële verordening uitgewerkt in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes geactualiseerd.

Naast de wettelijke bepalingen is er het door de raad vastgestelde treasurybeleid in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes geactualiseerd.

Financieringsbehoefte

Voor 2022 wordt er rekening gehouden met zo'n € 58 miljoen aan financieringsbehoefte. In 2022 zullen we geen nieuwe leningen aantrekken.

Hieronder is het verloop van de langlopende leningen weergegeven:

Geldleningen OG	bedrag lening	loop- tijd	(laatste) aflossing	rente	stand 31-12- 2022	stand 31-12- 2023	stand 31-12- 2024	stand 31-12- 2025	stand 31-12-2026
BNG 40.107336	2.000.000	10	20-02-22	2,630%	0	0	0	0	0
BNG 40.107871	1.800.000	10	15-11-22	1,950%	0	0	0	0	0
BNG 40.108897	2.500.000	10	23-12-23	2,730%	2.500.000	0	0	0	0
BNG 40.109119	4.900.000	10	15-04-24	2,270%	4.900.000	4.900.000	0	0	0
BNG 40.109913	1.500.000	10	25-06-25	1,450%	1.500.000	1.500.000	1.500.000	0	0
BNG 40.109914	1.800.000	10	25-06-25	0,980%	540.000	360.000	180.000	0	0
BNG 40.110584	1.000.000	15	01-07-31	1,120%	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
BNG 40.111044	2.500.000	5	23-02-22	0,150%	0	0	0	0	0
BNG 40.110309	1.750.000	10	23-12-25	1,370%	1.750.000	1.750.000	1.750.000	0	0
BNG 40.112059	4.000.000	10	12-07-28	0,570%	2.427.229	2.028.417	1.627.332	1.223.961	818.291
BNG 40.112060	4.000.000	10	12-07-28	0,965%	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
BNG 40.112061	5.000.000	25	12-07-43	1,375%	4.310.137	4.131.703	3.950.814	3.767.439	3.581.542
BNG 40.113290	4.000.000	2	11-11-21	-0,300%	0	0	0	0	0
BNG 40.113291	4.000.000	6	06-11-25	-0,020%	4.000.000	4.000.000	4.000.000	0	0
BNG 40.114033	6.000.000	15	09-07-35	0,320%	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
BNG 40.114034	5.000.000	10	07-07-30	-0,020%	4.000.000	3.500.000	3.000.000	2.500.000	2.000.000
NWB 1-30584	2.000.000	10	30-04-30	0,220%	1.603.508	1.404.608	1.205.270	1.005.494	805.278
BNG 40.114945	5.000.000	5	07-07-26	-0,270%	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	0
BNG 40.114946	5.000.000	10	07-07-31	0,190%	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
TOTAAL BINNENLANDSE BANKEN					48.530.874	44.574.728	38.213.417	29.496.894	23.205.111

AG insurance 174425	2.500.000	15	23-02-32	1,500%	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
TOTAAL BINNENLANDSE BANKEN					2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
gem.Giessenlanden	650.000	10	23-12-25	0,700%	195.000	130.000	65.000	0	0
TOTAAL OPENBARE LICHAMEN					195.000	130.000	65.000	0	0
TOTAAL-GENERAAL					51.225.874	47.204.728	40.778.417	31.996.894	25.705.111

In de begroting is voor het herfinancieren van leningen in 2024 een stelpost opgenomen gelet op de oplopende rentepercentages.

Uitzettingen

De gemeente Eemnes heeft, naast kapitaalverstrekkingen, ook leningen uitstaan, onder andere aan de CV/BV, de SVN en leningen verstrekt aan stichtingen en verenigingen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld. De gemeente Eemnes maakt van tijd tot tijd gebruik van het middel kasgeld, met in acht name van de limiet die hiervoor geldt.

Renterisiconorm

Ter beheersing van het renterisico op langlopende schulden is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in enig jaar voor herfinanciering in aanmerking komt.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden, zodat er een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en renteaanpassingsdata ontstaat. Voor de gemeente Eemnes zal voor 2023 deze norm niet worden overschreden (zie ook bijlage 2 renterisiconorm).

Rentevisie

Hoe de rente zich gaat ontwikkelen onder andere als gevolg van de coronacrisis is moeilijk te voorspellen.

Voor wat betreft het te hanteren percentage voor de pensioenen en wachtgelden wordt aangesloten bij het percentage van de rekenrente dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorschrijft aan de Nederlandse pensioenfondsen. Het actuele percentage per 31 december 2021 0,528%.

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen te worden aangehouden in de schatkist.

Renteschema

Algemeen

Met ingang van 2018 geldt een stringenter beleid met betrekking tot de toepassing van het renteomslagpercentage. Het renteresultaat van de rentelasten en rentebaten wordt toegerekend aan de vaste activa, die integraal gefinancierd zijn. Voor 2023 komt het berekende renteomslagpercentage uit op 1%.

Projectfinanciering

Vanaf begrotingsjaar 2021 worden de investeringen van de Gemeente Eemnes gefinancierd op basis van totaalfinanciering. Hierdoor is er in Eemnes geen sprake meer van projectfinanciering.

Berekening van rente over eigen vermogen/voorzieningen

Aan het eigen vermogen en de voorzieningen wordt rente toegerekend. Dit is een interne verrekening op het taakveld treasury.

Hoewel de commissie BBV adviseert om dit niet meer te doen maakt de gemeente Eemnes gebruik van de mogelijkheid om dit te continueren.

Renteschema

In de BBV-voorschriften is opgenomen dat de paragraaf financiering inzicht moet geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

De commissie BBV adviseert om inzicht te geven aan het voorafgaande door middel van een voorgeschreven renteschema op te nemen in de paragraaf financiering.

Het renteschema van de gemeente Eemnes ziet er als volgt uit:

Schema rentetoerekening 2023		bedragen in €
Externe rentelasten over korte en lange financiering		405.328
Externe rentebaten	-/-	507.107
Saldo rentelasten en rentebaten		-101.779
Rente die aan de GREX moet worden doorberekend	1.603	
Rente project gefinancierde vordering CV/BV	305.150	
		306.753
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		204.974
Rente over eigen vermogen		106.443
Rente over voorzieningen		20.175
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		331.592
De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)		-566.622
Renteresultaat op taakveld treasury		-235.030

Rente omslag begroting 2023		€
Totale boekwaarde activa 1 januari 2022		64.889.697
Boekwaarden aan derden verstrekte leningen 1 januari 2022		-8.227.465
Boekwaarde t.b.v. omslagrente		56.662.232
Omslagrente niet afgerond (= werkelijk toe te rekenen rente ÷ boekwaarde)		0,59%

Omslagrente 2022 (afgerond)	1,00%
-----------------------------	-------

E. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Algemeen

Deze paragraaf geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke staf van Eemnes bestaat uit de gemeentesecretaris, griffier en bestuurssecretariaat. De gemeentelijke taken worden uitgevoerd door de BEL Combinatie.

Uitgangspunten bedrijfsvoering

Inwoners verwachten van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden besteed, dat de gemeente een betrouwbare partner voorheen is en transparant handelt. Deze verwachtingen zijn leidraad voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Er is ook een samenhang tussen het programma Bestuur en de paragraaf Bedrijfsvoering. Het programma Bestuur richt zich met name op de relatie tussen inwoner en gemeente. De paragraaf Bedrijfsvoering richt zich op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering

Voor wat betreft de bedrijfsvoering binnen de BEL Combinatie wordt verwezen naar het programma bedrijfsvoering van de begroting van de BEL Combinatie. Binnen dit programma wordt de focus in 2022 vanuit de gemeente bepaald door de volgende onderwerpen:

Uitvoering Coalitieakkoord en Collegeprogramma: Perspectief 2023 - 2026

In deze paragraaf ligt de focus op de eigen organisatie van de gemeente. In 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. Er is een coalitieprogramma vastgesteld en vervolgens is binnen het kader van het coalitieakkoord een collegeprogramma door het college van burgemeester en wethouders voorbereid en vastgesteld. Het collegeprogramma biedt het perspectief voor de huidige collegeperiode. Het geeft de ambities van het gemeentebestuur voor de komende jaren aan, inclusief doelstellingen en acties om deze te realiseren.

De aansturing van de BEL Combinatie wordt vanuit het gemeentebestuur verzorgd door de gemeentesecretaris als opdrachtgever. Extra aandacht wordt besteed aan zorgvuldig en goed opdrachtgeverschap, ook in relatie tot de organisatieontwikkeling van de BEL combinatie gedurende de komende jaren. Verder wordt extra aandacht besteed aan structureel portefeuillehoudersoverleg, waarbij ook wordt gekeken naar zaken die we BEL breed in gezamenlijkheid en zoveel mogelijk geharmoniseerd kunnen uitvoeren.

Opdrachtgever en opdrachtnemer (OGON)

Het realiseren van de ambities vraagt een goede afstemming tussen opdrachtgever (gemeentebestuur) en opdrachtnemer (BEL Combinatie). Het doel van OGON is om gestructureerd samen resultaten te bereiken zoals vooraf en met elkaar is afgesproken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. De gemeentesecretaris is opdrachtgever namens het college en de algemeen directeur is opdrachtnemer namens de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Jaarlijks wordt een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen opdrachtgever en opdrachtnemer opgesteld. In de DVO wordt de uitvoering van alle taken door de gemeente conform de begroting, collegeprogramma en andere relevante documenten opgenomen. Tevens is een urenraming van de teams opgenomen en de te bereiken resultaten en de wijze waarop deze tot stand komen.

Dienstverleningsovereenkomst BEL Combinatie

De gemeentelijke taken worden uitgevoerd door de BEL Combinatie. De capaciteit wordt naar rato van de dienstverlening ingezet voor de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren.

Om het programma van het college te kunnen realiseren, is goede samenwerking en afstemming tussen gemeentebestuur en de BEL Combinatie nodig. De formalisering van de afspraken vindt plaats via de dienstverleningsovereenkomsten (DVO), die jaarlijks worden opgesteld. 2023 is het eerste volledige jaar om invulling te geven aan het uitvoeringsprogramma van het college.

Monitoring van de DVO vindt plaats door periodiek overleg en de Zomernota, die halverwege het jaar wordt opgesteld.

De DVO-bijdrage van de gemeente Eemnes aan de BEL Combinatie is voorcalculatorisch vastgesteld op basis van de actuele begroting van de BEL Combinatie. De werkelijke verdeling van de DVO bijdrage aan de programma's en taakvelden vindt plaats op basis van de begrote verdeling. Het voordeel van deze systematiek is dat het verschil tussen begrote en gerealiseerde DVO-bijdrage nagenoeg nihil is.

Ontwikkelplan BEL Combinatie

In de begroting 2023-2026 is een stelpost opgenomen voor de BEL Combinatie om uitvoering te kunnen geven aan het Ontwikkelplan van de BEL Combinatie. Zo kan de BEL Combinatie verder bouwen aan een stabiele en toekomstbestendige organisatie. Hiermee kan worden ingespeeld op de ontwikkelingen en werkzaamheden die op de gemeenten afkomen. De investering wordt gebruikt om de basis te verstevigen. Daarnaast worden strategieën ontwikkeld om nieuwe thema's, nieuwe wensen én calamiteiten op te pakken. Wij verwachten dat het bereiken van de beoogde resultaten, zoals opgenomen in het Ontwikkelplan, leiden tot het kunnen realiseren van onze gezamenlijke ambities. Een stabiele en toekomstbestendige BEL Combinatie kan naast het aanbod van reguliere producten en diensten, snel oppakken van nieuwe wet en regelgeving ook de wensen van de colleges realiseren. Daarbij is efficiency (met dezelfde middelen méér realiseren) een belangrijk doel.

De BEL Combinatie gaat een monitor vullen waarop af te lezen is welke resultaten bereikt worden, hoe deze meetbaar zijn en waarop bijgestuurd kan worden. De BEL Combinatie informeert de gemeenteraden hierover periodiek.

F. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang heeft. Met een verbonden partij zet de gemeente Eemnes één of meerdere taken op afstand.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

De Gemeente Eemnes heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. In de nota strategische samenwerking (voorjaar 2011) is de visie op verbonden partijen opgenomen.

Bij samenwerking met andere partijen gaat het om meer dan alleen het bereiken van een gunstiger schaalgrootte. De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen.

Eemnes hanteert bij haar keuzes voor het aangaan, continueren of beëindigen van samenwerkingsrelaties de toegevoegde waarde van de samenwerking voor de burger als toetssteen. Effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, kwaliteit, continuïteit en efficiëntie zijn daarbij kernwaarden, evenals democratische controle en betrouwbaar partnerschap. De kaderstellende en controlerende taken van de raad mogen door de samenwerkingen niet uitgehold worden. Eemnes hecht eveneens aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is.

Eemnes kiest ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiest voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt.

De gemeente Eemnes kiest bij het aansturen van de verbonden partijen voor:

- Het zo goed en zo tijdig mogelijk betrekken van de raad, bij voorkeur door middel van een Kadernota/brief in het voorjaar (motie Soest);
- Het inzetten op reële en niet te grote vermogensposities bij de verbonden partijen (max. 5% van de gemeentelijke bijdragen);
- Het volgen van de beweging van het gemeentefonds bij het vaststellen van de gemeentelijke bijdragen (trap op en trap af).

Sturen op verbonden partijen

Grip en sturing op Verbonden partijen is landelijk een actueel thema. Hoe kun je als gemeente daarin meer sturen en beter grip houden op externe partijen? Om, hieraan invulling te geven is in februari 2016 de nota "Sturen op verbonden partijen: loslaten in verbondenheid" vastgesteld door de raad. Met deze notitie is invulling gegeven aan de wijze waarop de gemeenteraad van Eemnes verbetering wil aanbrengen in de grip en sturing. Daarbij is ingezoomd op de 3 rollen die we als gemeente hierin vervullen:

- A. De kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad;
- B. Regie voeren als opdrachtgever richting verbonden partijen;
- C. Ambtelijke werkwijze (ambtelijke werkprocessen, taken en verantwoordelijkheden).

In deze nota wordt nader ingegaan op de definitie en afbakening van verbonden partijen. Verder wordt iets gezegd over ontwikkelingen in de regio. De recente wetswijzigingen worden toegelicht. Er zijn voorstellen opgenomen tot verbetering. Er wordt een algemeen kader geschetst, de rolverdeling tussen

de raad en college wordt nader uiteengezet. De mogelijkheden voor de samenstelling van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur worden benoemd. Vervolgens worden de verbeteringen aangegeven, gezien vanuit de drie hierboven genoemde rollen. Vervolgens wordt iets gezegd over de landelijke vernieuwing van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Door de aandacht voor verbonden partijen structureel te beleggen in de organisatie, verwachten we tijdig en adequaat in te kunnen spelen op Kadernota's, begrotingen en de jaarrekeningen van verbonden partijen. Door in de raad te werken met ambassadeurs, zullen één of enkele raadsheren bij uitstek een bepaalde verbonden partij volgen (i.p.v. afstand meer nabijheid). Om invloed te kunnen uitoefenen moeten de gemeenten (regionaal) samen optrekken en heldere kaders afgeven richting de verbonden partijen.

In het volgende overzicht is de lijst van verbonden partijen waarin Eemnes deelneemt:

Aard verbonden partij	Verbonden partij	Bijdrage 2023	Programma
<i>Gemeenschappelijke regeling</i>	Afvalverwijdering Utrecht	€ 370.659	6
	BEL Combinatie	€ 7.110.130	alle
	GGD regio Utrecht	€ 362.000	2,9,11
	Regio Gooi- en Vechtstreek	€ 434.497	8,9,11, Overhead
	Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht	€ 233.000	3,6
	Soza HBEL	€ 781.461	8,9
	Tomingroep	€ 300.000	8
	Veiligheidsregio Utrecht	€ 623.000	2
		€ 370.659	
<i>Vennootschappen en coöperaties</i>	CV Zuidpolder/BV Zuidpolder	N.v.t.	7
TOTAAL		€ 9.751.728	

Risico-inschatting

Hieronder wordt weergegeven de onderwerpen waarop de betreffende verbonden partij is beoordeeld is voor de bepaling van het risicoprofiel / -waardering:

Klasse	Bijdrage	Punten	Solvabiliteit	Stemverhouding in %	Punten
1	< 100.000	2	≥ 30%	≥ 30%	2
2	< 250.000	5	< 30%	< 30%	4
3	< 500.000	10	< 25%	< 20%	6
4	<1.000.000	15	< 20%	< 10%	8
5	>1.000.000	20	< 15%	< 5%	10

Toelichting op de betreffende kolommen:

1. Bijdrage

Hoe hoger de gemeentelijke bijdrage aan de verbonden partij is, hoe hoger het risico van de gemeente is. Bijvoorbeeld in geval van een faillissement. De score loopt hier van 2 (lage bijdrage) tot 20 (hoge bijdrage).

2. Financiële ratio's

Dit betreft een beoordeling van de solvabiliteit én de algemene reserve als percentage van de gemeentelijke bijdragen.

Solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen op de balans; hoe hoger de solvabiliteit hoe beter een organisatie in staat is om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

De algemene reserve als percentage van gemeentelijke bijdragen geeft aan hoe de “buffer” zich verhoudt in relatie tot gemeentelijke baten van de verbonden partij.

De score loopt hier van 2 (financieel zeer duurzaam) tot 10 (financieel minder duurzaam).

3. *Stemverhouding*

Via het bestuur van de verbonden partij heeft de gemeente invloed op (het beleid van) de verbonden partij. Hoe meer deelnemers in de verbonden partij, hoe minder de invloed van de gemeente. De score loopt hier van 2 (veel invloed) tot 10 (weinig invloed).

Dit leidt tot de volgende score (aflopend qua risico):

Verbonden partij	Bijdrage	Solvabiliteit	Stemverhouding	Totaal
Veiligheidsregio Utrecht	15	8	10	33
BEL Combinatie	20	10	2	32
Afvalverwijdering Utrecht	10	10	10	30
GGD regio Utrecht	10	8	10	28
Tomingroep	10	8	6	24
Regio Gooi- en Vechtstreek	10	10	p.m.	20
Regionale Uitvoeringsdienst	5	2	8	15
Soza HBEL	15	-	4	-
CV Zuidpolder/BV Zuidpolder	n.v.t.	-	2	-

Facts per verbonden partij

Per verbonden partij zijn de belangrijkste kerngegevens opgenomen. Het gaat achtereenvolgens om de volgende verbonden partijen:

- Afvalverwijdering Utrecht
- BEL Combinatie
- GGD regio Utrecht
- Regio Gooi- en Vechtstreek
- Regionale Uitvoerings Dienst
- Soza HBEL
- Tomingroep
- Veiligheidsregio Utrecht
- CV Zuidpolder/BV Zuidpolder/Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder

Afvalverwijdering Utrecht		AVU	
Vestigingsplaats	Soest		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Verzorging van overslag & verwerking van brandbaar afval, alsmede overslag en verwerking GFT-afval.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	49.493.122	48.747.958
	Totaal gemeentelijke bijdragen	49.370.644	48.621.799
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	406.645	370.659
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	350.000	350.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	350.000	350.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	15.435.000	15.255.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	2%	2%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	1%	1%	
Risico's			
Overige informatie			

BEL Combinatie			BEL
Vestigingsplaats	Eemnes		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de collegeleden van de drie gemeenten en heeft volledige zeggenschap. De gemeentesecretarissen van de 3 gemeenten vormen de directieraad van de BEL Combinatie. Stemaandeel is 1 van 3 (33%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	22.379.031	23.150.849
	Totaal gemeentelijke bijdragen	21.825.817	22.490.067
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	6.806.211	7.110.130
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	114.719	192.729
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	114.719	192.729
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	23.651.534	23.516.481
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	0%	1%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	0%	1%
Risico's			
Overige informatie	De bijdrage vanuit de gemeente Eemnes aan de BEL Combinatie is verantwoord onder alle voorkomende programma's.		

GGD regio Utrecht			GGD
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de wet publieke gezondheid en de jeugdgezondheidszorg		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	48.751.000	48.406.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	41.008.000	42.166.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	351.550	362.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	2.671.000	2.647.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.672.000	1.761.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	14.353.000	17.274.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	16%	15%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	4%	4%	
Risico's			
Overige informatie			

Regio Gooi- en Vechtstreek		G&V	
Vestigingsplaats	Bussum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	In 2016 is de gemeente Eemnes partieel toegetreden.		
Bestuurlijk belang	Niet van toepassing		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	92.800.000	92.291.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. centrumgemeente)	71.100.400	72.092.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	410.406	434.497
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	8.069.000	9.571.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.199.162	1.199.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	80.360.000	77.496.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	10%	12%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	2%	2%	
Risico's			
Overige informatie			

Regionale Uitvoeringsdienst		RUD	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Vergunning & Handhaving milieu, natuur en leefomgeving. De RUD voert de basis VTH-taken milieu uit voor Eemnes op basis van de DVO en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 12 (8%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	15.393.000	15.744.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	15.402.000	15.743.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	196.000	233.000
	Resultaat boekjaar (+ = voordelig resultaat)	9.000	4.000
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	901.000	2.061.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	748.000	776.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	2.614.000	3.782.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	34%	54%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	5%	5%	
Risico's			
Overige informatie			

Soza HBEL			HBEL
Vestigingsplaats	Huizen		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de Participatiewet en sinds 1 januari 2015 de uitvoering van de WMO taken voor de gemeente Eemnes. Omdat de uitvoering van deze wetgeving specialistische kennis en een robuuste uitvoeringsorganisatie vereist, is gekozen voor een samenwerking tussen vier gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 4 (25%). De portefeuillehouder van sociale zaken heeft zitting in het bestuurlijk overleg.		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)		
	Totaal gemeentelijke bijdragen		
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes (apparaatskosten)	744.000	781.461
	Resultaat boekjaar		
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)		
	waarvan algemene reserve (per 31 december)		
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)		
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)		
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage			
Risico's			
Overige informatie	Sinds 2002 werken de gemeenten Huizen, Eemnes en Blaricum samen voor de uitvoering van de WWB en aanverwante sociale wetgeving. Daarbij is Huizen de centrumgemeente. Voor deze (maatwerk-) samenwerkingsvorm is tussen de gemeenten afgesproken dat Blaricum en Eemnes bijdragen in de apparaatskosten van Huizen. Vanaf 2008 heeft ook de gemeente Laren zich bij Soza HBEL aangesloten.		

Tomingroep			TOMIN
Vestigingsplaats	Hilversum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van Wet Sociale Werkvoorziening en biedt werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 9 (11%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	24.620.000	22.385.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. rijksbijdrage)	19.525.000	17.696.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	268.000	300.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	1.906.000	5.569.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.906.000	5.569.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	10.436.000	10.961.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	16%	51%
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	10%	31%	
Risico's			
Overige informatie			

Veiligheidsregio Utrecht		VRU	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	De regionale brandweer en crisisbeheersing.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	102.058.000	106.051.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	89.604.000	91.749.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	594.000	623.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	14.310.000	16.445.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.409.000	1.409.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	93.538.000	98.326.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	15%	17%
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	2%	2%	
Risico's			
Overige informatie	Door het aanhouden van een reserve is de VRU in staat om een deel van de risico's op te vangen, zonder dat dit direct afgewenteld hoeft te worden op de gemeenten. De schommelingen die optreden worden opgevangen met deze reserve (€ 1,4 miljoen). Een uitgebreide risicoanalyse laat zien dat een norm van 1%-2% toereikend is voor het opvangen van risico's die zich eventueel voor kunnen doen. Dit is dan ook de bandbreedte die vanaf de primaire begroting 2015 wordt gehanteerd. De bedrijfsvoeringreserve valt in 2019 en 2020 binnen deze afgesproken bandbreedte.		

GR Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes			
Vestigingsplaats	Baarn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (centrumgemeenteconstructie)		
Doelstelling/ Publiek Belang	Heffing en invordering van de belastingen en uitvoering van de wet onroerende zaken (WOZ).		
Bestuurlijk belang			
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	n.v.t	n.b.
	Totaal gemeentelijke bijdragen		n.b.
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes		298.175
	Resultaat boekjaar		n.b.
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)		n.b.
	waarvan algemene reserve (per 31 december)		n.b.
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)		n.b.
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)		n.b.
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage		n.b.
Risico's			
Overige informatie	Deze regeling is in 2022 aangegaan en start per 1 januari 2023. De gemeente Baarn fungeert als centrumgemeente en voert de betreffende taken uit. Zij is daartoe gemandateerd door de gemeente Eemnes. De invordering van andere vorderingen dan de belastingen (b.v. leges, huur) blijven bij de BEL Combinatie belegd..		

CV Zuidpolder/BV Zuidpolder/Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder

Vestigingsplaats

Eemnes

Doel

In augustus 2013 zijn de marktpartijen (Vos & Teeuwissen/Heijmans en Van Wijnen) met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV. De CV maakt de gronden bouwrijp en levert vervolgens de bouwkvavels door aan de opstalontwikkelaars of particuliere bouwers.

De Gemeentewet vereist dat er voor het oprichten van een/meer rechtspersonen goedkeuring vereist is van de Provincie. Daarom heeft de gemeente daartoe op 16 oktober 2013 (formeel) een verzoek gedaan. Op 4 februari 2014 is de goedkeuring verkregen.

Op 17 april 2014 is de CV ingeschreven in het handelsregister van de KvK. Vanaf dat moment konden de gronden worden geleverd en kon aan de aannemer opdracht worden gegeven om te starten met het bouwrijp maken van de gronden.

Op dit moment heeft de gemeente 50% van de aandelen van de CV in eigendom. De overige eigenaren zijn van Wijnen en Heijmans. Deze partijen hebben de aandelen van Van der Wardt projecten overgenomen.

In juni 2014 is het handboek administratie vastgesteld hierin is afgesproken dat de CV de gemeente op de volgende manier informeert over de voortgang van het project:

- 4x per jaar over de voortgang van het project.
- 1x per jaar een jaarrekening en accountantscontrole opstelt;
- Jaarlijks de grondexploitatie actualiseert

Indien de CV verwacht dat zij buiten de kaders van de samenwerkingsovereenkomst zal treden dan wordt dit vooraf aan de gemeenteraad ter besluitvorming aangeboden.

Ter borging van de belangen van de gemeente Eemnes is een Gemeentelijke Participatiemaatschappij opgericht, deze vennootschap is de houder van de hypotheekrechten op de gronden die in de CV/BV Zuidpolder bouw- en woonrijp worden gemaakt. Bij levering aan de projectontwikkelaar, woningcorporatie of koper (vrije kvavels) wordt de hypotheek pas doorgehaald voor die betreffende gronden.

Bestuurlijk belang

In de algemene vergadering van aandeelhouders wordt de gemeente Eemnes vertegenwoordigd door twee wethouders.

Financieel belang

De gemeente Eemnes participeert risicodragend voor 50% in de CV/BV Zuidpolder.

G. PARAGRAAF GRONDBELEID

1. Algemeen

Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Het wettelijke kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en is als volgt verwoord:

De paragraaf grondbeleid geeft ten minste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

De nota grondbeleid is in januari 2021 door de raad vastgesteld.

De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente Eemnes. Het financiële uitgangspunt bij grondexploitaties is minimaal het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten van de gemeente zoals de planvoorbereiding, de interne (ambtelijke) uren en de kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de (grond)opbrengst (inclusief een bijdrage aan de bovenwijkse fysieke en maatschappelijke (voorzieningen) infrastructuur in de ruimste zin des woord).

De gemeente Eemnes hanteert als algemeen uitgangspunt 35% sociaal betaalbare woningen.

Indien in een plan geen of minder sociale woningbouw wordt gerealiseerd, dient de initiatiefnemer een bedrag te storten in de reserve sociale woningbouw. Besluit de gemeente (als grondeigenaar of in het kader van een exploitatieovereenkomst) een hoger percentage sociale woningbouw te realiseren, dan kan de lagere grondopbrengst worden gecompenseerd door een vrijval (onttrekking) aan deze reserve.

Visie op het grondbeleid

Grond is een schaars goed. De gemeente bezit zowel verspreide gronden als enkele aansluitende percelen bij de Noord- en Zuidbuurt. Het verwerven van gronden door de gemeente is gericht op het realiseren van de strategische visie op de toekomstige ontwikkeling van Eemnes. De praktijk leert echter dat veel projectontwikkelaars al grondposities hebben verworven rondom Eemnes.

Uitvoering van het grondbeleid

Bij het in exploitatie nemen van een complex wordt een bestuursopdracht opgesteld, waarin de uitgangspunten (kaders), de werkwijze, de planning en de financiële aspecten worden vastgelegd.

2. Complexen in exploitatie

Bedrijventerrein Zuidpolder

Complex	Boekwaarde 1/1/2022	Einddatum	Toelichting
Bedrijventerrein Zuidpolder	-/- € 578.552	2022	Uitgangspunt is minimaal budgettair neutrale realisatie en verkoop grond

In het onherroepelijke bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Zuidpolder is ca. 3,8 ha ten zuiden van het huidige bedrijventerrein (tussen A27 en Zuidersingel) bestemd als bedrijventerrein. Hiervan is 2,4 ha bestemd voor uitgifte van kavels. De rest is voor o.a. wegen, parkeren, groen en water.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein wordt door de grondeigenaren afzonderlijk opgepakt. De gemeente ziet toe op de uitstraling en beoordeelt de plannen. Alle kavels zijn verkocht, in 2021 of 2022 vinden de laatste notariële transporten plaats. Na afronding van het woonrijp maken zal de grondexploitatie naar verwachting in 2022 worden afgesloten.

De grondexploitatie laat evenals voorgaande jaren een licht positief resultaat zien. Medio 2021 is een actualisatie van de grondexploitatie bedrijventerrein vastgesteld door de gemeenteraad.

Zuidpolder Zuid

Complex	Boekwaarde 1/1/2022	Einddatum	Toelichting
Woningbouw Zuidpolder Zuid	€ 6.150.903	2038	Positief resultaat geprognosticeerd
Bedrijventerrein Zuidpolder Zuid	€ 759.340	2025	Licht positief resultaat geprognosticeerd.

In 2020 en 2021 zijn na besluitvorming in de gemeenteraad aansluitend aan Zuidpolder gronden aangekocht van Rigter, BPD en de Alliantie. Deze aankoop voorziet samen met de geplande inbreidingen en transformaties in Eemnes in voldoende woningen voor de komende periode. Op basis van het door uw raad vastgestelde beleid over het woningbouwtempo in Zuidpolder zal de eerste gronduitgifte direct aansluitend in 2026 plaatsvinden en de laatste in 2038. Het betreft tot ca. 500 woningen, waarvan 35% sociaal en 35% midden duur met een uitgifte van gemiddeld 40 woningen per jaar

Een relatief klein deel van de aangekochte gronden is bestemd voor de uitbreiding van het bedrijventerrein. Dit betreft 19.000m² netto uitgeefbaar bedrijventerrein. We willen dit zoveel mogelijk gebruiken om lokale ondernemers in staat te stellen te groeien of te starten. Voor zover nog noodzakelijk wordt ook in het vrachtwagen parkeren voorzien. Aangezien we geen bedrijfskavels meer hebben om uit te geven, kunnen we nu (en de komende twee jaar) niet voorzien in de vraag naar bedrijfskavels. Afhankelijk van de snelheid waarmee de raad en uiteindelijk de provincie het planologisch kader vaststelt kunnen in 2024 al bedrijfskavels worden uitgegeven (oplevering 2025).

De gemeente voert voor het bedrijventerrein en de woonwijk zelf de grondexploitatie aangezien zij 100% eigenaar is van de gronden. Er is geen samenwerkingsovereenkomst met marktpartijen nodig. Wel hebben BPD en Alliantie hun gronden onder een bouwclaim verkocht.

Hilt en HSS

In 2020 zijn de grondexploitaties voor de ontwikkeling van de Hilt en HSS geopend.

Complex	Boekwaarde 1/1/2022	Einddatum	Toelichting
De Hilt	€ 878.605	2023/2024	Positief resultaat geprognoseerd
HSS	-/- € 575.133	2023/2024	Licht positief resultaat geprognoseerd.

3. Bovenwijkse voorzieningen

Gekoppeld aan het project Zuidpolder is een fonds bovenwijkse voorzieningen gevormd. Vanuit de woningbouw en bedrijventerrein Zuidpolder wordt bijgedragen aan dit fonds.

Uit het fonds bovenwijkse voorzieningen worden de investeringen in de voorzieningen bekostigd die geheel Eemnes (dus ook de bewoners van de nieuwe woningen) ten goede komen.

Voor het project Zuidpolder zijn de volgende bovenwijkse voorzieningen in beeld:

- Reconstructie kruispunt afrit A27 Oost
- Extra kosten HOV halte A27 Eemnes
- Bijdrage aan eventuele toekomstige verlenging zuidersingel (afhankelijk van besluitvorming en verdere ontwikkelingen).

In 2021 is een afzonderlijke nota bovenwijkse voorzieningen Eemnes opgesteld, om het beleid, de inkomsten en uitgaven, de systematiek en de fiscale aspecten inzichtelijk te maken.

4. Overige ontwikkelingen Zuidpolder

Complex Woningbouw Zuidpolder

In april 2014 is de Zuidpolder CV opgericht. 50% van de aandelen van de CV zijn (via een participatiemaatschappij) in handen van de gemeente de overige aandelen zijn eigendom van de bouwbedrijven Van Wijnen en Heijmans.

In de begroting van de gemeente zijn de geldstromen van de verwervingsexploitatie en de financieringsexploitatie opgenomen.

Via de participatiemaatschappij Eemnes verstrekt de gemeente een lening ter financiering van de bouw- en woonrijpactiviteiten. In 2021 is een eerste tranche van afgelost.

5. Afgesloten complexen

Enkele complexen zijn boekhoudkundig afgesloten. Bij het herleven van het initiatief (Molenweg) worden de gemaakte kosten wederom opgevoerd.

FINANCIËLE BEGROTING

3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.1 Meerjarenbegroting 2023-2026

Omschrijving	Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Programma:	Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
01. Bestuur van de gemeenschap	825.533	818.483	-	912.034	912.034	908.793	908.711	908.711
02. Veiligheid	854.618	888.685	-	886.927	886.927	895.742	891.042	891.043
03. Publiek, Vergunning en Handhaving	514.661	407.059	-1.347.677	1.210.437	-137.240	-280.569	-70.569	-40.569
04. Mobiliteit	1.202.111	1.053.058	-2.479.628	3.896.974	1.417.346	1.370.535	1.390.921	1.362.206
05. Groene leefomgeving	1.289.821	1.098.267	-25.878	1.191.178	1.165.300	1.229.117	1.233.821	1.236.437
06. Milieu en klimaat	-33.181	245.105	-2.645.041	2.174.899	-470.142	-529.508	-546.781	-547.977
07. Ruimtelijke ordening en wonen	-3.286.181	-2.829.059	-1.773.463	925.621	-847.842	-2.832.858	200.486	200.486
08. Werk en inkomen	1.211.603	1.221.650	-1.434.250	2.453.545	1.019.295	1.039.235	965.180	968.931
09. Sociale Samenhang	1.971.440	2.427.969	-45.000	2.493.326	2.448.326	2.402.724	2.353.245	2.337.994
10. Sport, cultuur en vrije tijd	1.422.833	1.354.882	-722.714	2.084.876	1.362.162	1.356.827	1.356.326	1.260.018
11. Opgroeien in Eemnes	4.604.999	4.851.116	-277.668	4.924.089	4.646.421	4.282.498	4.282.534	4.282.244
Totaal programma's	10.578.258	11.537.215	-10.751.319	23.153.906	12.402.587	9.842.536	12.964.916	12.859.524
Algemene dekkingsmiddelen	-14.736.796	-14.701.676	-17.700.048	434.520	-17.265.528	-17.928.991	-18.320.606	-17.254.740
Overhead	2.747.305	2.662.978	-51.502	4.867.199	4.815.697	4.893.491	4.766.469	4.741.946
Onvoorzien	-	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Vennootschapsbelasting	171.538	40.000	-	-	-	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	-1.239.695	-451.483	-28.502.869	28.465.625	-37.244	-3.182.964	-579.221	356.730
Mutatie reserves	-1.817.526	403.854	-3.533.544	2.605.970	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687
Het geraamde resultaat	-3.057.221	-47.629	-32.036.413	31.071.595	-964.818	-865.257	-1.257.212	-27.957

3.2 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid kwalificeren wij dus als “structureel”.
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd als het gaat om niet-structurele toevoegingen/onttrekkingen aan een bestemmingsreserve of dekking van incidentele lasten. In het overzicht is dit vertaald door naast de incidentele last ook de mutatie uit de reserve te presenteren.
- Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een bestuursbesluit kwalificeren wij als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar. Hiervan is sprake bij bijvoorbeeld projecten die langer dan 3 jaar duren, maar waarvan wel bekend is dat die bijdrage op termijn stopt.

De incidentele baten en lasten zijn op hieronder gespecificeerd.

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A. Incidentele baten				
Winst GREX de Hilt / HSS	-800.000	-3.000.000	0	0
07. Ruimtelijke ordening en wonen	-800.000	-3.000.000	0	0
Onttrekkingen reserves	-3.009.631	-228.450	-218.761	-18.823
Onttrekkingen aan de reserves	-3.009.631	-228.450	-218.761	-18.823
Totaal incidentele baten	-3.809.631	-3.228.450	-218.761	-18.823
B. Incidentele lasten				
Brandweerkazerne - MJOP	6.000	0	0	0
02. Veiligheid	6.000	0	0	0
RUD - asbestdaken	6.000	6.000	0	0
03. Publiek, vergunning en handhaving	6.000	6.000	0	0
Gastvrije Randmeren	3.000	0	0	0
PvA sanering asbestdaken	10.000	0	0	0
Klimaatscan bedrijven	10.000	0	0	0
RES ambtelijke capaciteit projectbasis	25.000	0	0	0
Klimaatmanager uit reserve klimaatbeleid	50.000	50.000	50.000	0
06. Milieu en klimaat	98.000	50.000	50.000	0
Noordersingel 6B - Gevelafwerking en verlichting	7.006			
Projectbureau Zuidpolder	159.630	159.630	149.941	0
07. Ruimtelijke ordening en wonen	166.636	159.630	149.941	0
Werken aan werk	23.432	0	0	0
08. Werk en inkomen	23.432	0	0	0

Uitvoeringskosten inburgering	30.111	0	0	0
09. Sociale Samenhang	30.111	0	0	0
Incidentele subsidies (incl. subs. Voetbalvereniging)	3.818	2.818	0	0
Ontwikkeling marketingstrategie	1.200	0	0	0
Regiostrategie toerisme Visit Utrecht Region 2022-2023	1.125	0	0	0
10. Sport, cultuur en vrije tijd	6.143	2.818	0	0
Onderwijsachterstandenbeleid	1.100	0	0	0
11. Opgroeien in Eemnes	1.100	0	0	0
Dotaties reserves	2.520.662	3.000.000	0	0
Toevoegingen aan de reserves	2.520.662	3.000.000	0	0
Totaal incidentele lasten	2.858.084	3.218.448	199.941	0
Saldo incidentele baten en lasten	-951.547	-10.002	-18.820	-18.823

3.3 Structurele mutatie reserves

Een storting en/of onttrekking aan een reserve is per definitie incidenteel, tenzij er redenen zijn deze structureel te ramen (bijvoorbeeld ter dekking van rente- en afschrijvingslasten). In de tabel hieronder worden de ramingen van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven.

Structurele mutatie reserves		Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A. Structurele onttrekkingen reserves					
R.92020	Reserve Kapitaallasten	523.913	539.151	544.538	451.172
Totaal structurele onttrekkingen		523.913	539.151	544.538	451.172
B. Structurele toevoegingen reserves					
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	85.308	85.308	85.308	85.308
Totaal structurele toevoegingen		85.308	85.308	85.308	85.308
(A - B) Saldo structurele mutaties		438.605	453.843	459.230	365.864

3.4 Structureel en reëel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet gewijzigd met de introductie van *structureel en reëel evenwicht* in de begroting en meerjarenraming. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is ter nadere uitwerking van die wetswijziging aangepast, zodat uw raad en de financieel toezichthouder in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structurele evenwicht verloopt als volgt:

	Het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmiddelen
+/-	De structurele verrekeningen met de reserves
=	Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht is hierna opgenomen. De mutaties zijn in meerjarig perspectief beoordeeld op het incidentele karakter. Voor het meerjarenbeeld is geen sprake van een structureel evenwicht.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo baten en lasten	-37.244	-3.182.964	-579.221	356.730
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687
Begrotingssaldo ná dekkingsplan 2022-2025	-964.818	-865.257	-1.257.212	-27.957
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	951.547	10.002	18.820	18.823
Structureel begrotingssaldo	-13.271	-855.255	-1.238.392	-9.134
Structureel evenwicht?	Ja	Ja	Ja	Ja

4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De geprognosticeerde balans hoeft niet hetzelfde detailniveau te kennen als de balans die is voorgeschreven voor de jaarrekening. De geprognosticeerde balans is over de gehele periode van de meerjarenraming in de programmabegroting opgenomen. Naast de balans per 31 december 2021 is de (geraamde) balanspositie per 31 december 2022 tot en met 2026 weergegeven.

Balans	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Activa						
Immateriële vaste activa	1.548.597	1.545.062	1.428.806	1.311.388	1.192.796	1.073.018
Materiële vaste activa	41.351.895	50.610.112	49.452.420	48.236.230	47.071.271	45.899.351
Financiële vaste activa	8.042.730	8.173.710	7.365.466	6.555.533	6.339.644	6.182.616
<i>Kapitaalverstrekkingen</i>	<i>7.511</i>	<i>7.511</i>	<i>7.511</i>	<i>7.511</i>	<i>7.511</i>	<i>7.511</i>
<i>Overige leningen</i>	<i>8.035.219</i>	<i>8.166.199</i>	<i>7.357.955</i>	<i>6.548.022</i>	<i>6.332.133</i>	<i>6.175.105</i>
<i>Overige uitzettingen met looptijd >1 jaar</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Voorraden	6.635.162	550.012	-228.938	-228.938	-228.938	-228.938
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	7.157.947	5.480.975	6.585.005	4.641.107	3.772.927	1.897.832
Liquide middelen	73.807	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Overlopende activa	11.315.732	8.251.656	5.452.949	2.960.557	1.252.930	909.180
Totaal activa	76.125.870	74.861.527	70.305.709	63.725.877	59.650.630	55.983.059
Passiva						
Eigen vermogen	12.479.589	14.160.844	13.233.270	15.550.977	14.872.986	14.488.299
<i>Algemene reserve</i>	<i>1.526.145</i>	<i>1.526.145</i>	<i>1.526.145</i>	<i>3.026.145</i>	<i>3.026.145</i>	<i>3.026.145</i>
<i>Bestemmingsreserve</i>	<i>10.910.673</i>	<i>12.634.699</i>	<i>11.707.125</i>	<i>12.524.832</i>	<i>11.846.841</i>	<i>11.462.154</i>
<i>Te bestemmen resultaat (boekjaar)</i>	<i>42.771</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Voorzieningen	2.429.556	2.395.992	2.293.098	2.196.609	2.099.383	2.002.157
Vaste schulden met looptijd > 1 jaar	53.623.404	51.225.874	47.204.728	40.778.417	36.891.820	32.906.161
Vlottende schulden met looptijd < 1 jaar	3.191.700	2.437.919	2.835.290	2.391.763	2.909.543	4.209.543
Overlopende passiva	4.401.621	4.640.897	4.739.323	2.808.111	2.876.899	2.376.899
Totaal passiva	76.125.870	74.861.526	70.305.709	63.725.877	59.650.631	55.983.059

4.2 Toelichting geprognosticeerde balans

(Im)materiële vaste activa

Alle (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en eventuele bijkomende kosten), verminderd met de ontvangen subsidies, de direct gerelateerde bijdragen, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Ten behoeve van de berekening van het EMU-saldo is hierbij onderscheid gemaakt tussen activa dat reeds is geactiveerd en de nog te activeren en af te schrijven investeringen. De nieuwe investeringen inclusief afschrijvingslasten zijn opgenomen in de investeringsplanning.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Voorraden

De voorraden bestaan volledig uit opgenomen bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Deze zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze balanspost bestaat voornamelijk uit de uitzetting in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren) en de debiteuren. Voor de meerjarige balans wordt daarom uitgegaan van de verwachte balanspositie van 31 december 2021. In de geprognosticeerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Liquide middelen

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2020. Indien de balanspost groter is dan het limiet van het schatkistbankieren (€250.000) wordt het overtollig saldo toegevoegd aan de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2021, gecorrigeerd met de aflopende balanswaarde van de vorderingspositie met de CV/BV Zuidpolder.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Voor een overzicht van het verloop van reserveposities wordt verwezen naar de staat van reserves.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de te verwachten aflossingen. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. In de geprognosticeerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Overlopende passiva

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2021, gecorrigeerd met de aflopende balanswaarde van de nabetaling van 20% van de verwervingskosten grond Zuidpolder en de aanwending van de ontvangen voorschotten.

4.3 Investeringsplanning 2023 - 2026

Programma / investering	Jaar investering	Jaar uitvoering	Invest.-bedrag	Afschr.-term	Dekking uit reserve?
Programma 2 - Veiligheid					
Brandweerkazerne Segmentdeuren	2023	2023	53.240	15	
Brandweerkazerne Diverse MJOP	2023	2023	53.048	15	
Brandweerkazerne Schuifpoort	2022	2026	15.216	15	
Programma 2 Veiligheid			121.504		

Programma 4 - Mobiliteit					
Centrumplan: Minnehof en Braadkamp: water en groen (kruising)	2022	2023	500.000	5	Res.Kap.lst.
Centrumplan: Minnehof en Braadkamp: water en groen (Braadkamp)	2019	2023	150.000	5	Res.Kap.lst.
Centrumplan: integrale aanpak Laarderweg	2023	2023	1.000.000	40	
Centrumplan: Raadhuislaan - Oost	2024	2024	275.000	40	
Veldweg Reconstructie		2023	300.000	40	
Wortelopdruk	2021	2023	50.000	25	
Wortelopdruk	2022	2023	50.000	25	
Wortelopdruk	2023	2024	50.000	25	
Wortelopdruk	2024	2025	50.000	25	
Centrumplan: Plantsoen revitaliseren en waterberging	2022	2023	158.400	5	Res.Kap.lst.
Programma 4 Mobiliteit			2.583.400		

Programma 5 - Groene leefomgeving					
Reconstructie groen 2019	2019	2027	200.000	10	Res.Kap.lst.
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2022	2022	2023	131.450	10	Res.Kap.lst.
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2023	2023	2023	44.000	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2024	2024	2024	44.550	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2025	2025	2025	19.250	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2026	2026	2026	60.500	10	
Centrumplan: Plantsoen	2023	2023	39.600	40	
Schooltuin	2021	2022	25.000	10	
Programma 5 Groene leefomgeving			564.350		

Programma 6 - Milieu en Klimaat					
Rioolvervanging	2022	2023	100.000	40	
Rioolvervanging	2023	2023	100.000	40	
Rioolvervanging	2024	2024	100.000	40	
Rioolvervanging	2025	2025	100.000	40	
Rioolvervanging	2026	2026	100.000	40	
Centrumplan: integrale aanpak Laarderweg	2024	2024	2.500.000	40	
Centrumplan: Minnehof	2023	2023	600.000	40	
Centrumplan: Plantsoen	2023	2023	594.000	40	
Programma 6 Milieu en klimaat			4.194.000		

Programma 7 - Ruimtelijke Ordening en Wonen					
Inpassingsplan Barbeelstr/Noordersingel	2020		25.000		
Klim- en klauterbosvoorziening	2023	2023			
Jeu de boules – beweegtuin – beachsporten	2022	2023	150.000	10	Res.Kap.lst.
Programma 7 Ruimtelijke Ordening en Wonen			175.000		
TOTAAL INVESTERINGSPLANNING			7.638.254		

4.4 Staat van de reserves 2023 - 2026

	Begroting 2022	Begroting 2023			Begroting 2024		
Reserves	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.92000 Algemene reserve	1.526.145			1.526.145	1.500.000		3.026.145
Algemene reserve	1.526.145	0	0	1.526.145	1.500.000	0	3.026.145
R.92020 Reserve Kapitaallasten	9.198.439		2.923.913	6.274.526		539.151	5.735.375
R.92024 Reserve Sociaal Domein	427.087	120.662	147.749	400.000			400.000
R.92026 Reserve Sociale woningbouw	220.143			220.143			220.143
R.92030 Reserve Omgevingswet	199.624			199.624			199.624
R.92033 Reserve HOV/VERDER	297.500		165.000	132.500			132.500
R.92035 Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.032.850	85.308		1.118.158	85.308		1.203.466
R.92036 Reserve Zuidpolder	469.201		159.630	309.571		159.630	149.941
R.92042 Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	43.254		23.432	19.822			19.822
R.92043 Reserve Klimaatbeleid	383.618		95.000	288.618		50.000	238.618
R.92044 Reserve duurzaamheid	30.000			30.000			30.000
R.92046 Reserve Ombuigen	150.000			150.000			150.000
R.92048 Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	75.283		18.820	56.463		18.820	37.643
nieuw Reserve Projecten	0	2.400.000		2.400.000	1.500.000		3.900.000
Bestemmingsreserves	12.526.999	2.605.970	3.533.544	11.599.425	1.585.308	767.601	12.417.132
Totaal	14.053.144	2.605.970	3.533.544	13.125.570	3.085.308	767.601	15.443.277

		Begroting 2024	Begroting 2025			Begroting 2026		
Reserves		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.92000	Algemene reserve	3.026.145			3.026.145			3.026.145
Algemene reserve		3.026.145	0	0	3.026.145	0	0	3.026.145
R.92020	Reserve Kapitaallasten	5.735.375		544.538	5.190.837		451.172	4.739.665
R.92024	Reserve Sociaal Domein	400.000			400.000			400.000
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	220.143			220.143			220.143
R.92030	Reserve Omgevingswet	199.624			199.624			199.624
R.92033	Reserve HOV/VERDER	132.500			132.500			132.500
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.203.466	85.308		1.288.774	85.308		1.374.082
R.92036	Reserve Zuidpolder	149.941		149.941	0			0
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	19.822			19.822			19.822
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	238.618		50.000	188.618			188.618
R.92044	Reserve duurzaamheid	30.000			30.000			30.000
R.92046	Reserve Ombuigen	150.000			150.000			150.000
R.92048	Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	37.643		18.820	18.823		18.823	0
nieuw	Reserve Projecten	3.900.000			3.900.000			3.900.000
Bestemmingsreserves		12.524.832	85.308	763.299	11.739.141	85.308	469.995	11.354.454
Totaal		15.550.977	85.308	763.299	14.765.286	85.308	469.995	14.380.599

Toelichting reserves

De algemene reserve is voor incidentele zaken beschikbaar. Over het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's. Bij bestemmingsreserves heeft de raad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen. Ze zijn gevormd om ongewenste schommelingen in uitgaven op te vangen of om een bepaalde activiteit c.q. doel te realiseren.

Bij het vaststellen van de nota Reserves en Voorzieningen op 4 november 2019, zijn alle reserves beoordeeld. Naast de begroting en de financiële verordening bepaalt deze nota de kaders van de reserves en voorzieningen.

In deze toelichting worden alleen die reserves opgenomen die per 1 januari 2023 een verwacht saldo hebben. De mutaties per reserve zijn opgenomen in het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft een bufferfunctie voor onder andere het opvangen van incidentele tegenvallers en schadeclaims van derden.

Conform het bestaande beleid kunnen de volgende mutaties jaarlijks in de algemene reserve plaatsvinden: nadelig rekeningssaldo en overige door de raad besloten onttrekkingen/stortingen.

Als norm voor de ondergrens van de Algemene Reserve wordt een "dubbel slot" gehanteerd.

- 1) Weerstandratio (ratio tussen de aanwezige buffers en de geïnterpreteerde risico's) ligt tussen de 1 en 2. Dit uitgangspunt is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement Eemnes 22 oktober 2012 en wordt jaarlijks opgenomen in de jaarrekening en begroting.
- 2) Een absolute ondergrens van € 3,5 miljoen. De raad heeft hiertoe besloten via een motie van 8 juli 2019 om richting 2023 toe te werken naar dit niveau. Achterliggende motivatie hiervoor is de toenemende risico's op financiële tekorten in het sociaal domein en het onvoorspelbare verloop van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds (trap-op-trap-af systematiek).

Op basis van de huidige meerjarenraming verwachten we in 2024 minimaal richting de € 3,0 mln. te komen. De resultaten van 2022 (vooralsnog positief) en 2023 (licht positief) dragen hier verder aan bij.

De provincie Utrecht heeft als financieel toezichthouder geen specifieke bepalingen opgenomen richting gemeenten inzake de minimale buffer.

RESERVE KAPITAALLASTEN

Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de kapitaallasten van een aantal investeringen met economisch nut, waardoor de begroting de komende jaren wordt ontlast. De kapitaallasten worden gedurende de hele looptijd van de betreffende activa ten laste van deze reserve gebracht. Omdat de rentecomponent jaarlijks fluctueert, moet jaarlijks opnieuw worden bezien of de reserve voldoende middelen bevat om de geraamde kapitaallasten gedurende de gehele looptijd te kunnen opvangen.

Met ingang van deze begroting wordt de rentecomponent niet meer uit deze reserve gefinancierd.

Op basis van de omslagrente van 1% vanaf 2021 en de toevoeging van de winst van de GREX'en HSS, de Hilt, is de reserve Kapitaallasten met 9,2 mln. per 1-1-2022 voldoende groot om de investeringen met reeds genomen besluitvorming te dekken tot 2059.

RESERVE SOCIAAL DOMEIN

Vanwege de onzekerheid over de decentralisaties is deze reserve ingesteld.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 is besloten om het overschot op de decentralisaties toe te voegen aan deze reserve en tekorten hieraan te onttrekken.

In de kadernota 2020-2023 is besloten om de extra middelen jeugd toe te voegen aan de reserve sociaal domein. De tekorten ten opzichte van het financieel kader en de intensiveringen van het sociaal domein zijn op basis van de meerjarenraming 2019-2022 gedekt uit deze reserve. Daarnaast zijn de projecten sociaal domein uit de kadernota 2020-2023 ten laste gebracht van deze reserve, voorzover de reserve Sociaal Domein nog toereikend was.

De strikte koppeling om het sociaal domein uit de algemene uitkering af te zonderen is losgelaten en met ingang van 2023 worden de uitgaven sociaal domein volledig opgenomen in de reguliere begroting. Ultimo 2023 is de reserve Sociaal Domein uitgeput.

In de kadernota ombuigen 2021 – 2024 is deze reserve omgezet naar een risicoreserve. Naast de huidige onttrekkingen worden er geen nieuwe onttrekkingen geraamd. Bij het opmaken van de jaarrekening worden de uitschieters binnen het sociaal domein geanalyseerd en mogelijkerwijs bij resultaatbestemming onttrokken aan deze reserve.

RESERVE SOCIALE WONINGBOUW

De raad heeft op 27 februari 2006 besloten om een volkshuisvestingsfonds in het leven te roepen. Indien blijkt dat bij de bouw van een project de gewenste woningdifferentiatie van de Woonvisie niet mogelijk is, dient door de ontwikkelaar een financiële compensatie te worden geboden, die in dit fonds wordt gestort.

Onttrekkingen aan deze reserve zijn bedoeld om sociale woningbouw te financieren in dure bouwplannen (binnenstedelijke herontwikkeling) zodat ook in die plannen sociale woningbouw mogelijk blijft.

RESERVE OMGEVINGSWET

Deze reserve is gevormd en wordt ingezet ter dekking van de incidentele meerjarige kosten van het project Invoering Omgevingswet. In de begroting 2021 is een extra dotatie aan deze reserve gedaan vanuit de algemene reserve.

RESERVE HOV/VERDER

Deze reserve is bedoeld voor investeringen in het kader van de HOV-lijn en de aanleg van de bushalte A27 vanuit het project VERDER.

Voor de aanleg van de HOV-lijn is aan de Provincie Noord Holland een bijdrage verschuldigd van € 250.000 ter dekking van de kosten. In 2014 is daar 25% van betaald (nog te betalen € 187.500).

Voor de aanleg van bushaltes langs de A27, dient Eemnes zelf nog € 165.000 bij te dragen. Beide bedragen zijn nog opgenomen in deze reserve.

RESERVE BOVENWIJKSE VOORZIENINGEN

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 285.700 uit de reserve Zuidpolder. De kaders van de reserve bovenwijkse voorzieningen zijn opgenomen in de Nota Bovenwijks 2021.

RESERVE ZUIDPOLDER

In 2013 is de reserve Zuidpolder gevormd uit de “boekwinst” van de GREX woningbouw Zuidbuurt.

Aan deze reserve werd jaarlijks 0,6% rente toegevoegd over de stand van de vordering, die de gemeente Eemnes heeft op de CV/BV. Met ingang van de begroting 2017 is deze dotatie vervallen.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 is € 1 mln. onttrokken en toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking.

Ten laste van deze reserve worden de beheerskosten onttrokken van het projectbureau Zuidpolder.

RESERVE HUISHOUDELIJKE HULP TOELAGE

Deze reserve is gevormd uit de teruggave van de HHT middelen, dat onderdeel is van de resultaatuitkering 2017 van de regio Gooi & Vechtstreek (G&V). De reserve is meerjarig ingezet voor lokale inzet werken aan werk.

RESERVE KLIMAATBELEID

Bij het vaststellen van de kadernota 2020 is deze reserve van € 300.000 gevormd uit de reserve kapitaallasten. Deze reserve is bedoeld om de ambities op klimaat en duurzaamheid zoveel als mogelijk te verwezenlijken. Bij het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen is de in 2020 gevormde reserve duurzaamheid voor de duurzaamheidscoach (€ 30.000) toegevoegd aan deze reserve.

RESERVE PROJECTEN

Uit de reserve kapitaallasten is het rentedeel en het deel wat betrekking heeft op voorgenomen projecten ondergebracht in de nieuwe reserve projecten. Wanneer de raad een definitief besluit heeft genomen en het investeringskrediet wordt afgesloten, wordt deze investering overgeboekt naar de reserve kapitaallasten. De reserve projecten is dus niet beklemd en omvat vrije ruimte, waarvoor in de begroting en het collegeprogramma al wel een bestedingsvoorstel is opgenomen. Conform afspraak met de raad is echter eerst instemming van de raad met de investering benodigd.

4.5 Staat van de voorzieningen

		Begroting 2022	Begroting 2023			Begroting 2024		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.92200	Wachtgelden voormalig wethouders	62.595	35	11.474	51.156	-	-	51.156
V.92201	Pensioenen voormalig wethouders	2.148.097	1.758	97.604	2.052.252	1.679	101.328	1.952.603
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's		2.210.692	1.793	109.077	2.103.408	1.679	101.328	2.003.759
V.92202	Voorziening Rioolheffing	84.258	-	-	84.258	-	-	84.258
V.92207	Voorziening Grafrechten	101.042	14.787	10.398	105.432	14.787	11.627	108.592
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.		185.300	14.787	10.398	189.690	14.787	11.627	192.850
Totaal voorzieningen		2.395.992	16.580	119.475	2.293.098	16.466	112.955	2.196.609

		Begroting 2024	Begroting 2025			Begroting 2026		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.92200	Wachtgelden voormalig wethouders	51.156	-	-	51.156	-	-	51.156
V.92201	Pensioenen voormalig wethouders	1.952.603	1.597	101.328	1.852.872	1.597	101.328	1.753.141
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's		2.103.408	1.597	101.328	1.904.028	1.597	101.328	1.804.297
V.92202	Voorziening Rioolheffing	84.258	-	-	84.258	-	-	84.258
V.92207	Voorziening Grafrechten	108.592	14.787	12.282	111.097	14.787	12.282	113.602
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.		189.690	14.787	12.282	195.355	14.787	12.282	197.860
Totaal voorzieningen		2.196.609	16.384	113.610	2.099.383	16.384	113.610	2.002.157

Toelichting voorzieningen

In deze toelichting worden alleen die voorzieningen opgenomen die per 1 januari 2023 een verwacht saldo hebben.

Voorzieningen

Op basis van de BBV, artikel 44, zijn er de volgende voorzieningen:

Lid 1:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten; hieronder vallen de wachtgeld- en pensioenvoorziening;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren; hieronder vallen de onderhoudsvoorzieningen;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Lid 2:

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. Hieronder vallen bijvoorbeeld de voorziening afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten.

VOORZIENING WACHTGELDEN (EX)-WETHOUDERS (art 44, lid 1b)

Ultimo 2018 is deze voorziening gevormd voor twee ex-wethouders; in 2019 is daar een derde wethouder aan toegevoegd. Dit is een voorziening op basis van contante waarde. Hier wordt jaarlijks rente aan toegevoegd ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De voorziening wordt bepaald op basis van risico-inschatting, waarvoor een tabel beschikbaar is.

VOORZIENING PENSIOENEN (EX)-WETHOUDERS EN NABESTAANDEN (art 44, lid 1b)

In 2012 is deze voorziening gevormd. Deze voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd en berekend op basis van contante waarde. Dat betekent dat hier jaarlijks rente aan wordt toegevoegd, ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De geraamde onttrekkingen betreffen de ingegane pensioenuitkeringen aan gewezen wethouders of –wanneer deze zijn overleden- hun partners. De gemeente is op dit moment 100% risicodragend voor de pensioenen van de wethouders.

VOORZIENING RIOOLHEFFING (art. 44, lid 2)

In navolging van de notitie riolering van de commissie BBV van november 2014, wordt het voordeel op de kapitaallasten als gevolg van (nog) niet gereed zijnde investeringen toegevoegd aan deze voorziening. Bij de begroting kan deze voorziening worden ingezet voor tariefegalisatie.

VOORZIENING GRAFRECHTEN (art 44, lid 2)

In navolging van de besluitvorming bij vaststelling van de Jaarrekening 2017, waarin de voorziening Grafrechten werd ingesteld, wordt deze voorziening verplicht gebruikt om het vooruitontvangen deel van de ontvangen grafrechten te parkeren. Jaarlijks wordt aan de voorziening:

- toegevoegd: het deel van de in dat jaar ontvangen vergoedingen dat betrekking heeft op toekomstige jaren;
- onttrokken: het deel dat in de voorziening aanwezig is aan grafrechten, op dat jaar betrekking heeft en in enig eerder jaar is ontvangen.

4.6 EMU-saldo 2023 - 2026

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode (boekjaar). Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeenten. Tevens heeft het EMU-saldo een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht.

Toelichting

Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Om de gemeente een beeld te geven van hun aandeel in het gezamenlijke EMU-tekort worden jaarlijks individuele referentiewaarden gepubliceerd door het Ministerie van BZK. Wanneer het berekende EMU-saldo onder de referentiewaarde valt is de bijdrage van de gemeente aan het totale EMU-saldo geen aandachtspunt, mits de andere overheden zich aan hun referentiewaarden houden. Als het berekende EMU-saldo boven de referentiewaarde uitstijgt, is de bijdrage van de gemeente aan het landelijke EMU-saldo een aandachtspunt. Een of meer andere overheden moeten onder hun referentiewaarde blijven, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid als geheel onder de EMU-norm van 3% blijft.

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo van de gemeente Eemnes komt voor het begrotingsjaar 2023 uit op € 2.361.000. Dit betekent in EMU-termen dat de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven. Het saldo valt hiermee binnen de voor Eemnes aangegeven referentiewaarde van +/- € 894.000.

Hieronder volgt een overzicht van de berekening van het EMU-saldo.

Berekening EMU-saldo (bedragen x €1.000)		Begr. 2022	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		na wijziging	2023	2024	2025	2026
Periode		T-1	T	T+1	T+2	T+3
A.	Geraamd exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	-322	-397	-3.570	-955	-19
B.	Mutatie (im)materiële vaste activa	9.386	-2.082	-2.144	-1.499	-1.449
C.	Mutatie voorzieningen	-34	-103	-96	-97	-97
D.	Mutatie voorraden	-6.085	-779	-	-	-
E.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
F. Berekend EMU-saldo (A-B+C-D-E)		-3.656	2.361	-1.523	447	1.333
G.	EMU-saldo referentiewaarde 2020	-894	-894	-894	-894	-894
H. Verschil EMU-saldo & referentiewaarde (F-G)		-2.762	3.255	-629	1.341	2.227

BIJLAGEN

Bijlage 1 Renterisico

Berekening renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm)

In onderstaande tabel wordt over het renterisico gerapporteerd. De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar, ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie.

Conform voorschrift van de Wet fido wordt voor de begroting het renterisico voor de komende vier jaar bepaald.

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
(1a) Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
(1b) Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
(2) Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	-	-	-	-
(3a) Nieuw aangetrokken vaste schuld	-	5.000	-	-
(3b) Nieuw uitgezette lange leningen	-	-	-	-
(4) Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-	5.000	-	-
(5) Betaalde aflossingen	4.021	6.426	8.782	6.292
(6) Herfinanciering (laagste van 4 en 5, minimaal 0)	-	5.000	-	-
(7) Renterisico op de vaste schuld (2+6)	-	5.000	-	-
(8) Renterisiconorm, 20% van begrotingstotaal:	6.194	5.710	5.074	5.043
(9a) Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	6.194	710	5.074	5.043
(9b) Overschrijding renterisiconorm (7-8)	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
(10) Begrotingstotaal	30.972	28.550	25.368	25.217
(11) Het ministerieel vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
(12) Renterisiconorm: (10) * (11)	6.194	5.710	5.074	5.043

Bijlage 2 Baten en Lasten per taakveld

Taakveld overzicht		Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	825.533	818.483	-	912.034	912.034	908.793	908.711	908.711
0.2	Burgerzaken	402.961	354.731	-111.300	418.222	306.922	298.593	298.593	303.593
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	112.803	53.783	-593.321	465.317	-128.004	18.569	13.350	13.350
0.4	Overhead	2.747.305	2.662.978	-51.502	4.867.199	4.815.697	4.893.491	4.766.469	4.741.946
0.5	Treasury	-244.925	-268.665	-232.996	149.419	-83.577	-98.770	-135.090	-154.652
0.61	OZB woningen	-1.522.242	-1.259.105	-2.010.708	245.945	-1.764.763	-1.913.674	-2.059.696	-2.195.709
0.62	OZB niet-woningen	-687.565	-699.751	-829.415	-	-829.415	-894.715	-965.015	-975.015
0.64	Belastingen overig	-57.122	-60.938	-66.000	4.646	-61.354	-61.354	-61.354	-61.355
0.7	Alg. uitkering en overige uitk. gemeentefonds	-12.715.830	-12.382.961	-14.465.929	-	-14.465.929	-14.899.988	-15.038.961	-13.807.519
0.8	Overige baten en lasten	522.163	94.744	-	44.510	44.510	44.510	44.510	44.510
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	171.538	40.000	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutatie reserves	-1.817.526	403.854	-3.533.544	2.605.970	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	3.057.221	47.629	964.818	-	964.818	865.257	1.257.212	27.957
0.0	Bestuur en ondersteuning	-9.205.687	-10.195.218	-20.929.897	9.713.262	-11.216.635	-8.521.581	-11.649.262	-11.538.870
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	854.618	888.685	-	886.927	886.927	895.742	891.042	891.043
1.2	Openbare orde en veiligheid	248.649	254.763	-4.000	167.169	163.169	163.169	163.169	163.169
1.0	Veiligheid	1.103.266	1.143.448	-4.000	1.054.096	1.050.096	1.058.911	1.054.211	1.054.212
2.1	Verkeer en vervoer	1.186.462	935.457	-223.437	1.465.872	1.242.435	1.354.455	1.374.841	1.346.126
2.2	Parkeren	-1.046	6.682	-1.500	7.513	6.013	12.182	12.182	12.182
2.5	Openbaar vervoer	21.487	38.747	-2.255.191	2.435.122	179.931	14.931	14.931	14.931
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.206.903	980.886	-2.480.128	3.908.507	1.428.379	1.381.568	1.401.954	1.373.239
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-75.926	-33.000	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	1.989	-7.652	-22.377	17.157	-5.220	-5.220	-5.220	-5.220
3.4	Economische promotie	27.627	-39.392	-97.805	65.663	-32.142	-32.142	-32.142	-32.142
3.0	Economie	-46.310	-80.044	-120.182	82.820	-37.362	-37.362	-37.362	-37.362
4.1	Openbaar basisonderwijs	10.023	9.455	-	8.300	8.300	8.300	8.300	8.300
4.2	Onderwijshuisvesting	229.732	300.923	-190.400	475.839	285.439	218.811	218.818	218.814
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	248.687	376.189	-64.000	481.675	417.675	416.735	416.764	416.478

4.0	Onderwijs	488.442	686.567	-254.400	965.814	711.414	643.846	643.882	643.592
5.1	Sportbeleid en activering	247.281	272.206	-10.000	242.171	232.171	231.171	229.171	229.171
5.2	Sportaccommodaties	754.114	654.126	-707.466	1.360.238	652.772	651.262	651.261	552.453
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	53.643	57.849	-1.743	95.507	93.764	93.264	94.764	97.264
5.5	Cultureel erfgoed	1.579	106	-700	947	247	247	247	247
5.6	Media	281.332	273.275	-	290.660	290.660	290.660	290.660	290.660
5.7	Openbaar groen	1.326.077	1.138.417	-6.090	1.220.868	1.214.778	1.274.920	1.279.624	1.282.240
5.0	Sport, cultuur en recreatie	2.664.026	2.395.979	-725.999	3.210.391	2.484.392	2.541.524	2.545.727	2.452.035
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	912.980	1.361.925	-12.268	1.096.127	1.083.859	1.056.591	1.053.580	1.053.580
6.2	Wijkteams	1.094.561	1.753.218	-	1.628.639	1.628.639	1.628.639	1.628.639	1.628.639
6.3	Inkomensregelingen	663.418	704.955	-1.370.250	1.877.378	507.128	607.127	531.167	535.015
6.4	Begeleide participatie	313.232	291.855	-	301.437	301.437	243.437	242.437	242.437
6.5	Arbeidsparticipatie	193.594	154.667	-64.000	226.684	162.684	140.625	143.530	143.433
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	100.328	93.700	-45.000	189.000	144.000	144.000	144.000	144.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.042.281	877.188	-	1.060.518	1.060.518	1.042.095	995.614	980.458
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.823.751	1.706.262	-	1.606.730	1.606.730	1.310.434	1.310.434	1.310.434
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	9.468	41.597	-	27.449	27.449	27.468	27.473	27.435
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	781.415	432.425	-11.000	472.377	461.377	461.377	461.377	461.377
6.0	Sociaal domein	6.935.028	7.417.792	-1.502.518	8.486.339	6.983.821	6.661.793	6.538.251	6.526.808
7.1	Volksgezondheid	355.672	391.376	-	413.807	413.807	413.818	413.826	413.769
7.2	Riolering	-430.944	-317.425	-893.807	514.114	-379.693	-388.616	-405.236	-406.433
7.3	Afval	-235.590	-362.905	-1.723.797	1.249.386	-474.411	-474.411	-474.410	-474.410
7.4	Milieubeheer	546.986	802.096	-810	305.643	304.833	254.402	254.402	254.402
7.5	Begraafplaatsen	86.369	123.339	-26.627	105.756	79.129	79.117	78.463	78.464
7.0	Volksgezondheid en milieu	322.491	636.481	-2.645.041	2.588.706	-56.335	-115.690	-132.955	-134.208
8.1	Ruimtelijke ordening	223.289	491.871	-30.500	137.280	106.780	106.780	106.780	106.780
8.2	Grondexploitatie	-3.710.511	-3.564.419	-1.169.430	185.608	-983.822	-3.114.061	-75.498	-75.498
8.3	Wonen en bouwen	19.062	86.657	-1.209.500	738.772	-470.728	-605.728	-395.728	-370.728
8.0	Volkshuisv., ruimtelijke ord. en stedelijke vernieuwing	-3.468.160	-2.985.891	-2.409.430	1.061.660	-1.347.770	-3.613.009	-364.446	-339.446
Totaal resultaat taakvelden		-	-	-31.071.595	31.071.595	-	-	-	-

Bijlage 3 Baten en Lasten per taakveld (programma)

Taakvelden per programma		Realisatie 2021	Begr. 2022 na wijz.	Begroting 2023		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	825.533	818.483	-	912.034	912.034	908.793	908.711
Totaal programma 01. Bestuur van de gemeenschap		825.533	818.483	-	912.034	912.034	908.793	908.711
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	854.618	888.685	-	886.927	886.927	895.742	891.042
Totaal programma 02. Veiligheid		854.618	888.685	-	886.927	886.927	895.742	891.042
0.2	Burgerzaken	402.961	354.731	-111.300	418.222	306.922	298.593	303.593
1.2	Openbare orde en veiligheid	248.649	254.763	-4.000	167.169	163.169	163.169	163.169
2.1	Verkeer en vervoer	4.793	-72.172	-500	11.533	11.033	11.033	11.033
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-6.911	-12.652	-22.377	12.157	-10.220	-10.220	-10.220
8.3	Wonen en bouwen	-134.830	-117.611	-1.209.500	601.356	-608.144	-743.144	-508.144
Totaal programma 03. Publiek, Vergunning en Handhaving		514.661	407.059	-1.347.677	1.210.437	-137.240	-280.569	-40.569
2.1	Verkeer en vervoer	1.181.669	1.007.629	-222.937	1.454.339	1.231.402	1.343.422	1.335.093
2.2	Parkeren	-1.046	6.682	-1.500	7.513	6.013	12.182	12.182
2.5	Openbaar vervoer	21.487	38.747	-2.255.191	2.435.122	179.931	14.931	14.931
Totaal programma 04. Mobiliteit		1.202.111	1.053.058	-2.479.628	3.896.974	1.417.346	1.370.535	1.362.206
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-10.272	-18.438	-19.788	-	-19.788	-18.438	-18.438
5.7	Openbaar groen	1.300.093	1.116.705	-6.090	1.191.178	1.185.088	1.247.555	1.254.875
Totaal programma 05. Groene leefomgeving		1.289.821	1.098.267	-25.878	1.191.178	1.165.300	1.229.117	1.236.437
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-	-
7.2	Riolering	-430.944	-317.425	-893.807	514.114	-379.693	-388.616	-406.433
7.3	Afval	-235.590	-362.905	-1.723.797	1.249.386	-474.411	-474.411	-474.410
7.4	Milieubeheer	546.986	802.096	-810	305.643	304.833	254.402	254.402
7.5	Begraafplaatsen	86.369	123.339	-26.627	105.756	79.129	79.117	78.463
Totaal programma 06. Milieu en klimaat		-33.181	245.105	-2.645.041	2.174.899	-470.142	-529.508	-547.977
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	123.075	72.221	-573.533	465.317	-108.216	37.007	31.788

1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-75.926	-33.000	-	-	-	-	-	-
8.1	Ruimtelijke ordening	223.289	491.871	-30.500	137.280	106.780	106.780	106.780	106.780
8.2	Grondexploitatie	-3.710.511	-3.564.419	-1.169.430	185.608	-983.822	-3.114.061	-75.498	-75.498
8.3	Wonen en bouwen	153.892	204.268	-	137.416	137.416	137.416	137.416	137.416
Totaal programma 07. Ruimtelijke ordening en wonen		-3.286.181	-2.829.059	-1.773.463	925.621	-847.842	-2.832.858	200.486	200.486
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	8.900	5.000	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
6.3	Inkomensregelingen	663.418	704.955	-1.370.250	1.877.378	507.128	607.127	531.167	535.015
6.4	Begeleide participatie	313.232	291.855	-	301.437	301.437	243.437	242.437	242.437
6.5	Arbeidsparticipatie	193.594	154.667	-64.000	226.684	162.684	140.625	143.530	143.433
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	32.459	65.173	-	43.046	43.046	43.046	43.046	43.046
Totaal programma 08. Werk en inkomen		1.211.603	1.221.650	-1.434.250	2.453.545	1.019.295	1.039.235	965.180	968.931
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	446.690	822.052	-	653.604	653.604	626.395	623.384	623.384
6.2	Wijkteams	335.167	574.073	-	519.489	519.489	519.489	519.489	519.489
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	100.328	93.700	-45.000	189.000	144.000	144.000	144.000	144.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.009.822	812.015	-	1.017.472	1.017.472	999.049	952.568	937.412
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	9.468	41.597	-	27.449	27.449	27.468	27.473	27.435
7.1	Volksgezondheid	69.966	84.532	-	86.312	86.312	86.323	86.331	86.274
Totaal programma 09. Sociale Samenhang		1.971.440	2.427.969	-45.000	2.493.326	2.448.326	2.402.724	2.353.245	2.337.994
3.4	Economische promotie	58.901	75.608	-2.805	65.663	62.858	62.858	62.858	62.858
5.1	Sportbeleid en activering	247.281	272.206	-10.000	242.171	232.171	231.171	229.171	229.171
5.2	Sportaccommodaties	754.114	654.126	-707.466	1.360.238	652.772	651.262	651.261	552.453
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	53.643	57.849	-1.743	95.507	93.764	93.264	94.764	97.264
5.5	Cultureel erfgoed	1.579	106	-700	947	247	247	247	247
5.6	Media	281.332	273.275	-	290.660	290.660	290.660	290.660	290.660
5.7	Openbaar groen	25.984	21.712	-	29.690	29.690	27.365	27.365	27.365
Totaal programma 10. Sport, cultuur en vrije tijd		1.422.833	1.354.882	-722.714	2.084.876	1.362.162	1.356.827	1.356.326	1.260.018
4.1	Openbaar basisonderwijs	10.023	9.455	-	8.300	8.300	8.300	8.300	8.300
4.2	Onderwijshuisvesting	229.732	300.923	-190.400	475.839	285.439	218.811	218.818	218.814
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	248.687	376.189	-64.000	481.675	417.675	416.735	416.764	416.478

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	466.291	539.873	-12.268	442.523	430.255	430.196	430.196	430.196
6.2	Wijkteams	759.394	1.179.145	-	1.109.150	1.109.150	1.109.150	1.109.150	1.109.150
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.823.751	1.706.262	-	1.606.730	1.606.730	1.310.434	1.310.434	1.310.434
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	781.415	432.425	-11.000	472.377	461.377	461.377	461.377	461.377
7.1	Volksgezondheid	285.706	306.844	-	327.495	327.495	327.495	327.495	327.495
Totaal 11. Opgroeien in Eemnes		4.604.999	4.851.116	-277.668	4.924.089	4.646.421	4.282.498	4.282.534	4.282.244
0.5	Treasury	-244.925	-268.665	-232.996	149.419	-83.577	-98.770	-135.090	-154.652
0.61	OZB woningen	-1.522.242	-1.259.105	-2.010.708	245.945	-1.764.763	-1.913.674	-2.059.696	-2.195.709
0.62	OZB niet-woningen	-687.565	-699.751	-829.415	-	-829.415	-894.715	-965.015	-975.015
0.64	Belastingen overig	-57.122	-60.938	-66.000	4.646	-61.354	-61.354	-61.354	-61.355
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-12.715.830	-12.382.961	-14.465.929	-	-14.465.929	-14.899.988	-15.038.961	-13.807.519
0.8	Overige baten en lasten	522.163	84.744	-	34.510	34.510	34.510	34.510	34.510
3.4	Economische promotie	-31.274	-115.000	-95.000	-	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		-14.736.796	-14.701.676	-17.700.048	434.520	-17.265.528	-17.928.991	-18.320.606	-17.254.740
0.4	Overhead	2.747.305	2.662.978	-51.502	4.867.199	4.815.697	4.893.491	4.766.469	4.741.946
Totaal Overhead		2.747.305	2.662.978	-51.502	4.867.199	4.815.697	4.893.491	4.766.469	4.741.946
0.8	Overige baten en lasten	-	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal Onvoorzien		-	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	171.538	40.000	-	-	-	-	-	-
Totaal Vennootschapsbelasting		171.538	40.000	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutatie reserves	-1.817.526	403.854	-3.533.544	2.605.970	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687
Totaal Mutatie Reserves		-1.817.526	403.854	-3.533.544	2.605.970	-927.574	2.317.707	-677.991	-384.687
Totaal resultaat van de rekening van baten en lasten (0.11)		-3.057.221	-47.629	-32.036.413	31.071.595	-964.818	-865.257	-1.257.212	-27.957